

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପତ୍ରିକା କର୍ମରେ ଥିବା ଅପଣା ପଦରେ
 ରହିଥିଲେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି
 ବ୍ୟାପାର ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ସରକାରୀ ପତ୍ରିକାରେ
 କୌଣସି ମନୋରଣ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନ ଥିବା
 ଏକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁରୋଧରେ ତାହାକୁ
 ଉତ୍କଳଗଣିତା କରଣୀୟ କରିବାର କାରଣ ନ
 ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜଣେ ଗଭୀର କର୍ମରେ ଥିବା
 ଅପଣାର ଦାନାରୁ ବହୁଳ କରବା କେମନ୍ତ
 ନିଷ୍ଠୁର କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ଅନାୟାସରେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଉଅଛି । ବିଶେଷ ତତ୍ପରୁ କିନ୍ତୁ ଅପଣାକୁ
 ଜଣେ ଦ୍ରାଘଧର୍ମ ପ୍ରଭୃତିର ଦେଲି ପରଚୟ
 ଦେଉଥିବା ପ୍ରକାରେ ତାହାଙ୍କଠାରେ ଏ ପ୍ରକାର
 ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅସଙ୍ଗତ ଅଟଇ ।

କଟକ ଆଇଡେମି ।

ଗର ଅନବାର ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଏହି ବଦ୍ୟା
 କର୍ମର ଶ୍ରମମାନଙ୍କ ପାଇବୋଷିକ ଦେବା ନିମି
 ତ୍ତୁ ଏଠା ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟାପକ ଦୋମଦଳ ଉପରେ
 ସମ୍ପାଦ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପାଦ ପ୍ରକାରେ ଦୁଇଜଣ
 ଇଂରାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ଅମ୍ପମ ନକର ଦାଉଁ ପରଚୟ
 ତାଙ୍କୁ ବଦଳି ସାହେବ ଏକ ଲଭୁଷେଷୀୟ
 ବଦ୍ୟାକର୍ମର ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ ସୁଦ୍ଧା ସାହେବ
 ଏହି ଦୁଇଜଣ ଇଂରାଜ ଏବଂ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ
 ଦେଶୀୟ ବଦ୍ୟାକର୍ମ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ
 ବଦଳି ସାହେବ ସମ୍ପାଦକର ଆସନ ଗ୍ରହଣ
 ସୁଦ୍ଧା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥମ୍ବୁ କଲରୁ ତାହାଙ୍କ
 ଅବେଗାନାୟାରେ ବଦ୍ୟାକର୍ମର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ
 ରୁନମୋହନ ଆର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ବାଣିଜ ବଜ୍ରପତ୍ନୀ ପାଠ
 ତଲେ । ତଦୁତ୍ତରୁ ପୁରୁପୁରୁ ପୁସ୍ତକମାନ
 ସମ୍ପାଦକ କରାଦେଲେ ଏକ ବଦ୍ୟାକର୍ମର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କ
 ଉତ୍ସାହବର୍ଦ୍ଧନ ଉପକରଣରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା
 ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତାହାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ମତେ
 ସୁଦ୍ଧା ସାହେବ ମଧ୍ୟ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ମାତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବାବ୍ୟ ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଏକ ଉତ୍କଳଗଣିତା
 ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଧନକ୍ରମେ ପ୍ରଦାନ ସହକ ସହ
 କର ଦେଲା ।—

ଦୂର ସଫଳ ପତ୍ରିକା ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟୀର ସାମା-
 ନ୍ୟ ସାଜରୁ କେମନ୍ତ ବୃଦ୍ଧର ଫଳ ଜାଣ ହୋଇ
 ଥାରେ ଏହି ବଦ୍ୟାକର୍ମ ଉତ୍କଳ ଗାବନ୍ତ ଉଦା-
 ଦରଣ ଅଟଇ । ଏଥିରୁ ପ୍ରାୟନକର୍ତ୍ତା ବାବୁ
 ପ୍ୟାଣମୋହନ ଆର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ବ ସାହାଜର ଅକାଳ

ମୂର୍ତ୍ତି ଅଦ୍ୟାପି ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯିବ
 ଅତି ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ପ୍ରଭୁର ବନ୍ଧୁ ଓ ହୃଦିଷୀ
 ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଅତି ସାମାନ୍ୟ
 ଥିଲେତେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ
 ଅର୍ଥ ସହାୟତାରେ ସନ ୧୮୭୫ ସାଲରେ ଏହି
 ବଦ୍ୟାକର୍ମକୁ ଅତି ସାମାନ୍ୟରୂପେ ଅର୍ଥମ୍ବୁ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅପେକ୍ଷା ଅର୍ଜିବାକୁ ସମର୍ଥ
 ଦେଉଥିଲେ ଉତ୍କଳ ଅଧ୍ୟକାଶ ଏହି ବଦ୍ୟାକ-
 ଶ୍ଚରେ ବଦ୍ୟୁ କର ସୁଦେଶୀୟ ସମ୍ମାନମାନଙ୍କର
 ଅଜ୍ଞାନତାରେ ନାଶ ପ୍ରକାରେ ସହଦା ଉଦ୍‌ବାନ୍
 ଥିଲେ । ଏକମତ ଧର୍ମର ଅନୁରୋଧରେ ସେ
 ଏହି ବଦ୍ୟାକର୍ମ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ବୋଲି
 ଯଦ୍ୟପି କି ଉତ୍କଳ ସାମାନ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ଅଗୋ-
 ଚର ଜ୍ଞାନକଳରେ ତାହାକୁ ଏହି ପୃଷ୍ଠାକୁ ବଦ-
 ଶ କରି ନେଲେ ଉପାତ ସେହି ବଦ୍ୟାକର୍ମ
 ଅବଧି କର୍ତ୍ତମାକ ରହିଅଛି ଏବଂ କମଣ୍ଡା ଉଦ୍‌ବା
 ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ଲଭୁଅଛି । ବିଜ୍ରପତ୍ନୀରୁ ଅପେକ୍ଷାକେ
 ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ
 ମାସ ଶେଷରେ ଏ ବଦ୍ୟାକର୍ମରେ କି ୧୦୨ ଶ
 ଶ୍ରମ ବଦ୍ୟାକର୍ମ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ
 ଅର୍ଥ ୧୦୦ ଜଣ ବଦଳି ହୋଇ ସନ ୧୮୮୩ ସାଲ
 ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଶେଷରେ ଶ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା କି ୧୦୦ ଶ
 ଦୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବକଳ କି ୧୦୨ ଶ
 ଶ୍ରମ ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍
 ଶ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା ୩୩ ଉପା ପଡ଼ିଅଛି । ଏପରି ଉପା
 ପଡ଼ିବାର କାରଣ ବଦ୍ୟାକର୍ମର କୌଣସି କ୍ଷୁ
 ନୁଦଇ । କେବଳ ଏ ଜିଣା ଏବଂ ନଗରରେ
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବଦ୍ୟାକର୍ମ ପିଠିକା ଏବଂ
 ବିଶେଷରେ ବାପିଠିକା ପାତ୍ରମାନଙ୍କର ନୁହଇ
 ବଦ୍ୟାକର୍ମ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବାରୁ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଣ୍ଡ ଶ୍ରମମାନେ ଏଠାରୁ ଉତ୍କଳ ବଦ୍ୟାକ-
 ଶ୍ଚକୁ ବାହାର ଯିବା ଦେଉଛୁ ଏହି ନୂନତା
 ସଂସ୍ପାଦ ହେଉଅଛି ।

ବିଜ୍ରପତ୍ନୀ ବର୍ଷରେ ଏ ବଦ୍ୟାକର୍ମର ଅର୍ଥ
 ଲଳିତାପ୍ରକାରେ ଥିଲା ଯଥା—
 ସାଧାରଣ ରେଦା ଓ ଦଳ ଟ ୧୦୫୯
 ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ମାତ୍ରରୁ ୭୦ ଟଙ୍କା
 ଲେଖାଏଳ ବଦ୍ୟାକର୍ମଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୪୦୯
 ଶ୍ରମକଠାରୁ ଆଦାୟ ହେବା ବେଳେ
 ଓ ଅର୍ଥକ୍ରମ ଟ ୧୪୦୨୯
 ୧୦୦
 ୧୯୭୨୯
 ଏହି ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଗର୍ଭ ହୋଇ

ଯାଇଥିବାରୁ ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ ପୁରୁପୁର ଦେବା ନ-
 ମିତ୍ତୁ ଅବଶିଷ୍ଟ କିଛି ଟଙ୍କା ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର
 ଏଠା ସହସାଧାରଣ ବିଶେଷ ପ୍ରର୍ଥନାପ୍ରକ
 ଅନୁରୁଦ୍ଧ ଦେବାରୁ ଉତ୍କଳ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାର
 ଏହି ସମ୍ପାଦରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଖା ଗଲା ।

ବିଜ୍ରପତ୍ନୀରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବିଶେଷ ବା-
 ରଣରୁ ଶ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା ଅପାକରଣ ଉପା ପଡ଼ିଥିଲେ-
 ଦେ ବଦ୍ୟାକର୍ମର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ପୂର୍ବଠାରୁ ବଦ-
 ଦୋଇ ଅସୁସ୍ଥ । ଦର୍ଶକର ପ୍ରତିବନ୍ଧ କି ୧୮୮୩ ଶ
 ଶ୍ରମ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ
 ବିଷା ନମିତ୍ତୁ ୮ ଶ୍ରେଣୀ ପିଠିଅଛି । କି ୧୮୮୩
 ଇଂରାଜା ବିଷୟ ଏବଂ ଏକଜଣ ପତ୍ରିକାଦ୍ୱାରା
 ବିଷାକାର୍ଯ୍ୟ ନିବ୍ୟାଦ ଦେଉଅଛି । ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ
 ବାବୁ ଦୁକେନୁନାଥ ଦରକର ବଜ୍ରପତ୍ନୀରେ
 ଯେଉଁ ପ୍ରସଂସା ହୋଇଅଛି ତହିଁର ସେ ସମ୍ପା-
 ରୂପେ ଉକଳ ଅଟନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ସରକାର
 ଯୋଗାଯା ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁମ୍ପ
 ନାହିଁ । ଗରବର୍ଷ କି ୩ ଶ ଶ୍ରମ ପ୍ରଦେଶିକା
 ପସ୍ତାକା ଦେଇଥିଲେ ସପ୍ତେ ଉତ୍କଳ ଦୋଳ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଏକଜଣ ସରକାର
 ଦୁଇ ଅର୍ଥକ୍ରମ ।

ଏ ବଦ୍ୟାକର୍ମଦ୍ୱାରା ବଦଳି ଉପକରଣ
 ଧନ ଦେଉଅଛି ଉପକରଣର ଦୂରାନ୍ତରୁ ପାଠ-
 କମାନେ ଜାଣି ପାରିବେ । ଏଠା ବେଦକର
 କଲେଜର ସୁନ ବଦ୍ୟାକର୍ମରେ ଶ୍ରମ ବେଳେ ଅଧ୍ୟ-
 ଥିବାରୁ ଗରବ ଶ୍ରମକର ମହତ୍ତ୍ୱ ଉପକାର ଏ
 ବଦ୍ୟାକର୍ମଦ୍ୱାରା ସାଧନ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଅନେ-
 ମାନେ ଏ ବଦ୍ୟାକର୍ମରୁ ସୁର୍ତ୍ତୁ ଏବଂ ଉପକ-
 ଏକଳୁ ପ୍ରର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପରିଶେଷରେ ବଦ୍ୟାକର୍ମ ଏହି ସାହେବମାନ
 ମାନଙ୍କ ବଦ୍ୟାକର୍ମ ସଂକ୍ଷେପ ଦେଲେତେ ବଡ଼
 ସୁଖର ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ସାଧାର-
 ଥାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ବଦଳି ପାଠ୍ୟ
 ପେମନ୍ତ ମିଶ୍ରଭୂଷା ସୁବ୍ରତା ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ତହିଁର ପତ୍ରପତ୍ର ଦେବା ଅନାବସ୍ୟ
 ଏହି ବଦ୍ୟାକର୍ମର ସ୍ଥାପକକର୍ତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
 କହିଲେ ଯେ ସରକାରୀ କର୍ମନା ମତେ
 ଉଦ୍ୟୁତ ଦେଲେ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କର ତହିଁ
 ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରଭୃତି ଦେବାର ଉପକାରଣ
 ତାହାକୁ ପରମେଶ୍ୱର ଦେଉଁ ବନ ପୁସ୍ତକ
 ଦେନ ଯିବେ ତହିଁର ପିଠିକା ନାହିଁ । ବିଦ୍ୟା-
 କର୍ମର ସ୍ଥାପକକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅର୍ଥାକେ ମୁନ
 ଦେଲ କରୁ ତାହାଙ୍କର ସହକ କମଣ୍ଡା ଉ-

ଅତ୍ରୁତ ଅନେକ କଥା ଦେଖିବାକୁ ବାଲି ଅଛି । ମୁମୁକ୍ଷୁକ
 ସ୍ୱରୁଦ୍ଧ ବାଳର ଅଧିକରୁ ଇଂରାଜୀ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୁରୁତ
 ଉକ୍ତ ଚେତନ ବର୍ତ୍ତମାନ କୃଷ୍ଣ ସ୍ୱେଦ ସେନ ଉଚ୍ଚତ ଅନ୍ୟ
 ସେହି ଘୋର ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍ଧ ଚୋରାଅଛି ଉତ୍ତୁରୁ ସେ ବେଳେ
 ଉଦ୍ଧାର ମର ଚେକ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମାନ ଚୋର ପାତ୍ର
 କାହିଁ । କାଲି ସକାଳେ ବାବୁ ସୁନ୍ଦରପାଥ ନାଶ୍ୟ । ହୃଦୈକ
 କଣ୍ଠରୁ କଥା କହୁଁ ସାମାନ୍ୟ ଉପମା ସେ ସବୁ — ସାମାନ୍ୟ
 ଅର୍ଥତଃ ସେ ଉପମାଟା ଠିକ୍ ସଂଜ୍ଞାଦଳୀକୁ ସଂଜ୍ଞା କି ସ୍ତରେ
 କେବଳ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନ କରୁ ସ୍ତରେ — ଚାଲିବୋଟି
 ଉପମାନଙ୍କ ବୋଧ ବୁଝିଲେ ପତ୍ର ହୃଦୟର ବନବାନରେ
 ଅବଳ ହେଲେ ମାନ ଅଛି କାଲି ଚେଷ୍ଟି ସାହେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ
 ଅଗ୍ରତ ଚୋରପୁତ୍ରା କୁମାର ପିତୃ ନାମକ ମୋକ୍ଷଦମ ଶୁଣୁ
 ସେଇ ଇଂରାଜୀ ଚେଷ୍ଟିକ ପ୍ରମାଣେ ଦେଖି ଯାକୁ ଉପରେ
 ସମାପ୍ତବେଳା କରୁଅଛନ୍ତି ଦେହ ଦେଖାଏ ସମ୍ପାଦକ ସେପରି
 କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଅନେକ ଭଳ ଅନୁରୁ ଚା ବନ୍ଧ୍ୟରେ
 କଳାକାର ଚାନ୍ଦ ସଂଜ୍ଞାଟା ସ୍ତରେ କାହିଁ । " ଚନ୍ଦ୍ରସୁତ "
 " ଚନ୍ଦ୍ରବେଦ " " ଅବର୍ତ୍ତନ " ଏବଂ " ଚନ୍ଦ୍ରସୁତ " ଇତ୍ୟାଦି
 କାଳରେ ଶକମାନ ସେହି ଭଳ ଚୋରାସ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତ
 ବ୍ୟବହାର ବସ ସେପରି ଉଚ୍ଚର ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଗାରି ଅଛନ୍ତି
 ଦେଖି ମନରେ କହୁଣୁ ଜାତ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାରକ
 ସେତକର୍ତ୍ତୃକ ସାତ ଚେଷ୍ଟି ମାତ୍ର ବସଅଛନ୍ତି ବୋଲି କଥାଗାର
 ଅଛି । ହୃଦୟ କଣ୍ଠରୁ ଏକଥା ସେ ଘେନିଲେଲେ ସୁନ୍ଦର
 କାହିଁ କଳ ସାହେବଙ୍କ କରୁଥିଲେ ଲେଖିଲେ ଦେବେ
 ବେଳେ ସେହି ଇଂରାଜୀ ସମ୍ପାଦକମାନେ କହୋଇ ଉପରେ
 ଉତ୍ତର ସମାପ୍ତବେଳା କରୁଥିଲେ ମାନ କର୍ତ୍ତୃମାନ ଅପେ
 ସେହି ବୋଧରେ ବୋଧୀ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ବାଳ
 କଥାକ ଦେବ । ଏହି ହେତୁରୁ ଅନେକମାନେ କହୁଅଛୁଁ ସେ
 ଅତ୍ରୁତ ଅନେକ କଥା ଦେଖିବାକୁ ଅଛି ।

କତ ଶକମାନ ଉତ୍ତର ମେଳରେ କରୁକତା ପାଠ-
 କୋର୍ଟେ ଜଳ ନିସ୍ତୁ ଓ ଶ୍ରୀ ହୃଦୟ ସାହେବ ଅବକାସ ନେଇ
 ଶ୍ରୀ ହେତୁରୁ ଶାନ୍ତି ଦେ ଅଛନ୍ତି ନିସ୍ତୁ ସାହେବ ପତ୍ର ମାତ୍ର
 ପାଠ କୁଣୀ ପତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦେଖିଲେ କେବଳ ମାତ୍ର ଅତ୍ରା
 ଶୁଣୁ ପ୍ରତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପତ୍ରରୂପେ ହେଉଅଛି, ଶୁଣାଗାଏ ସେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ମାର୍ଚ୍ଚ ମୂଳକରେ କେବଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପାଦେୟ
 ଶାନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ବୋଲି ଅବତର ହେଉଅଛି । ବେଙ୍ଗମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣାଗାଏ ଅତି ସୁଖୀ ହୋଇ ପ୍ରଶଂସିତ । ଇଂ-
 ଉତ୍ତର ସରଦାରମାନଙ୍କ ଅନେକତାକୁ ବେଙ୍ଗ ପଠାଲବା
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାବାରୁ ବେଙ୍ଗୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜର ବସ
 ବାଲ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପତ୍ରମାନରେ ବୋଧ ବେଙ୍ଗ
 ହକାରୁ ସେମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥାସୁରେ ଲଭାବାରୁ ହେବେ, ଏତୁ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ହେଉଥିବାର ଦୁର୍ନୀମ ମଧ୍ୟ ଜନରୁ ବୁଝି
 ଯାଏ ଏ କଥା ସତ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟାସ ନ କଲେ-
 ହେଁ ଜନରୁ ମଧ୍ୟରେ ବସ ହାତ ଦେଇ
 ପାରେ । ଅତ୍ରୁତ ମଧ୍ୟ ପତ୍ରସଂଗ୍ରହେ ଶିକ୍ଷାକର-
 ଗାୟୁ ବେବଳ ଦୁଇ ଜନକଣ ମାତ୍ର କର୍ମରୁ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ରହିବାର ନିଶ୍ଚିତ ଦୋଇଥିବାର ଶୁଣା
 ଯାଏ ସୁନ୍ଦର ଏକକାଳରେ ଏକକଣ ମାତ୍ର
 ପ୍ରକରରୁ ଅଧିକ ଲେଖିଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ
 ରହି ପାରିବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଏଠାରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ୍ୟୋତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ହାମେ ଓ
 ଅପରପର ଅନେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଓ ଶିକ୍ଷାକରାଗାୟୁ କର୍ମରୁ
 ରିକ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏକ ସମୟରେ ପ୍ରକର
 ରହିଲେକ ଭଲ ଦେବ ନାହିଁ ? ଏମାନଙ୍କ
 ଦେଲେ ଅତ୍ରୁ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ନୀମର ଅପରାଧ
 ନାହିଁ । ଅତ୍ତେ ବରଷା କରୁଁ କିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ରୁଟିର ମହୋଦୟ ଉପରେଲୁ ବସ୍ତୁମାନ
 ବଦେବନା ପ୍ରକାର ଆଗାମୀ ପଦ୍ଧତୀରେ ପ୍ରକ-
 ନୋକସୁ କରବେ ଇତି ।

ଖୋରାଧା } ବସନ୍ତ
 କାଳୀନା } ଶ୍ରୀ

ମହାଶୟ !
 ଶ୍ରୀ ପତ୍ରାବଳୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ପତ୍ରରେ ଅପରାଧ ବଦ୍ ପ୍ରକାର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ବଦ୍
 ହେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପତ୍ରରପତ୍ର ପାଠ କର
 ଜଣେ ପତ୍ର ପ୍ରକରକ ବସ୍ତୁପାପର ଦୋଷ
 ବାର ଦେଖି ଅତ୍ତେ ଭବୋଧିକ ବସ୍ତୁପାପର
 ଦେଲୁ । କାରଣ, ପତ୍ର ପ୍ରକର ଶ୍ୟାମବଦ୍
 ଶ୍ୟାମାନଙ୍କ ଅପମାନର ଦେବାର କାହାଣୀ ସେ-
 ରୁପ ବଦ୍ରେ ଶିକ୍ଷାଅଛନ୍ତି, କର୍ତ୍ତୃକେ ସେ
 ସେ ଅନାଦୁକ ବେହୁ ଶ୍ରେଣୀ ଥିବେ, ଏହା
 ଅତ୍ତେ ସୁପ୍ତରେ ସୁକା ଅନମାନ କର ନ ଥିବୁ ।
 କହିବାରୁ ବସ, ପ୍ରକରକ ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର ଦେଖିବା
 ସମୟରେ କେବେକ ଦୁର୍ଭୂତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପର
 ବସ୍ତୁରୁ ଶ୍ରୀମ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲ । କାରଣାତ ଅତ୍ରୁ
 ପତ୍ରର ବଳୁ କହାରି " ଶ୍ରୀ " ଧାତୁ " ଶ୍ରୀ " ଧାତୁ
 ଧାତୁ ଦୋଇଥିବ, କାଳେ ଅତ୍ରୁ ସାଧୁ ଶ୍ରୀ
 ର ଶୁଣିଲୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ, ଅଥବା ଦୁଃଖୀ ଶ୍ରୀ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରେ କଳ ବୋଧ ବୋଧ
 ଥିବ; କିନ୍ତୁ ଧାତୁରୁ ଅଧା ପ୍ରକରମତରେ ପ୍ରକ
 ଅପସ୍ଥାରେ ଦେଖିଲୁ ସେ, ସେ " କ " ବେ
 " ଚ " ଓ ସେ " ଶ " ସେ " ଶ " କହାରି " ଶ୍ରୀ "
 ନୁହେ ।

ସଂସ୍କୃତି ପିକ ଗାମେଦିକାଳ ପତ୍ର ବଦ୍ଧ, ପାପସରେ
 ଦୋଷାର ମାତ୍ର ବସନ୍ତ ନୁହେଁ କି ବୋଧ ବୋଧାଳ
 ରୁଛି । ଶ୍ରୀ ମାତ୍ର ପାତ୍ରସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନଙ୍କର ଶୋଷଣ ରୁଚି
 ଶାନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ । ହୃଦୟ ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷକରୁକର ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ
 ପଦ୍ଧତୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରରେ ଅପେ ।

ଅତ୍ରୁତରେ ଚୋପାଟକାଳ ଶାମକ ଏକ ପ୍ରକାର ଗର
 ଅଛି । ସେଥିର ଶଳରେ ସୁବ୍ୟାଧ, ସ୍ୱାସପତ୍ର-ଶଳ,
 କରୁର ପ-ଶଳ ଏହି ସମସ୍ତ ପାତ୍ରା ଅତି ଶୀଘ୍ର ଅନୁମ ହୁଏ
 ବୋଲି ଶୁଣା ଯଉଅଛି ।

ମିତ୍ରଶତର ଅଧୀପକ ଡିଗାଲ ଗାତେକ ଉଦକାଳନ
 ବେଦରେ ଶୋଷଣ ଶିକ୍ଷା ଅପରୁତ ବସଅଛନ୍ତି । ସେ
 ଅନକାଦବରୁ ସମାପ୍ତକ ପ୍ରକାର ସୁପ୍ର ସତ୍ର ସୁଖୀ ପ୍ରକୃତ
 ବସଅଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ଉଦକାଳନର ଦୁର୍ଭୂତ ପତ୍ର ବେଦ ।
 ସୁପ୍ରତ କାହାଣୀର ଅନାଦୁକ ପତ୍ର ଅତି ବସନ୍ତ ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀ । ଚାହାଣର ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀ ଜନତା ଅଛନ୍ତି । ଶେଷୋତ୍ର ଶ୍ରୀ
 ପଦସଂଜ୍ଞା ଶିକ୍ଷକକର ବନ୍ଧା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣେ ପଦପତ୍ର
 ଅଛି ।

ପ୍ରେସିଡିପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ମହାଶୟ !
 ମାନବରେଷୁ

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଅଗାମୀ ଅଳ୍ପ ବର ମାସତା ୨୨ ଶ୍ରୀ-
 ରେ ମାନବର, ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଓ ଅପର ପ୍ରାଣମେର
 ପଶ୍ୟା ଏକାବେଳକେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ବସନ୍ତିକ ।
 ଏଥକୁ ଏହି ଖୋରାଧା କେନ୍ଦ୍ରରେ ସକସୁକା
 ପ୍ରାୟ ଶାନ୍ତବଧ୍ୟ ବାଳକ ପଶ୍ୟାଧୀ ଦେବେ ।
 ଏମାନଙ୍କର ପଶ୍ୟା ଖୋରାଧା ସୁଲୁ ଶ୍ରୀରେ
 ନିଅଯିବ । କିନ୍ତୁ ଖୋରାଧାସୁଲ ପର ସେମନ୍ତ
 ପରସର ବହିରେ ଏକାବେଳକେ ଏତେ
 ବାଳକଙ୍କୁ ବସାଇ ପଶ୍ୟା କେବାରୁ ପ୍ରକ୍ଷ-
 କାଗଜମାନ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ବହିର
 ଉତ୍ତରମାନ ଅପରା । ପତ୍ର ଲେଖି ଅଗାମୀ
 ବହିରେ ମଧ୍ୟ ଚଳେ । ସୁଖୀ ଖୋରାଧା ସୁଲୁରେ
 ପଶ୍ୟା ସମୟରେ କେବେ ବୋଧମାନ

କରୁକର ସଦତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷକର ଉଚ୍ଚତ ବ୍ୟୋଧକ
 କରଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ କମିଟି ଶାନ୍ତ ବସନ୍ତା ନିମିତ୍ତ
 ଉପକ୍ରମେକ ଉତ୍ରୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନନ୍ତର କଣ୍ଠସୁ
 ଅଗାମୀ ପ୍ରବେଶିକା ଓ ଡାକ୍ତରୀର ପଦକ୍ଷାରେ ଦିନସୁକର
 ହୁଣୁକାର ନ ହୋଇ ଅତି ବସନ୍ତର ପଦକ୍ଷା ଶୁଣିତ ଦେବ
 ବୋଲି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ।
 ସୁନ୍ଦର ନାଥାଧାର ଚାଲିବେଟିର ଉଚ୍ଚ ହେବାର
 ସମ୍ଭବ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଇଂରାଜୀ ପଦକ୍ରମେକ ସେପରି ବସନ୍ତର
 ଶ୍ରୀକାସ ବସଅଛନ୍ତି । ଅତି ଉପକ୍ରମେକରେ ଚାହା ସମ୍ଭବ
 କୁଣା ବୋଧ ଶାନ୍ତ ନ ପାରେ । କାରୁକର ଅନୀରକ୍ଷୁ କାର୍ତ୍ତକ
 ବାଲକର ଶକା ଦେବା ସମ୍ଭବରେ କୁଣୀପର ସମ୍ଭାବ
 ପତ୍ରମାନେ ଇଂରାଜୀ ମୂର୍ତ୍ତି ବୋଲି କହୁ କାରୁକର ଅନୀର
 କଠାକୁ ଶାନ୍ତ ବେଦୁପ ଶକା କେବ ଶାନ୍ତାନ୍ତ ଏହି ପସେ
 ଲଜା କରୁଅଛନ୍ତି । ବୋଧାବଳ ଅନୀର ଓ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ଏ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ କୁଣୀପା ସଂସ୍ପୃକ୍ଷ ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ।

ସମସ୍ତ ନ ବସନ୍ତା ଅପରାଧରେ ମିଳିତ ଚିନ୍ତକ ଦେଖକର
 କ୍ରମେ କପ୍ରାକ ଉଚ୍ଚତର ପାଦକୋର୍ଟର ଏକ ଚିନ୍ତାକର
 କୁଣୁକଦାସ ଅଗାତ ପ୍ରକାର କର ସ୍ତରେ । ସେଥିର
 ମୋକ୍ଷଦମା ଦେବରୁ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନେକ ଶକା ଅର୍ଥପତ୍ର
 ହୋଇ ପାଏ । କର୍ମକ ସାହେବ ଚର୍ଚ୍ଚିକେ ପୁଣି ଅର୍ଥକ କର
 ସ୍ତରେ ମାତ୍ର ଅର୍ଥକ ଅଗାମୀ ହୋଇପାଏ । ଏହିମାନଙ୍କ
 କ୍ରମେ ଏହା ବସନ୍ତର ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅତି ପ୍ରାଣ
 ସୁନ୍ଦରୀତ ଦେବ । ଅଥବା ଉଚ୍ଚତ ଶାମକରେ ବୋଧ
 ନିଳକ କପ୍ରାକର ସମ୍ଭାବକ ! !

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ।

ସହଦା ।

ଉତ୍କଳ ବହଳ ସନର ନାନାବର୍ଣ୍ଣର ଶାନ୍ତି-
ପୁଷ୍ପ ସିମଳ ଫଗୁସଜାଜା ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା ଓ
ଦକ୍ଷିଣପୁରା ଓ ଉତ୍ତର ଲୁଗା ନିଜେ ଦେଖି
ସବନ କରଣି ଅଗ୍ରୀହଣ । ଗ୍ରାହକମାନେ
ଆରେ ଦେଖିଲେ ମନ ମାନବ । ଏପରି ଗୁଡ଼ାଖୁ
ମଳ ନାନାପ୍ରକାର ସୁବାସଦ୍ରବ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କର
ପୋଷାକ ସୁତା ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ପ୍ରକାର
ଦ୍ରବ୍ୟ ଅମଦାନା ଦୋଇଅଛୁ । ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଶସ୍ତ୍ରାଦରରେ ବକସ୍ତୁ ଦେଇ ଅଛୁ । ବଜର
ସଙ୍ଗେ ବଢ଼ିଲେ ଜଣା ପଡ଼ବ । ସମସ୍ତ କାର୍-
ବାର ନଗଦ କାରଣ ନଗଦ ବନା ଶସ୍ତ୍ରାଦର
ଖଣ୍ଡବଲନାହିଁ ।

ଦୋକାନ ଚୌଧୁରୀବଜାର ଛକ ନିକଟ
ସହର ସମ୍ମୁଖ ଉପରେ ।

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର କର

ଏକଶିର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ପାରଦ ବ୍ୟା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାୟାମ୍ବୁକ
ପଦାର୍ଥର ଲେଖ୍ୟାନ୍ତ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଉଦୟ ୪୯
ପ୍ୟାକେ ଖର୍ଚ୍ଚା ୪ ୦ ଅଣା ।

ନୁହନ ସାଲସା । ନୁହନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
ବଲଗ ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦ ଦୂଷିତ ରକ୍ତଦୋଷ
ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେ ଦୋଇଯାଏ । ପାଶର ଘା,
ଗରମୀ ଘା, ନାଲ ଘା, ବେକ ଓ ନାକ
ଉପରର ଘା, ଶୋଲ ଘା, ଭାନ ଘା, କାନର
ପୁକ, କୋଷ୍ଠ କାଠିଲ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟଦୁର୍ଲ୍ଲ,
ଉଦବ୍ୟଥା, କାଶ, ଶ୍ୱାସକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବୀଡ଼ା,
କୃତ୍ରିୟ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଏବଂ ଇତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର
ଇତ୍ୟାଦି ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ଉତ୍ତମ୍ ଅରୁମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋଲ ୪ ୯ କା,
ପ୍ୟାକେ ୪ ୦ ଅଣା । ତଳ ୪ ୧୦୫ ଅଣା ।

ମାମୁର ଚୈଳ ।

ଜାଗ୍ରତ ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ।
ଧବଳ ଓ କୁଷ୍ଠ ରୋଗର ଯେବେ ବହୁ ଔଷଧ
ଆଏ ତେବେ ତାହା ମାମୁ । ମାମୁର ଚୈଳ
ଅନୁମାନେ ବହୁ ବସ୍ତୁରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛି । କାହୁ, ସାଦୁ, କୃତ୍ରିୟ,
ହୁଲି, ସଦୁପାଦୁ, ଧବଳ, କୁଷ୍ଠ, ଗଳତକ୍ୱଣ୍ଟ,
ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗର ମହୋଷଧି । ଏହା ବ୍ୟବହାର
ଯେତେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛୁ, ଇତ୍ୟାଦି ଏହା
ସମସ୍ତପ୍ରକାରେ ଉପକାରୀ ଅଟେ । ପ୍ରତି ବଡ଼
ବୋଲ ୪ ୯ କା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲ
୪ ୨ କା ।

ପୀତା ଅରୁମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ
ଦିଆଯିବ । କଲକତା ବେରୁ ଗୃହସିଧାର ଷ୍ଟିଟ
୪୭ ନମ୍ବର ଗୁହରେ, ଏ, ଘୋଷ, କେମ୍ପି-
କଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବକସ୍ତୁ ହୁଏ ।

VALUABLE TIMBERS FOR SALE.
Saul and other timbers of the very
best quality are for sale in our godown
in Manglabag to the east of the
Commissioner's Office. For particulars
apply to the undersigned. Timbers
are open to inspection at any time of
the day.

Chintamony Das
Agent of Atmullik
Cuttack.

ଉତ୍କଳ କଠକାଠ ।

ନାନାଜାତୀୟ ଅଳ ଉତ୍କଳ କଠକାଠ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚାଠମାନ ମଙ୍ଗଳାଗରେ କମିଶ-
ନରୀ କଠକେ ଉପକରଣ ଅମ୍ବୁ କାଠ ଗୋ-
ଦାମରେ ବକସ୍ତୁର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ଫୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ
ବକ୍ଷା ଦେବ । ଉକ୍ତ ଗୋଦାମଠାକୁ ପଲେ
କାଠମାନ ଦେଖି ପାରିବେ ଓ ଦର ଓ ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଜାଣବ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଜାଣି ପାରିବେ ।

କଟକ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ ଦାଗ୍ରେଗା
ମାଧ୍ୟମରେ । ଚା । ଗୁଜା ଅଠମଲର

The post of the second Pundit under
the Uriya Translator to Govern-
ment, whose worth is Rs. 20, a
month, rising by a biennial increment
of Rs. 5 to Rs. 40 a month, is vacant.
Applications from candidates for the
same will be received by the under-
signed up to 31st. October 1883.
Preference will be given to those that
can write a fair hand, have some
Office-experience, and can translate
passages from the English to the
Vernacular and from the latter to the
former with correctness and facility.
CHATURBUJ PATNAIK
Uriya Translator to Government.

ସହର କଟକ ନୟାସଦ୍ୱାରା ଫରେତର ମାର୍-
ତ୍ତୀକା ଦୋକାନ ସମ୍ମୁଖେ ଅନୁ ଏକ ନୁହନ
ମସଦା ଓ ସକ ଓ ଅଟାର ଦୋକାନ କରାଅଛି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ ଯେପ୍ରକାର
ଗୁଡ଼ଲଅଟା ମିଶ୍ରିତ ହୋଇ ବକ୍ଷା ଦେଉଅଛୁ
ସେଗୁଣ ନ ହୋଇ ଖାଦି ଅର୍ଥାତ୍ ହଲମାଲ
ବଜାରରେ ବକ୍ଷା କରୁଅଛି ଶ୍ରାବକମାନେ
ଥରେ ଅମ୍ବୁ ଦୋକାନରୁ ଉପରୁକ୍ତ ମସଦା-
ଓଗେର ଖରଦ କଲକେର ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ଗୁଣି-
ବା ଦେଉଛୁ ।

। ଚା ।
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ
ମାଧ୍ୟମରେ
The power of attorney granted
by the undersigned to Mr. A. W.
BELLIS is cancelled from this date.
Cuttack, }
28th Feby. } J. BULLOCK & Co.
1883.

ଗଠଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ସିକୋନା ଫେବ୍ରୁୟାରୀ ।
ଏହା ଦୁଇଦେଶରେ ବୁଝାଯାଉଥିବା ପଦବର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍କଳ
ଈଶ୍ଵର ଦୋକାନ ବ୍ୟବହାର । ବରକପାଳ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଉପଦେଶୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଈଶ୍ଵରଦେବ ଚକ୍ର ପ୍ରକାର
ଉପକରଣ ଦୋକାନରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବିଧାକେତବ୍ୟ
ଇତ୍ୟାଦି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚକ୍ରରେ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇ
ନାମନାମୁନ ସହର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଟଙ୍କା । ା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
୪ ୯ କା । ୧୭ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ୪ ୨୦୫ ମୂଲ୍ୟ ହେଉ ।

ଉତ୍କଳକଠକାଠରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ଉପାଦାନକ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚକ୍ର
ଠିକ ରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।—
ପ୍ରଥମପତ୍ର ସକାଶେ
ଧାତ ପତ୍ର ୫ ୦୫
ପତ୍ର ପତ୍ର ୫ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ର ୫ ୨୯
ମାତ୍ର ଦୌରରେ ଉପକରଣ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିବେ
ତହିଁର ବର୍ଣ୍ଣ ୪ ୫୫ ରୁ ମନା ଦେବ ନାହିଁ ।
ଦୁଇପତ୍ର ଓ ଦୁଇପତ୍ର ସକାଶେ ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ ପତ୍ରର
ଦେବା ଓ ଦୁଇପତ୍ର ପଥାକ୍ଷେପ ଦେବ ।
ଅଧିକ ବନର ସକାଶେ ପ୍ରକାର ବଡ଼ୋବସ୍ତୁ ହୋଇ
ପାଉବ ।
ଉତ୍କଳମର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସହର ଚକ୍ରାଦିକା ଦେବ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।
ପ୍ରକାର ବକ୍ଷା ବସ୍ତୁରା ଚକ୍ରାଦି ୫ ୨୯
ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଦୋକାନ ସିକୋନା ଚକ୍ର ୫ ୨୯
ଈଶ୍ଵର ଦୋକାନ ଚକ୍ର ଗୋଦାମୁକ ବକ୍ଷା ୫ ୨୯
ମୁକ୍ତୀ ଉପକରଣ ଚକ୍ର ୫ ୨୯
ଈଶ୍ଵର ଦୋକାନ ଚକ୍ର ଚକ୍ର ୫ ୨୯
ଈଶ୍ଵର ଉପକରଣ ସହର ଚକ୍ର ଉପକରଣକାର ବକ୍ଷା
ପ୍ରକାରମାନ ସକାଶେ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାର ଚକ୍ର ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୮୮୩
୧୯୧୩

ତା ୨୦ ରବି ମାସେ ଅକ୍ଟୋବର ସନ ୧୯୧୩ ମସିହା । ମୁଦ୍ରାକାରଣ ୧୯୧୩ ମସିହା ୧୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୧୩

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାନ୍ତ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ଜଣେ ସହପ୍ରେମକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ସା-
ଲେଖୁର ଆଜା ସିରଲେ ମୌଜାରେ ଓଲଟୁଠା
ସ୍ତେଗ ଅତି ଗଭୀରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଏକ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣକୁ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ
କରିଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ସମ୍ପର୍କିତ ହୋଇ
ଦୈନିକ କୃପାପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସହପ୍ରେମକ
ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର ଦେଇ
ଉପକ୍ରମ କଲେ ନେତୃତ୍ୱ ତାଙ୍କର ପଠ-
ନକା କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଅମୂଳ୍ୟ କମିଶନର ଶ୍ରୀମୁଖ ମୁଖ
ସାହେବ ତତକ ମାସ ତା ୧୨ ରଖିଲେ ଏ
ନଗରକୁ ଚାଲିବା ବାଟେ ଫେରି ଆସିଲେ
ଏକ ଜାହାଜ ଦର୍ଶନରେ ସମସ୍ତ ଧରଣ ଅନ-
ଳନ ହେଲେ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ପ୍ରସ୍ତୁତ ସେ
ସାହେବ ଏଠାରେ ଅଧିକ ଦଳ ରହିବେ ନାହିଁ
ଏକମାତ୍ର ହାତକୁ ସେ ପ୍ରେମିତେନ୍ଦ୍ରୀ ବରଗର
ଏକଟି କମିଶନର ହୋଇ ଯିବେ । ଏବଂ ପ୍ରାୟ
ବର୍ଷେକାଳ ସେଠାରେ ରହିବେ । ତହିଁ ଉତ୍ତର
ସେ ଏଠାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ ତହିଁର
କେଉଁ ଭବିଷ୍ୟ ! ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଇତ୍ୟାଦି
ଉଦ୍ଦତ ହେଲେ ଅମୂଳ୍ୟମାନେ ଅଧ୍ୟା-
ତର ହେବ । କଥିତ ହୁଅଇ ସେ ଶ୍ରୀମୁଖ
ଲମ୍ପିନୀ ସାହେବ ପୁନଃବାର ଏଠାର ଏକଟି କ-
ମିଶନର ହୋଇ ଆସିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ।
ଜଣେ ପ୍ରମାଣ ଓ ବହୁବର୍ଣ୍ଣୀ କର୍ମଚାରୀ ଏ-

ଠାକୁ ପଠାଇବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉତ୍ତର
ଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତାବଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସନ ୧୮୭୯
ମସିହାର ଅ ୧୮ ରକ ସଂଗ୍ରହନ କରିବା
କାରଣ ଏକ ପାଣ୍ଡୁ ଲିପି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ
ଆଗତ ହୋଇ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମାନୁଯାୟୀ
ପସ ବା ଭାବାର ଭାଗେଇ ଚଳିବ ଅଥବା
ଉଚ୍ଚିତ କାରପରଦାନ ଛାଡ଼ାଅନ୍ୟ କାହାରଦ୍ୱାରା
ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତାବଳ ଦେବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।
ସଂଗ୍ରହଣ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷେ ଅଧିକ
ପୁରୁଣ କରିବ । ଏତଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପସ
ସଂଗ୍ରହଣ କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳ
ମୁକ୍ତିଅରକ୍ତ ମାମଲ ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇବାରେ
ଅସମର୍ଥ ହେଲେ ଅପଣା ପକ୍ଷୀକୁ ଲୋକ ବା ଛାଡ଼ି
ଲୁଟିମୁକ୍ତଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ପରମର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ପାରିବ । ପୁଣି ଏପରି ନିୟମ ହୋଇଅଛି କି
ପଞ୍ଜାବର ଚମକୋଟି ଛାଡ଼ା କୌଣସି କାର-
କୋଟି କୌଣସି ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତିଅରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ
ବା ଛାଡ଼ିବ କଲେ ତତ୍ତ୍ୱେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟରୁ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଏ
ନିୟମମାନ ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତାଙ୍କର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ନିଗ୍ରହ ଗତ
ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ହେଲା ପ୍ରଧାନ ତର୍କୀ ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ଲୋକେ ଫସଲର ଭାବ ଅବସ୍ଥା ଚିନ୍ତା

କରି ଅଗ୍ରିର ଅଛନ୍ତି । ଦଶହରା ପୂର୍ବ ଏ ଚିନ୍ତା
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ପ୍ରବଳ ଥିଲା ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଠାବେ
ଅଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରେ କେତେକ ପରମାଣରେ
ଫସଲ ରକ୍ଷାର ଭରସା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ନ-
ର ଜଳ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସ୍ତୁଳରେ ବର୍ଷିଅଛି ଏବଂ ଏଥି
ଉତ୍ତରୁ ସେବେ ବୃଦ୍ଧି ନ ହେବ ତେବେ
ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମରୁଡ଼ି ହେବ । ଏ
ବର୍ଷ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତମ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟାଏ ଲଗାଣ ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇଥିଲେ ସୁଖର ସୀମା ରହନ୍ତା ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ଦଶହରା ଦାସିଦେବଠାରୁ ଯେଉଁ ବୃଦ୍ଧି
ଅରମ୍ଭ ହେଲା ତାହା କେବଳ ସମୁଦ୍ରକୁଳ ଧର
ବାଲେଶ୍ୱରଠାରୁ ମୁକ୍ତାବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀମାନ-
ଙ୍କରେ ଏକ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଜଳ ଦାନ କରି-
ଥିଲା ଉତ୍ତର ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-
ଅଛି ଯେ ତଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଶେଷ ରକ୍ଷା ପାଇବ
ନାହିଁ । ନାଲକୂଳୟାମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତାଙ୍କ
କୃପା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଦେବା ପୂଜା ଆର-
ମ୍ଭସରିବ ଅଥ ବାକି ରହିଥିଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ
ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭାଳ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସୁଦ୍ଧା ମଧ୍ୟରେ
ଏକ ମୌଜାର ଲୋକେ କରୁଲିପୁତ୍ର କରି
ଜଳ ନେଲେ ଏବଂ ଏଣିକି ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡେ କରୁ-
ଲିପୁତ୍ର ହେଉଅଛି ସାଧାରଣ ଅନାବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପର୍କ-
ରେ ଏଥିରେ ଅବା କେତେ ରକ୍ଷା ହେବ ।
ଏତେବେଳେ ବରଷା ଲୋକଙ୍କର ଏକମାତ୍ର
ଭରସା ଏବଂ ସେବେ ଆଗମୀ ଅମାବଶ୍ୟା ସର-

ଏ ଭାବୀ ପୁଣି ନ ଦେବ ଭେଦେ ଦୁଃଖର ସୀମା
ରହିବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅକାଶର ଲକ୍ଷଣ ଅବଧ
ଅସାପ୍ତକ ଅଛି ।

ଏ ଜଗର ଅନ୍ୟପରି ଚକ୍ରପାତା ଖୁନ ମୋ-
କଦମାର ଦୌର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଗୋପାଳାୟୁକ
ନାମକ ଏକ ଅସୀନାକୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଳ ସାଦେବ
କ ୨ ଶି କଠିଣ ପରଶ୍ରମ ସହର କାବ୍ୟାସ ଦଣ୍ଡ
ବ୍ୟାଧି କରୁଥିବାର ଗର ଅଗ୍ରମାସ ତା ୪ ର-
ଖର ପତ୍ନିବାରେ ଅନୁମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ ।
ଅସୀନା ଦାଲକୋଟରେ ଅପାଳ କର ଦୁଇ
ସପ୍ତାହ ଦେଲ ମୁଲିଲକ କରୁଅଛି । ଦୌରରେ
ଅସେଷରମାନେ ଅସୀନା ଉପରେ ଅପରାଧ ପ୍ର-
ମାଣ ନ ଦେବାର ମତ ଦେଇଥିଲେ ଏକ
ଦାଲକୋଟି ରହିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶୈବ୍ୟ
ଦୋଲଅଛି । ଦାଲକୋଟିକ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାରେ
ସକସାଧାରଣ ଅନ୍ୟ ଅନଳ ଦୋଲଅଛି
ଏବଂ ଧର୍ମର ସମ୍ମୁଖ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଉଦ୍-
ଘିତ ଦେଉଅଛି । ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦତ୍ତ
ଇନ୍ଦ୍ରପେଟର ଏ ମୋକଦମାକୁ ଗୁଲାନ କର-
ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମୋକଦମାରେ ପ୍ରଥମରୁ
ସନେହ କରବାରୁ ବାବୁ ଗଦାଧର ଦାସ ସବ୍-
ଇନ୍ଦ୍ରପେଟର କର୍ମରୁ ଦୋଲଅଛି । ଏକ
ଦେଲେ ଦେଖାଗଲ ଯେ ଗଦାଧର ବାବୁଙ୍କ
ଦଦାଉଷ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲ ଏବଂ ପୁଲସ ପ୍ରସରଘେ-
ଶ୍ରେଣ ସାଦେବ ଅଧାରଣ କୁପିତ ଦୋଲ ତା
ଦାର ବାନା ରୁଡ଼ାଇ ନେଲେ । ଉତ୍ତରା କରୁ
ପୁଲସ ସାଦେବ ଏହି ପଲ ଦେଖି କୁହେ ପା-
ରବେ ଯେ ତାହାଙ୍କର ଚରଚରଣୁ ଅଲ୍ଲୀ
ଅନ୍ୟାୟ ଦୋଲଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରଜନାର
ସୁରୁପ ଗଦାଧର ବାବୁଙ୍କୁ ଅସୀନା କର୍ମରେ
କର୍ମଯୁଗ କର ବରଖାସ୍ତି ସମସ୍ତର ଦେଉନ
ତାହାଙ୍କ ଦେବେ । ଯେହି କର୍ମରୂପ ପ୍ରକୃତ
ପଟଣା ବାହାର କରବ ତାହାର ଯେବେ ଏପରି
ଶାସ୍ତି ଦେବ ଭେଦେ ପୁଲସରେ ଭରଲ ଦେବା-
ଶୀଳ ଦେଉଁ ଭଲଲେକ ତେଣୁ କରବ ।

ତେଲିକପୁସ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ତାନ ଦେଶର
ସମାଜ ବୁଦ୍ଧିଶାଳ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ା ଅଭ୍ୟାସ କର-
ବାରେ ଲୁପ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ
କ ୧୩ ଶି ବୟସ୍କମ ଓ ଗୁରୁବର୍ଷ ସମୟରେ
ହିନ୍ଦୀଭାଷାକୁ ଦୋଲ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ବର୍ଷଦେଲ
ସମୁଦ୍ଧ ଉପାଧି ଧାରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନ-

ଲରେ ମନ୍ଦୀସରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଲ ବେଳ
୮୧୫ ଦାଶ୍ୟା ସମୟରେ ପଢ଼ାପଢ଼ିବା ଯାନ୍ତି ଓ
ସେଠାରେ ୧୨ ବାଜିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥିତ କ-
ରନ୍ତି । ତାନ ଦେଶରେ ସାଧାରଣତଃ ବାଲୁକ-
ମାନେ ଯେହି ଗରରେ ଲେଖାପଢ଼ା ଶିକ୍ଷି
ପାରନ୍ତି ଏ ତାହାର ଦ୍ଵିଗୁଣ ଗରରେ ଶିକ୍ଷୁ-
ବାର କଥିବ ହୁଏ । ନିଜ ସକାଳେ ଖୋଜା
କମ୍ପା ଅନ୍ୟ ଭାଷାମାନେ ଦେହ ସଗ୍ରାହରେ
ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଅପରା ଅସନରେ ବସି-
ଲୁ ତାଙ୍କ ଖୁଡ଼ିମା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ
ବସନ୍ତି ଏବଂ ଖୁଡ଼ିମାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାମତେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅଳ୍ପ ପିତାଙ୍କ ଅନୁ-
ରୂପ ବୋଲି କଥିବ ହୁଏ । ପ୍ରାବାଦର ଏକ
ଦେଶରୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଗଲଦେଲେ ଖୋ-
ଜାକ ଭାଷାମାନେ ଦେହ ତାଙ୍କ ଅଗ ହୁଅନ୍ତି
ନାହିଁ ଏମନ୍ତ କ ଦରର କୁକୁ ରୁମାଳକୁ ମଧ୍ୟ
ଲୁଚି ରହିବା ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ଦୟାଯାଏ ।
ସମାଜକ ଖୁଡ଼ିମା ହେବ ଉପ୍ର ସ୍ଵରୂପ ସମ୍ପର୍କ
ଦେଲେଦେ ଅନ୍ୟ ଦମ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ ।
ଗଜପ୍ରାସାଦରେ ସକସୁବା ପ୍ରାୟ କ ୧୦୦ ଶ
ଖୋଜା ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ
କ ୧୦ ଶ ଅଧୀନ ସେବକ କରନ୍ତି । ଗଜକୁଟିରି
ଦେହ ଅଧୀନ ସେବକ କରନ୍ତି ନାହିଁ । —
ତାଙ୍କ ବା ଅନୁଚରବର୍ଗ ଦେହ ସମାଜକ ଅଗ ନ
ଦେବା ଶକ୍ତି ଅମ୍ପମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଭଲ ଲଗିଅ-
ଛି । ଗୁରୁତାୟ ଗଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶରକମ୍ପ
କ ୧୧ ଶ ଯେ ସାମାନ୍ୟ ଭାଷାମାନଙ୍କ ଯୋଗୁ
ଏକାବେଳେ ଦୁଇ ଭାଷା ଓ ଅକର୍ମଣ୍ୟ
ଦୋଲ ସାଲଅଛି ତହିଁରେ ସନେହ ନାହିଁ ।
ବନା ସ୍ଵର ଭାଷାମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ପଟ ଦେଖିବ
ଆଇ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଦାକାଠ ବର-
ବାହାର ଅସୀନା ଜାକନକୁ ଏକାବେଳେ
ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ଓ ଉଦ୍‌ଭ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କରବାରୁ
ଦେହ ଶିକ୍ଷ ନାହାନ୍ତି । ବରାନ୍ତ ପରରେ ତନ
ଦେଶର ଉପଗେଲୁ ପ୍ରଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁକରଣ
କଲେ ସମସ୍ତ ମଜଲର ବଥା ଦେବ ।

ବାସିକ ବଜୟୋୟବ ପଦ ଶେଷ ଦେଲ
ଏକ ଅନୁମାନେ ସୁନବାର ବାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲୁ । ପ୍ରଚଳତ ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ
ପାଠକ ପ୍ରଚଳକ ଏବଂ ଉଚ୍ଚସାଧକ ପ୍ରଚଳକ
ଅମ୍ପମାନଙ୍କ ସୁକନ ବକକୁ ସ୍ଵେଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁକ-
ରଣ ସହର ଅଲଗା କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଏକାନ୍ତ

ଚତୁରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁଖ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି
କମନା କରୁଅଛୁ । ଏ ବର୍ଷ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ବଡ଼
ସୁଖରେ ଅଭିସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଅଛି । ଖଣି ପଦ
ପଡ଼ିବାରୁ ସେମନ୍ତ ନାଚ ରଙ୍ଗ ମହଲସର,
ତେମନ୍ତ ସାଧିକର ମଥୋଚିତ ସୁବଧା ଦୋଲ
ଥିଲ ଏବଂ ଶରତକାଳର ଜ୍ୟୋତିଷାପ୍ରସି
ଦ୍ଵିଗୁଣ ଉତ୍କଳ ବସୁଥିଲ । ଏ ନଗରରେ
ପୁଲସର ବସୁକୁ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡ ରାସର ଅନୋଦ
ପରରେ ପୁଙ୍କୁ ଲେବେ ସକପୁନ ଥିଲେ ମାତ୍ର
ସୁଖର ବସୁ ସେ ସେ ସନେହ ବାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେ
ଦେଲ ନାହିଁ ସେଦନ ସ୍ଵର ଓ ୧୨୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବାଜା ଲୋଦ ସମାବେଦର ପାସ ମିଳୁଥିଲ
ଏବଂ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପୁଲସ ପ୍ରଦରମାନେ
ଲଗିପଡ଼ ଦେବମାନଙ୍କୁ ନଦ କୁକୁ ଉଦାୟ
କରଦେଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ପ୍ରାୟ ନମ୍ପ
ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଳନ ଲୋଦ ଉପାସା ଲଗି-
ଥିଲ । ତେବଲ ବକପିକାକାର ଦୁଇ ପ୍ରଦା
କନା ପାଶରେ ବାହାର ଥିବାରୁ ବାବୁ ଦୋଲ
ନର ନେଶ୍ଵେଦର ସେମାନଙ୍କୁ ବାଟରେ ପଟକ
ଓ ବାଜା ଲୋଦ ବର କରଦେଲେ ମାତ୍ର
ସୁଖର ବସୁ ସେ ପ୍ରଚଳାର ଅଧିକାରମାନେ
ସେହି ସମୟରେ ମାଜେଷ୍ଟ୍ରିଟ ସାଦେବକ ନିକଟ
ରେ ସାଧ ବଦାର ଚର ଅନମର ଦୋଲ ଅଧୀ-
ନେ ଏବଂ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଅଧ୍ୟାୟ ସାଧକ
ବାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ଦେଲ । ବନା ପାସରେ ବାଜା
ଲୋଦ ସମାବେଦ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରେ
ଅଟକ କରବାର ଅଧିକାର ପୁଲସ ପ୍ରାୟ ହୁଅ
ଏବଂ କଦମ୍ବାରେ ଶ୍ୟାମ ବାବୁଙ୍କର ଦୋଳ
ଦୟା ସଲ ନ ପାରେ ମତ୍ର ସାଧାରଣ ପଦ
ଦନରେ ସାଧାରଣ ଅନମର ଦୋଲ ଦେବ
ଥିଲ ଏବଂ ସେ ପ୍ରଚଳ ବର ତାଙ୍କର ବାଜା
ଲୋଦ ଗେଲ ବାହାରଅଛି ସେ ପ୍ରଚଳ
ଅର ଦୁଇ ତାଙ୍କର ପାସ ନ ନେଲେ ବନା
ବାହାର ଅଟକ କରବା ଅକଦେନାମ କର
ଅଟଇ । ଏହି ଦେଉକୁ ଦୋଧ ଦୁଅଇ ଥିଲ
ବାବୁଙ୍କର ଏହି ବାର୍ଯ୍ୟକୁ ନଗରବାସିନ୍ଦା
ବାହାଙ୍କର ଅଉ ଗୋଟିଏ ନନା ସୁରୁପ ନାଲ
କୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୋଳି
ପଦରେ ଶ୍ୟାମ ବାବୁଙ୍କର ତାମ ନ ପଡ଼ିବାରୁ
ସାଦା ଦେଲ ଶାସ୍ତ୍ର ମାଜେଷ୍ଟ୍ରିଟ ସାଦେବକ ନିକ
ଦୁଇ ପ୍ରଦରରେ ସାଧାରଣ ଅନମର ପ୍ରଦ
ପୁଙ୍କ ସମସ୍ତଙ୍କର ବକ୍ତିକରଣ ଦୋଲଅଛି ।

ମାଗଣ ପ୍ରଥା ।

ତେଜାନାଳର ନାବାଳକ ଗଜାଳ ବବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣେ ପତ୍ରପତ୍ରିକ ଲେଖିଥିଲେ ଯାଆ ;—

“ମହାରାଜଙ୍କ ମଙ୍ଗଳଚିନ୍ତା ନିମିତ୍ତ ଉତ୍କଳ-ନାଳ ପ୍ରଜାମାନେ ମାଗଣ ସ୍ୱରୂପ (ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜାଳାୟା ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଥାନୁସାରେ) ଚିତ୍ତ ଦେବାକୁ ବନମାଳୀ ବାବୁଙ୍କଠାରେ ପୁନଃ ପ୍ରାଣୀ ହେବାରୁ ପ୍ରଶଂସିତ ବାବୁ ମହାରାଜ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନାୟ ଓ ଲଜାକର ମନେ କରି କୌଣସିମତେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଇହ ପ୍ରଜାମାନେ ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସଭା କରି ଏହି ନିସ୍ତୟ କଲେ କି ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋଟିଏ ସଭାକୁ କରି ଏବଂ କଲିକତାରୁ ନୀରତାମୟୀ ଅଣାଇ ଉକ୍ତ ଗୁଡ଼କୁ ଦିନେ ମହାରାଜଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ସଭାକୁ ଦେଖା-ଦେବ । ଏଥିନିମିତ୍ତ ଗୁଣ୍ଡା ଯେଗାଡ଼ ଅଜୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ଅନିୟମ ବସୟ ।”

ବାସ୍ତବରେ ଏ ସମ୍ପାଦ ଅତି ଅନିୟମ ବସୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଉତ୍କଳନାଳର ଗଜା ଓ ପ୍ରଜା ଉତ୍ତମୁକ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସାପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟଇ । ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳନାଳ ସକଳ ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ଅନୁମାନେ ପୁନଃ କହି ଆସୁଅଛୁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପାଦକ ଇହିତ ଅଧିକାର ପରଠୟ ଦେଉଅଛୁ । ଗଜଜାତରେ ମାଗଣ ପ୍ରଥା ଏଡ଼େ ପ୍ରଚଳିତ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନେ ପୁନଃ ପୁନଃ ପୁନଃ ପୁନଃ ଏକାଦେକରେ ରହିଲ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଗଜାଳ ଜନ୍ମ ବବାଦ ଏବଂ ପୁରୁ କଳାରେ ମାଗଣ ନେବାର ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନିୟମ ମାଗଣ ଗବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ଅନୁମୋଦନାୟ ନ ହେଲେ ପୁନଃ ଏକ ପ୍ରଜା ଦଳ ଯୋଡ଼ା କରିବା ଉପଯୋଗୀ ନିକା ଲଭ୍ୟାଦି ନାଳା ବ୍ୟୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ମାଗଣ ନେବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ହେବା ତେଣିକି ଆଉ ଖଜଣା ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟ କଠିନ ନିୟମରେ ଆଦାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି କିମିକାର ପୁନଃ ଏହିରୂପେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାକୁ ରୁଚୁଅଛନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ମାଗଣ ପ୍ରଥାଟି ଯେ କଲିକତାରେ ଅନାୟ ଓ ଲଜାକର ରହିଲେ ସମ୍ମତ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସାଲକ ଓ ରକ୍ଷାନିମିତ୍ତ ଗଜାସମାନଙ୍କଠାରୁ କର ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ସେହି କରଦ୍ୱାରା ସେ ଆପଣା ନୀବନ ଓ ମାନ

ମହତ୍ତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିବେ । ଯେଉଁ ଗଜାଳ ଗଜାଳ ଯେଡ଼େ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ କର ଯେତେ ଅଧିକ ଆଦାୟ ହୁଏତ ତାହାଙ୍କର ମାନମର୍ଯ୍ୟାଦା ତେ-ଡ଼େ ତେ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ସବୁ ଗଜାଳ ଆୟ ସମାନ ନୁହଇ ସତରଂ ସବୁ ଗଜାଳ ମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସୁସ୍ଥରୂପେ ସମାନ ହେଲେହେଁ ଧନବ୍ୟୟଦ୍ୱାରା ସେମାନ ପ୍ରକାଶ କରିବାର କଳ ସମାନ ନୁହଇ । ନ୍ୟାୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତର କରି ପ୍ରଦାନ କଲ ଉତ୍କଳ ଇହି ଉପରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟୟ ନିବଦ୍ଧ ନିମିତ୍ତ ମାଗଣ ନେବା ଅବଶ୍ୟ ଅନାୟ ଅଟଇ । ପୁରୁକା-ଲରେ ଗୁଣା ଯାଇଅଛି ଯେ କେହି ଗଜା ବିଶେଷ ଉତ୍କଳ ସମୟରେ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ମାଗଣ ନେବାର ଦୂରେ ଥାଉ ଖଜଣାରୁ ବଢ଼ି ଶୁଦ୍ଧ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କାରଣ ଉତ୍କଳମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ ଉତ୍କଳରେ ଅଧିକାର ଅନିୟ ଉତ୍କଳ-ଭୋଗ କରିବେ । ଯେବେ ଉତ୍କଳପକ୍ଷର ଇନ୍ଦ୍ରା-ଠାରୁ ମାଗଣ ନିୟମାଦି ତେବେ ଗଜାଳର ସୁଖସମୟରେ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ କନାକର ହେଲ । ପୁଣି ଗଜାଳ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଉତ୍କଳର ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଚିତ୍ତ ମାଗିନେବା ଅବଶ୍ୟ ଲଜାକର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଅପରାଧମଦର୍ଶୀ ଗଜାମାନେ କରଦ୍ୱାରା ଶୁଦ୍ଧିତ ଧନକୁ ଅଧିକାର କରି ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାରଟିଏ ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାହା ଇନ୍ଦ୍ରାଣ ମାଗିବାଠାରୁ ଅଧିକ ନୁହଇ ଏବଂ ମାଗିବା ସତ୍ତ୍ୱେଲେ ନିନାୟ । ଉତ୍କଳନାଳର ପୁରୁକା ମହାରାଜା ମିତ୍ରବ୍ୟୟଦ୍ୱାରା ସୁଖାଳ ଅର୍ଜନ ସହଜ ଯେତେଖୁ ଅର୍ଥ ସମୂହ କରି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ନିୟମ ଅବଧି ଦୃଢ଼-ରୂପେ ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଉଅଛୁ । ଏଠା ଗଜା-ଶ୍ରୀରେ କୌଣସି କଥାର ଅଭାବ ନାହିଁ ଅତିଏବ ସେ କାହିଁକି ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହେବେ । ଏଣେ ଏ ଗଜାଳର ସମାସନର ଫଳରୁ ପ୍ରଜାମାନେ ସୁଖରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗଜାଳର ଉତ୍କଳ କାଳ ସମ୍ପର୍କିତ ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରାଣର ଅନିୟମମାନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇ ଆସୁଅଛୁ । ସେମାନେ ଏହି ଉତ୍କଳ ସମୟରେ ଆପଣା ଗଜାଳପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରେମ ଦେଖାଇବା କାରଣ ଆପଣ ଉତ୍କଳମଣି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏସବୁ ସାମାନ୍ୟ ସୁଖର ବ୍ୟାପାର ନୁହଇ । ଅନୁମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଗଜଜାତର ସମସ୍ତ ଗଜା ଏହି ମଙ୍ଗଳକର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର

ପ୍ରତ୍ୟାହୀନ ହେବାକୁ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ ହେ-ବେ ଏବଂ ମାଗଣରୂପ କୁପ୍ରଥକୁ ଏକାଦେ-କକେ ଦେଖିବୁ ତତ ଦେବେ ।

ଦ୍ୱାରକୋଟ ଓ ଲଲକୋଟ ବିଲ ।

ଲଲକୋଟ ବିଲ ମଙ୍ଗଳରେ ଯେତେ ମତ୍ତ-ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମକାରୀଙ୍କର ମତ ବାହାରଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱାରକୋଟର ମତକୁ ଅନୁମାନେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରୁ । ଲଲକୋଟ ବିଲଟି ବିଗୁର ଅଦାଲତ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଟଇ ଏବଂ ବିଗୁର କାର୍ଯ୍ୟର ଚିତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରାଣ ହାଇକୋର୍ଟ । କେତେବେଳେ କୌଣସି ଦାଖଲଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅକ୍ଷୟର ପଟ-ଣା ହେଲେ ଅଥବା କୌଣସି ଜଜ ବା ମାଜ-ଷ୍ଟ୍ରେଟର ବିଗୁର ଅସନ୍ତୋଷ କରି ଜ୍ଞାନ ହେଲେ ସୁବିଗୁର ନିମିତ୍ତ ସୁବିଗୁର ଅନୁମାନଙ୍କ ନେତ୍ର ହାଇକୋର୍ଟ ପ୍ରତି ଧାବନ ହୁଅଇ । କେବଳ ହାଇକୋର୍ଟ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବିଗୁରାୟ ବୋଲି ଯେ ଏପରି ହୁଅଇ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ । ସୁବିଗୁର ଦାଲ-ରେ ଅବଦାନକାଳରୁ ହାଇକୋର୍ଟ ଆଶାତଳ ପକ୍ଷର ଦେଖାଇ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସଂକ୍ଷେପରେ ହାଇକୋ-ର୍ଟକୁ ଅନୁମାନେ ସୁବିଗୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି ଦୁର୍ଦ୍ଦିବାକୁ ଦାର୍ଦ୍ଦିକାଳରୁ ଅଧ୍ୟୟନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଦେଶୀୟ ସମସ୍ତ ଅଦାଲତର କାର୍ଯ୍ୟ ଚିତ୍ତା-ବ୍ୟାପାର ହାଇକୋର୍ଟଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ଏବଂ ସେଠାର ଜଜମାନେ ପ୍ରକାଶ ବହୁଦର୍ଶୀ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷରୂପେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପୁନଃ ସେମାନେ ଦେଖିବ ବିଗୁର କାର୍ଯ୍ୟର ଅବସ୍ଥାରୁ ବିଶେଷରୂପେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର ହେବ । ଏପ୍ରକାର ହାଇକୋର୍ଟରୁ ଯେଉଁ ମତ ବାହାରକ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ ଯେ ବିଶେଷ ଆସ୍ତ୍ରର ବିଷୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ପାଠକ-ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉ ଅଛି ଯେ କଲିକତାର ହାଇ-କୋର୍ଟ ଏହି ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଆଦୌ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଆଶାପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାର ନାହାନ୍ତି । ଅନିୟମ ପ୍ର-ଦେଶର ଦାଲକୋର୍ଟ ଜଜମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକ-ମତ ନ ହେଲେ ହେଁ କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟ ପର ଅଧିକାରିକ ହେଉମାନ କେହି ଦର୍ଶାଇ ନାହାନ୍ତି । କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟ ଯେଉଁ ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ପାଠ କଲେ ବୋଧ

ନୁଅଇ କି ସେମନ୍ତ ଜଳମାନେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷ ସମଥନ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଆଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଦାଲକୋର୍ଟର ଦେଖାୟ ଜଳ ମାନ୍ୟତା ଦେଇ ସେମାନେ ଏକାକୀ ପକ୍ଷରେ ଯିବାକୁ ନ ଦୋଇ ପୁଅକୁରୁପେ ଅପଣା ମତ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ନୋହଲେ ଲଂଗ୍‌ଜ ଜଳ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକ କଥା । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତି ଏହିକ ଦେଖାୟ ଲୋକମାନେ ଲଂଗ୍‌ଜଙ୍କ ସାଧି ନାହିଁ କାରଣ ନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ବିଚାର କର କାଲୁ ଅସମର୍ଥ ଏବଂ ଅଦ୍ୟପି କି ସେହି ଦେଖାୟ ଲୋକମାନେ ବିଲକ୍ଷରେ ସିକଲ ସରକସ ପକ୍ଷା ସା ଦେଇ ଆସିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଦୁଇଗୁଣବର୍ଣ୍ଣ ସେଠାରେ ବାସକର ଲଂଗ୍‌ଜ ମଧ୍ୟରେ ତଳ ପ୍ରତକ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ମତ୍ତ ଏକକରେ ସେମାନେ ଲଂଗ୍‌ଜଙ୍କ ବିଚାର କରିବାକୁ ସମଥ ଦୋଇ ନପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଲଂଗ୍‌ଜମାନେ ଜାହାଜକୁ ଓଡ଼ିଆଇ ଏ ଦେଶରେ ପଦାର୍ପଣ କଲ ମାତ୍ରେ ଅନାୟୁସରେ ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କ ବିଚାର କର ପାରିବେ । କି ସୁନ୍ଦର କଥା ! — ଦୁଇୟୁକ୍ତି ଏହିକ ମେଫସଲରେ ଭଲ ବାରି-ଖୁର ନାହିଁ ଓ ମେଫସଲର ଲଂଗ୍‌ଜମାନେ ଉତ୍କଳର ସଦାସ୍ୟ । ସଦ୍ୟା ଲର କର ପରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଲଂଗ୍‌ଜମାନଙ୍କ ମାଜ ଷ୍ଟେଟ୍‌ସ୍‌ମାନ ବିଚାରକ ଦେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିନ୍ତି । ଏହି ଅପରାଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟ ନୁହଇ କାରଣ ଅନେକ ଲଂଗ୍‌ଜ ମେଫସଲରେ ଦେଖାୟ ଦାବମକଦ୍ଦାର ବିଚାରକ ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଜଳମାନଙ୍କର ଅପର ଆର୍ତ୍ତମାନ ଏହିକ ଲଂଗ୍‌ଜମାନଙ୍କ ବିଶେଷ ସୁଦ୍ଧା-ନରେ ଦେଖାୟମାନେ ଅସମ୍ଭବ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଅଲଗାଲ ରେଲବାଟି ବିସ୍ତାରଦ୍ୱାରା ସିମା ଅ-ସିଦାର ଯେପରି ସୁକଥା ଦୋଇଅଛି ଉହିଁରେ ଲଂଗ୍‌ଜ ଅପରାଧକୁ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଅନ୍ୟସ୍ତ୍ରୀକୁ ସେହି ସିଦାରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସିରିୟାକ ଅପଣା ସୁଦ୍ଧାକୁ ସେଇ ନୁହ-ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଯାଇ ମୋକଦ୍ଦମା କରାବାରେ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ଓ ବ୍ୟୟ ଦେବ ତାହା ଦାଲକୋର୍ଟ ଅଦା ବିଚାର କର ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ଅପରାଧ କର ଯେବେ ଜଳମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋ-ଇ ଥାନ୍ତେ କେବେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ କଥାକୁ ଏକପ୍ରକାର ଶୁଣି କରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଶେଷରେ ଜଳ-ମାନେ ଦେଖାୟ ମାଜଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌କୋରେ ହସ୍ତା-

ନକ ଦୋଷ ଲଗାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ମୁକ୍ତିକର୍ମରେ କହିଅଛନ୍ତି କି ଦେଖାୟ ବିଚାର କମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନ ପ୍ରଧାନ ଲୋକମାନଙ୍କ ପଦ୍ମର୍ଣ୍ଣ ବା ଶାଢ଼ୀରେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ମତଦ୍ୱାରା ବିକଳଭାବପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଉତ୍ତେଜିତ ହୁଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଲଂଗ୍‌ଜ ମାଜଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କୁ କେହି ଉତ୍ତେଜିତ ବା ବିଚଳିତ କରି ପାରଇ ନାହିଁ । ଦାଲକୋର୍ଟ ଦାବିକାଳ ମେଫସଲର ଦେଖାୟ ଏବଂ ଲଂଗ୍‌ଜ ବିଚାରକଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦେଖି ଆସି ଯେବେ ଏହି ପ୍ରକାର ସିଦାରେ ଉପନୀତ ଦେଲେ କେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ କେବେ ଉତ୍ତର ଦେବୁ ? ଦାଲକୋର୍ଟର ଉକ୍ତ ସିଦା-ସକରେ ବସି ଜଳମାନେ କେବଳ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖି ବିଚାର କରନ୍ତି ବୋଲି କି ଏକଥା କହି ଅଛନ୍ତି ଯେବେ ସମୟ ସମୟରେ ମେଫସ-ଲକୁ ଆସି ବିଚାରଦାଲକର ଅବସ୍ଥା ସୁତରାରେ ଦେଖୁ ଥାନ୍ତେ କେବେ ଏପରି ବୋଲିବାକୁ କଦାପି ସାମ୍ୟ କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅତ୍ତେମାନେ ମେଫସଲ ଦାବମକଦ୍ଦାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସଦ୍ୟା ଦେଖାୟ ଏବଂ ଦେଖାୟ ଓ ଲଂଗ୍‌ଜ ଦାବମକଦ୍ଦାର କାର୍ଯ୍ୟର ସମାଲୋଚନା କରିବାକୁ ପ୍ରାୟତଃ କର ନୁହଁ । କିନ୍ତୁ ବିଚାରକ ପ୍ରକାଶ ମେ ଏ ବିଷୟରେ ଦେଖାୟ ଏବଂ ଲଂଗ୍‌ଜ ଦାବମକଦ୍ଦାରରେ ବିଶେଷ ଭାରତମ୍ୟ ନାହିଁ ବରଂ ସାଧାରଣ ବିଶ୍ୱାସ ଏପରି ଯେ ଲଂଗ୍‌ଜ ଦାବମକଦ୍ଦାର ମେ-ମନ୍ତ ଦେଖାୟ ବାପା ପରିସ୍ୱାମୀ ମଧ୍ୟରେ ବିଚାର କରନ୍ତି ଏକପକ୍ଷ ଲଂଗ୍‌ଜ ଦେଲେ ସେପରି କର ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ୱଭାବତଃ ସେମାନେ ସୁଦେଖାୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସତ୍ୟ ସବୁଗଣ ଏବଂ ନଦେଖା ଶୁଣି କର ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରନ୍ତି ଓ ଉହିଁରେ ସବୁଗୁଣର ତୁଟି ହୁଅଇ । ଦେଖାୟ ବିଚାର କର୍ତ୍ତାଦ୍ୱାରା ସେପରି ତୁଟି ଦେବାର ସମ୍ଭବତଃ କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।

ଦାଲକୋର୍ଟର ଲଂଗ୍‌ଜମାନେ ଏହିପରି ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ମାନ୍ୟତା ଜଳ-ମେଫସଲ ଚଳଇଶିକ ମତକୁ ଭୁଲନା କର ଦେଖିବ ଯେ ଆକାଶ ପାତାଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଖାୟ ଜଣେ ବିଚାରକ ଏହିଠାରେ କି ଶ ଲଂଗ୍‌ଜକୁ ପସ୍ତୁ କରଅଛନ୍ତି ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଗୌରବର ବିଷୟ ନୁହଇ ଉପେକ୍ଷ ବାକୁ ଯେସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ଦର୍ଶାଇଅଛନ୍ତି ଉହିଁରେ କେବଳ ଲଂଗ୍‌ଜ ଜଳମାନଙ୍କର ଅପରାଧ ଶସ୍ତ୍ର ଦୋଇ ଯାଇଅଛି ଏମନ୍ତ ନୁହେ ବିଚାର

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୋଇଅଛି ଯେ ଲଂଗ୍‌ଜ ବିଚାରକଦ୍ୱାରା ଦେଖାୟ ବିଚାରକଦ୍ୱାରା ସବୁଗୁଣ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ସାଧ୍ୟ ଦେବାର ଆଶା କରାଯାଇ ପରେ । ଉପେକ୍ଷ ବାକୁ କହିଅଛନ୍ତି କି ଯେ ସୁଦେ ଫତ୍ତାକଦାସ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ହୁଏ ମୁକ୍ତମାନ ଯାସି କୌଣସି ଶିଖପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଏକ ବିଚାରକଦ୍ୱାରା ଏକ ଦାବମ ନିକଟରେ ଏକ ଅଇନ ନୁହେ ବିଚାରକଦ୍ୱାରା ଅଛନ୍ତି ସେ ସୁଦେ କେବଳ ଲଂଗ୍‌ଜମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭବ ସବୁ ଉତ୍ତର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ବିଲକ୍ଷର ଅଇନାନ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କୌଣସି ଏଦେଖାୟ ବାକ୍ତି ବିଲକ୍ଷ ଯାଇ ସେଠାରେ ଜଳ ଦୋଇ ପାରିବ ଲଂଗ୍‌ଜଙ୍କ ଅଇନ ଏଥିର ବିଶେଷ ନୁହଇ । ଏବଂ ଏହି ଦେଖାୟ ମିତ୍ର ମତାସୟ ବୋଲନ୍ତି କି ଲଂଗ୍‌ଜମାନେ କେବଳ ଲଂଗ୍‌ଜମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଚାର କେବେ ଏହା ଅଇନ ସଙ୍ଗେ ନୁହଇ । ମଧ୍ୟ ଏ ଦେଶରେ ଲଂଗ୍‌ଜ ବିଚାର ସୁଦେ ଦେଲ ବିଚାରୀ ସଲମ୍‌ଗ୍‌ସ୍‌ ସାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝିବ ପ୍ରକାର ବିଚାରକଙ୍କ ଜାତିଭେଦ ସମ୍ପର୍କ-ରେ କୌଣସି ସତ୍ୟ ନ ଥିଲା କେବଳ ଉକ୍ତ ସାଇର ଫତ୍ତାକଦାସ କାର୍ଯ୍ୟବିଷୟର ଉଦା ସୂକ୍ତି ଦୋଇଅଛି ସତ୍ୟତଃ ଉଦାକୁ ସ୍ୱାୟୀ ସତ୍ୟ ଦୋଇପାଇ ନ ପାରେ । ଫଳତଃ ଲଂଗ୍‌ଜ-ମକଦ୍ଦାର ଜାଗାକୁ ସତ୍ୟ ନୁହେ କେ ସେବେ ଦେଖାୟ ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିଚାର କ-ରିବାକୁ ଅସୋଗ୍ୟ ହୁବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାଉନ୍ତି କେବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାଦର ଅଇନ ବଧ କର ନ ଦେବାର ସୂକ୍ତି ଦୋଇପାରିବା ମତ୍ତ ସମସ୍ତ ଦେଖାୟର ଅଧିକ ସତ୍ୟ ୧୮୮୨ ସାଇକୁ ଦେଖାୟ ଜଳମାନେ ଅପରାଧରେ ଦେଖାୟ ଓ ଲଂଗ୍‌ଜଙ୍କର ଦେବାର ବିଚାର କର ଅପ୍ରସନ୍ନ କେବେ କୌଣସି ଅପରାଧ ଉତ୍ତପନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଦେଖାୟ ମାଜଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ମାନେ କିଲକଦା ମାଜାକ ବମ୍ବେର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଧାନ ଜଗରମାନ-ଙ୍କରେ ବିଚାରକକୁ ଲଂଗ୍‌ଜ ଅପରାଧୀଙ୍କର ବି-ଚାର କର ଅପ୍ରସନ୍ନ ଅପର ସବୁଗୁଣ ଶସ୍ତ୍ର-ଦାର ଦେଖି ପ୍ରକାଶ କର ନାହିଁ । ଦେଖାୟ ଲୋକମାନେ ଫତ୍ତାକଦାସ ବିଚାରରେ ଲଂଗ୍‌ଜ ବିଚାରକଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୋଷାସେପ କର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ସମୟରେ ଜଳକର ଜାତିଗର ବିଶେଷ୍ୟ ଦେବୁ ଲଂଗ୍‌ଜ ଏବଂ ଦେଖାୟ ସ-ମସ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଅବିଚାର ବିଚାର ପ୍ରଦ-

ପ୍ରେସ୍‌ରପତ୍ର ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦାସୀଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ସମୀପେଷୁ ।
 ନିମନ୍ତେ !

ଉତ୍କଳଦାସୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ
 ପ୍ରାମରେ ଦାନ ଗୋଟିଏ ଖଣି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଅଛି । ଯେଉଁ ଲେକଟି ଖଣି କରୁଅଛି, ସେ
 ଅପଣା ମୁଖ୍ୟତାରେ ବଡ଼ ଖୁଲଣି କରୁଥିଲା;
 କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ହରରେ ରକ୍ଷା ନ ପାଇ ହଠାତ୍
 ଧର ପଡ଼ି ଗଲା । ଖଣି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ
 ଶୁଭରେ ଦାଣ୍ଡିବାଦୀର ମାନ ପକାଇ ଦିନରେ
 ଖଣି ହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ ଅଧି ପୁଲିସରେ ଏକଲ
 ବଳ, ପୁଲିସ ଉତ୍ତରଣାତ୍ ସରକାରୀକୁ ଯାଇ
 ଉଦ୍ଧୃତ କରାବାର ଏକଲ ଦେଇଥିବା ଅପାମୀ
 ଅନୁସାରେ ଧୂଳି ହୋଇ ଉପର ଲିଖିତ ଖଣି
 ନିଜେ କରୁଥିବାର ଅପଣା ମୁଖ୍ୟରେ ଶିକାର
 କରୁଅଛି । ଆହ ! କି ନିଷ୍ଠୁରତାର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏ ଦେହରୁ ଅମୂଳ ବନ୍ଧନାଳକୁ ବିନୟ ପୂର୍ବକ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରି କହୁଅଛୁ ଦେ ଉତ୍କଳଗଣ !
 ପରମେଶ୍ଵର ଅମୂଳାଳୟ ସ୍ଵର୍ଗର ନିବାସ ନିମିତ୍ତ
 ସମର୍ଥ କରିବା ଅର୍ଥ ପ୍ରାୟରେ କାମ କୋଥାକ
 କେତେ ଶୁଭ ଯିବୁଣ୍ଡୁ ପ୍ରଦାନ କରି
 ଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସେହି ପରମେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳଦାସୀ
 ଶ୍ରୀ ପକ କରୁଥିବ ମଧ୍ୟ ଶରଣା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
 ଯଦି ଉତ୍କଳମାନେ ଏକାନ୍ତ ମନରେ ଯଦି କିଛି
 ଭାବ ଦେଲେ ସେ ସବୁକୁ ଅନାୟାସରେ
 ଶାସନ କରି ପାରନ୍ତୁ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ
 ଫାଶୀ ଖୁଣ୍ଟ ଲାଗି ଉପୁକ୍ତ ଅପଦର ଭାଗୀ
 ନ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟରେ ବାଳାକ୍ରମା କରି ପାରନ୍ତୁ ।

ଏଠା ମାଲିକର ସୁଲଭ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକତା
 କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ ଶୁନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ି
 ଯିବାରୁ ଅମୂଳାଳୟ ଏଥି ନିମିତ୍ତ କିଏ
 ଉତ୍କଳଦାସୀଙ୍କ ମହାଶୟଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ
 ଶିକ୍ଷକ ନିମିତ୍ତ ବାଉଁଶର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ।
 ପ୍ରଶଂସିତ ବାଉଁ ମହାଶୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାଦ୍ରା ଚାନ୍ଦ
 ଯାଇ ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳୀ ମାଷ୍ଟର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ମହାଶୟଙ୍କର କିନ୍ତୁ ପୁନ ଯଶୋର ଅଟେ
 କଟକ କଲେଜ ସ୍କୁଲରେ କେତେକ ଦିନ
 ହୋଇ ପଢ଼ୁଥିଲେ, ଏଲ, ଏରୁ ଫେଲ ଦେବାରୁ
 ସଙ୍ଗେ ଅଭାବରୁ ପଢ଼ି ନ ପାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
 ଶିକ୍ଷକତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପଦାର୍ପଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଯାହା ଦେଖି ଅପଲକ୍ଷ ଏ ମହାଶୟଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତ
 ହୋଇ ଏବର୍ଷକମରରାର୍ଥ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ

ଏକକ ମାତ୍ର ମନରେ ଭୟ ଦେଉଅଛୁ ଯେ
 ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରତି ସେଭଳକ
 ଗୋଟିଏ ସ୍ଵଭାବିକ ଦୁର୍ଗା ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଆ
 ମେଣ୍ଟା ଏହା ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ନ
 ହୁଏ । ଇତି ।

ଅଦାଲତର ସମାପ୍ତ ।

IN THE COURT OF THE MUNSIF
 AT CUTTACK, THE 24th DAY
 OF SEPTEMBER 1883.

SUIT No. 2260 of 1883
 GOURI SHANKAR RAY Plaintiff.
 Against
 THE CHAIRMAN OF THE MUNICIPALITY
 OF CUTTACK Defendant.

Plaintiff sues to recover Rs. 27-2 from the Defendant. But of this sum he claims Rs. 20 as damages and Rs. 7 2 as, as the amount illegally realized from him as tax under a notice of demand. This suit is but a sequel to case No. 1804 of 1882 on this court's file decided on the 29th January last, copies of the decisions of this Court and of the Appellate Court in that case have been filed by Plaintiff (Exhibits VI and VII.)

In the previous case the cause of action and subject matter of the suit was the realization of the tax at enhanced rate for the first quarter of the year 1882-83. The subject matter of the present suit is the realization of the Tax for the two following quarters. Plaintiff has shaped the present suit as one for damages. The previous suit was for a sort of specific relief. In other respects the suits are perfectly analogous. The main pleas set up by the defence are the same in both.

The defendant resists the claim on grounds that are exhaustively embodied in the following issues framed for trial.

1. Was it necessary to serve defendant with a notice under Sec. 424 of the procedure code and is such omission a bar to the suit? 2. Is the suit triable by this court? 3. Has Plaintiff any good and sufficient cause

of action as against the present defendant? 4. Was Plaintiff offered the option of having the question of enhancement of his Tax reviewed under section 105 of the Municipal Act and has he wilfully waived such an option? If yes, what is the consequence of such waiver upon the present case? 5. Whether the interpretation put upon this court's judgment of the 29th January 1883 by Plaintiff is correct? 6. Whether it was found in the said judgment that the enhancement in question was neither illegal nor improper and if so, does that finding preclude the Plaintiff from recovering damages? 7. Is Plaintiff entitled to get damages and regard being had to the surroundings of the case what amount should be the proper and adequate measure of the damages? 8. Whether the enhancement in question was legally and properly made or was it made in contravention of the powers conferred on the defendant by the Bengal Act of 1870? 9. Whether the plaintiff was liable to pay the enhancement so made?

I have no hesitation to declare the first issue against the defendant manifestly a municipal board cannot come under section 424 of the procedure Code. Plaintiff has admittedly complied with the provision of Sec. 374 of the Municipal Act.

A municipal board like all other public boards is amenable to the Civil Court's jurisdiction whenever such board acts in excess of the powers conferred on it by the statute. The defendant's refusal to entertain the plaintiff's application for a review was an act in contravention of the provisions of the Municipal Act. Hence the Plaintiff's complaint based upon such refusal on the defendant's part is clearly cognizable by this court. I would thus find on the second issue in the affirmative. As to the third issue I have got only to observe that the defendant's wrongful refusal of the Plaintiff's application for a review

of his assessment is certainly a good cause of action against the defendant corporation. On the 4th issue I would hold that the defendant's offer to hear the Plaintiff's application for review was very late. The correspondence between the litigants as to this offer is on the record. The notice of demand issued so far back as the 2nd November, 1882 and the amount was eventually realized on the 30th of that month. Plaintiff's cause of action accrued since then. In his letter No. 273 of the 23rd February, 1883 (exhibit A) defendant barely intimated his opinion that Plaintiff was entitled to a review without settling any thing definitely. Plaintiff wrote inquiring whether the review offered would extend retrospectively to the quarters for which he had been illegally assessed at the enhanced rate, unqualified reply to that enquiry was given by the defendant's letter No. 488 of the 26th March last (Exhibit C). But this was done long after the institution of the present suit and some time after service of the summons upon defendant in this case. The present suit was instituted on the 1st March last. Defendant had ample time viz from November to February to settle the matter. My finding on the 4th issue would therefore be adverse to Defendant, and I would hold further that even if the Plaintiff waived the offer such waiver could not be looked upon as a bar to this suit which is one for damages for past injuries. Nor did the defendant offer to make any amends for such injuries as would appear from the correspondence on the

finding has since been declared *ultra vires* by the Appellate Court. These remarks also dispose of the 9th issue. That this Court is not competent to try the points raised by these issues is clear from the wording of section 107 of the Municipal Act as well as from the ruling in Indian Law Reports, 1 Calcutta, 409. On the 8th issue my finding would necessarily be adverse to defendant regard being had to the observations made in the decision of the 2nd and 3rd issues. The 7th issue therefore remains to be considered. But before I take it up I must advert to the argument that the suit is one cognizable by the Small Cause Court. Speaking broadly as a declaration is sought in this case to the effect that the tax levied had no legal existence it is triable by this Court under the spirit of the ruling in I. L. R. 7 calc. 608. Nor is this an action for the sort of damages contemplated by Clause (3) Sec. 6 Act XI of 1865.

Plaintiff is then in my opinion entitled to the damages for the tortuous and wrongful action of the defendant in unjustly depriving him of his right of review. And considering his social status as well as the amount of vexation and expense he has had to undergo in asserting his right I would award in full the paltry amount he has claimed as damages. The claim is decreed with costs. Decretal aggregate to carry interest @ 6 per cent per annum from to-day.

(Sd.) Harekrishna Chatterjee
Munsif.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସବାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଅଛି ଯେ, ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କ ଅଲମତନ ବଜାରରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗାପିଲାଇର କରଖାନା ଫିଟାଇଅଛୁ । କର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ଧାର ଧୁଆ ନବନକଲଟର କମିକ, ଗୁଲନାକୋଟ, ଉବଲକ୍ରେଷ୍ଟ, ଗୁରା ଓ ଯାକେଟ ଉବଲ ବସିୟାର ପ୍ରସ୍ତୁତଅଛୁ ।

ଗ୍ରହକରଣ ଖରଦ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇପାରିବେ । ଏହା ଛଡ଼ା ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ ଓ ବଙ୍ଗୀୟ ବାବୁ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱ ସ୍ୱ ଅଭିରୁଚି ଅନୁସାରେ ଯେ ଯେଉଁ ପୋଷାକ ସିଲାଇ କରାଇ ନେବାକୁ ଚାହୁଁବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଇ ଦେବୁ । ଇତି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଭାଗୀରଥୀ ସାଠିୟା
ଅଲମତନବଜାର } ସେକେଟର ।

**ଦୁଦୟୁରଦୁଦୟୁ
ତାଉତ ରକ୍ଷା କବଚା**

ତାଉତପ୍ରାଣ-ସୁରୁପ ରକ୍ତର
ଜୀବନ-ଶକ୍ତି ।
ଏବେ ଦିନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !
ତାଉତର ଶକ୍ତି !

ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ପ୍ରକାର ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଏହି କବଚ ଧାରଣ କଲେ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ନିବାରଣ ଓ ଉପସମ୍ପିନ୍ନ ହୁଏ । ଏ କବଚ ନାନା ପ୍ରକାର ଆତୁଡ଼ାଣ କୌଶଳକ୍ରମେ ନିର୍ମିତ । ଦେହରେ ଲଗିଥିଲେ ଶରୀରର ଲବଣାକ୍ତ ଓ ଅମ୍ଳରସ ସମ୍ବଳ ହୋଇ ମୃତୁ ତାଉତଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରଇ । ପିଲାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ବିଶେଷ ଉପକାରୀ ଓ ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାକୁ ପିନ୍ଧିଲେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୋଗ ସମୂହ ନିବାରଣ ହୁଏ । ଯଥା—ଉଦରଗମ୍ଭୀର, ରକ୍ତାମାଶୟ, ଯକୃତ ରୋଗ, ମୂତାଘାତ, ହୃଦ-କମ୍ପ, ବାତ, ସକ୍ତିବାତ, ବସ୍ତିଶୂଳ, ସମୁଶୂଳ, କଞ୍ଜରଜ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବଳତା, ହୃଦ୍‌ହାତ, ପକ୍ଷାଘାତ, ସର୍ବପ୍ରକାର ବେଦନା, ବାତାଧିକ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ତୁତ୍ୱଭ୍ରମ, ବିଷ-ମୂତା, ପିତ୍ତୋଦ୍ଘାତ, ନିଦ୍ରାନଶ, ଶିରରୋଗ ମସ୍ତକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ, କୈଶିକର ସ୍ୱପ୍ନ, ବାକ୍‌ସ୍ତେଧ, ଶ୍ୱାଲୋକମାନଙ୍କର ଦର୍ଶି ମୂର୍ତ୍ତୀ, ମୂତ୍ରରୋଗ ସମୂହ, ବସ୍ତୁକର ଦୂରବନ୍ଧନବୋଧସ୍ୱର ଶୀତଳା, ସମୁ ଏବଂ ଶୋଣିତ ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ସମସ୍ତ ରୋଗ ଶରୀର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ତାଉତର ଦ୍ରାସ ହେଲେ ରକ୍ତର ଦୋଷ ଜନ୍ମିଯାଏ, ଏହି ହେତୁ ପରି-ମିତରୂପ ତାଉତ ରକ୍ଷାବାର ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତାହା ଉକ୍ତ ତାଉତ କବଚ ପିନ୍ଧିଲେ ସାଧକ ହୁଏ ।

No finding is necessary on the 5th issue as the appeal against the judgment in question has now been disposed of.

As to the sixth issue I have got only to say that the finding in question in my judgment in the previous case was barely an *obiter dictum* such a finding was not at all necessary for disposal of that case. Moreover that

REGISTERED

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୬
୧୯୧୬

ପା ୨୨ ରାମ ମାତେ ଅଗ୍ରହର ସର ୧୯୧୬ ମସିହା । ମା ୩୧ ୧୯୧୬ ୧୨୧୧ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବନ୍ଧଣ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବଳପ୍ରଦେଶର ସାପ୍ତାହିକ କମିଶନରକ
 ଉପାଦେୟ କଣା ଯାଏ ସେ ଇଂରାଜୀ ଛାପାପତ୍ର
 ଲେଖକର ଭାବ କମଣ୍ଡା ଅନୁକୂଳ ଦେଉଅଛି
 ଚିନ୍ତା କୌଣସି ପୁଲରେ ଘୋର ଅପତ୍ତି
 କ୍ରମେ ଲୋକେ ଯାନ୍ତି ନଦାନ୍ତି । ଏପରି
 ପ୍ରକାରେ ବଳପ୍ରଦେଶ ଛାପା ଦେବାର ଆରମ୍ଭ
 ଜାଣି କରବାକୁ ଦେବ । ସେହିମାନେ ଇଂରାଜୀ
 ଛାପା ବସ୍ତ୍ରର ବସ୍ତ୍ରପୁରେ ବସେଇ ସାଦାସ୍ୟ
 ତର ଅଛନ୍ତି ଲେଖନୀର ଗର୍ବର ଅନଳ ସହର
 ସେମାନଙ୍କର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଅଳଗଜା
 ଏବଂ ବଳରାମପୁର ଚୌଷଠପଡ଼ା ଏବଂ ମଧୁପୁର
 ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖା ଅଛି । ଓଡ଼ି
 ସାର ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜିଲ୍ଲାର କେହି ଲୋକ ଏ
 ସମ୍ପର୍କରେ ସୁଖ୍ୟାତ ପାଇ ନାହିଁ ।

ବଳପ୍ରଦେଶର ଜଙ୍ଗଲରକ ଗରମାସ ଛା
 ଉପରେ ବଜ୍ରପନ ଦେଲଅଛନ୍ତି ଓ ଖୋରଧାର
 ଉତ୍କଳମାନେ ଅପଣ ଆପଣା ପର କର୍ମିଣୀ
 ଇଚ୍ଚାକ ଅଥବା ଉକ୍ତ କଣା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି
 ସାଧାରଣ ଛାପକର କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମିଣୀ ନିମିତ୍ତ
 ପଥର ଖୋଳ ନେବା କାରଣ ଓଡ଼ିଶା ବଜ୍ରପନ
 ବଜ୍ରପନର ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ପା ଖୋରଧାରେ
 ଥିବା ଚାନ୍ଦାକ ଅଗ୍ରହର ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଅଧୀନ
 ବର୍ତ୍ତମାନର କଟକରେ ବରଖାପ୍ତ କଲେ ସେ
 ମାନଙ୍କୁ ବନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପଥର କାଟିବା ଏବଂ

ଉଠାଇନେବା କାରଣ ଅନମତ ଦିଆ ଯିବ ।
 ଏ ବଜ୍ରପନର ଚାପୁର୍ଯ୍ୟ ଏହିକ ଖୋରଧାବାସି-
 ମାନେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ପଥର ଲୋ-
 ତରେ ତାହା ବନା ବସ୍ତ୍ରରେ ପାଇ ପାରନ୍ତେ
 କେବଳ ଅପର ସ୍ଥାନକୁ ଶେନ ଗଲେ ମାସୁଲ
 ନିୟା ଯିବ । ଜଙ୍ଗଲ ମହଲମାର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି
 ସୁକବେଚନାର ପରକର୍ମ ଦେଉଅଛି ସୁଖର
 ବସ୍ତ୍ର ଅଟଇ ।

ଗର ଦୁଧବାରାକୁ ପ୍ରକୃତ ଶୀତଳକର
 ଲକ୍ଷଣମାନ ଅନୁଭୂତ ଦେଲ ଏବଂ ବର୍ଷାର
 ଯାହା କିଛି ଆଶା ଥିଲା ତାହା ଭାଙ୍ଗି ଗଲା ।
 ଗର ସମ୍ପାଦରେ ଉଣା ଅଧିକ ଯେଉଁଠାରେ
 ଯାହା ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ତଦ୍ୱାରା ଫସଲର ଫଳା-
 ଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ତାହା
 ସୁଲରେ ଏହି କ କୌଣସିଠାରେ ପ୍ରଭୁର ବୃଷ୍ଟି-
 ଦ୍ୱାରା ଶୁଷ୍କର ଆଶା ସୂଚି ହୋଇ ନାହିଁ ତେବେ
 ନିତାନ୍ତ ମରୁତର ଭୟ ସୁସ୍ଥ ଯାଇଅଛି ।
 ବଙ୍ଗଳାର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏହିରୂପ କେବଳ
 ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗଳାରେ ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରଭୁର ବୃଷ୍ଟି
 ଏବଂ ଅପର ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସାମାନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା
 କେତେକ ଫସଲ ରକ୍ଷା ପାଇ ହୁଅନ୍ତର ଆଶଙ୍କା
 ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି । ମାନ୍ଦାକ ପ୍ରଦେଶରେ
 ଉତ୍ତମ ବୃଷ୍ଟି ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଆସିଅଛି ଏବଂ
 ବମ୍ବେରେ ଅତି ବୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଫସଲ ନୋକ୍ଷୟନ
 ହୋଇଅଛି । ଇନ୍ଦ୍ରଦେବୀ ଏକା ବମ୍ବେରେ

ଯେତେ ଜଳ ଭାଲଲେ ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷରେ
 ଚେତକ ବାଣୀ ଦେଇଅଲେ କାହାର ଗୁହାର
 ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ପଞ୍ଜାବରେ ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡପାକଳ
 ହୋଇଅଛି । ସୁତରାଂ ଏବଂ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଖା-
 ଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର ଓଲଟୁଠା ରେଗର ପ୍ରକୃତ
 ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରବା କାରଣ କର୍ମିଣୀ ଦେଶରୁ କେ-
 ତେକ ଲୋକ କଟିଶୁର ନିସ୍ତୁତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ମିଶର ଦେଶକୁ ଆସି ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ
 ସେଠାର ଉଦନ୍ତ ଶେଷ ଦେଲେ ଭାରତବର୍ଷକୁ
 ଆସିବେ । ଓଲଟୁଠା ରେଗ ଭାରତବର୍ଷରେ
 ଏକପ୍ରକାର ଘରକର ରହିଅଛି ବୋଲି ଅନେ-
 କ ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ସେମାନେ କହନ୍ତି
 ସେ ଭାରତବର୍ଷରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଏ
 ରେଗ ମାତ ଦୁଅଇ । ଇଂଲଣ୍ଡର ଲକ୍ଷଦ୍ୱାର
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଥୁବ ସେ କେଲେ ଇଂଲ-
 ଣ୍ଡର ଆଡ଼କୁ ପୂର୍ବ ପୃଥିବୀରୁ ଛୁଟେଇ ବାଟେ
 ଓଲଟୁଠା ରେଗ ଗମନ କରୁଥୁଲ । ଭାରତବର୍ଷ
 ଏହାର ଘର ଦେଇ ବା ନଦେଇ ପଶ୍ଚିମ ପୃଥିବୀ
 ଅପେକ୍ଷା ପୂର୍ବ ପୃଥିବୀରେ ଏଥର ପ୍ରବଳିୟ
 ଅଧିକ ଦେଖିବାରେ ଆସଇ । ଏକ ପଶିକା
 ଚରକ ଆଉ ସ୍ୱାଦରେ ଏ ରେଗର ଚକସ୍ତ୍ରା
 ଲେଖା ଥିବାର ଦେଖି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଅଛନ୍ତି ସେ
 ଅକ୍ରମେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟାୟ ଶକାଦ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର
 ପୂର୍ବକାଳରୁ ଭାରତରେ ଓଲଟୁଠା ରେଗର

ଉତ୍କଳ ଦୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଅବଧି ଏ ସେଗର
ସମାଧି ପ୍ରକାରର ଅବଧି ଦେଇ ନାହିଁ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ମମାନ ଏ ପଥରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବା
କିନ୍ତୁ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ନୀଳ ପ୍ରକୃତରେ କାଳ ।

ଅଜକାଳ ଦୃଷ୍ଟିକଳ ଅଭାବରେ ଶୁଣିଠାରୁ
ଆଉଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମନ୍ତ ଅକ୍ଷୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି
କାହା ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନାର
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଗଳ ମହାଲୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲୋକେ ମେଘକୁ ଗୁଣ୍ଠି ବସିଥିଲେ ତହିଁ ଉ-
ତ୍କଳୁ ଅନାଦୃଷ୍ଟିର ଅଶଙ୍କା ଦେଇ ଏବ ଦଶ
ଦଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବନ୍ଦୁ ବର୍ଷା କୌଶଣିଠାରେ
କ ଦେବାରୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମରୁତରୁ ବସୁରୁ
ପରମାଗରେ ଆସଣା ଶେଷ ରକ୍ଷା କରିବା
ସଦାଶେ ଜଳ ଶୋକ ବୁଲିଲେ ! ନୀଳ ଜଳ
ନେଇ ଯେତେ ବଡ଼ବଟା ଦୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା
ସଦା ପ୍ରକୃତ ବଦାକୁଥିବାକୁ ଏକାବେଳକେ
ଉପାୟ ଶୁନ୍ଧ୍ୟ କ ଦେଲେ ତହିଁ ଉତ୍କଳୁ ଯିବେ
ନାହିଁ । ସୁଗ୍ରହଃ ସେମାନେ ଯେଉଁଠାରେ
ଠିକ୍‌ଏ ଜଳ ପାଇଲେ ରକ୍ତ ପ୍ରାୟ ତାହାରୁ
ବେଢ଼ି ଗଲେ ଏବ କୌଶଣି ମତେ ସେ ଜଳ-
ଦ୍ୱାରା ଆସଣା ଶେଷ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ
ହେଲେ । ଜଳ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱଳ ମଧ୍ୟ-
ରେ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜଳ ନିକାଶି ନୀଳ
ପ୍ରକୃତ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ଇ । ଏହି ନୀଳମାନ
ପାଟର ଜଳ ଶୋଷି ନେବା କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଦୋଇଅଛି । ଅତି ଦୃଷ୍ଟି ସମୟରେ ଏ ସବୁ
କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅନାଦୃଷ୍ଟି-
ରେ ଏମାନ ମରୁତର ସାଧାରଣକାରକ କାରଣ
କିଲରେ ଯେଉଁଠାରେ ଶୋଷାଏ ଅଥେ ଜଳ
ରହିଥାଏ ତାହା ସୁଦା ଶାଣି ନେଇଯାଏ । ବର୍ଷା
ଅନେକ ହଜରୁ ବନ ଦୋଇଥିଲେଦେ ଅବଧି
ଏହି ନୀଳମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶୁଣିଯାଇ ନାହିଁ ।
ଅନୁଧ୍ୟରେ ପାଣି ବହୁଅଛି । ପ୍ରକାମାନେ
ଜଳର ଅଭାବ ପ୍ରୟୋଜନ ସମୟରେ ଅନ-
ର୍ଥକ ଜଳଗୁଡ଼ିଏ ବୋହୁ ଯାଉଥିବାର ଦେଖି
ଲୋକ୍ ସମ୍ପାଳ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏବ ଠାରେ
ଏହି ନୀଳମାନଙ୍କରେ ବକ ଦେଇ ସେତକୁ
ସାଣି ନେବାର ଉପାୟ କଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଅନା-
ଦୃଷ୍ଟି ସମୟରେ ଯେବେ ଏହି ଉପାୟଦ୍ୱାରା
ବସୁରୁ ପରମାଗରେ ଫସଲ ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରେ
ତେବେ ତାହା ସାଧାରଣ ଅଧ୍ୟାୟର ବିଷୟ

ଅଟଇ । କାରଣ ଫସଲ ରକ୍ଷାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
ଏବ ପ୍ରକା ଉତ୍କଳୁଙ୍କର ଲାଭ ଓ ଏହିଦେଇ
ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେ ଯେ ସରକାରୀ କର୍ମ-
କାରକମାନେ ପ୍ରକାକୁ ଏପ୍ରକାରେ ଶେଷ ରକ୍ଷା
କରିବା ସକାଶେ ଉତ୍କଳୁ ପ୍ରକା କରନ୍ତେ ।
ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଜଳଦ୍ୱାରା ଫସଲ ରକ୍ଷା ହେଲେ
ପ୍ରକାମାନେ ଟିକା ଦେଇ ନୀଳ ଜଳ ଶୁଣିବେ
ନାହିଁ ଏହି ବିବେଚନାରେ ଦେଉ ଅଥବା
ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ଦେଉ ସରକାରୀ
ପାଣି ମାହାଗରେ ବଳ ପକାଇବା କଥା ବା-
କମାସୁର କର୍ମଗୁରମାନଙ୍କ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ନାହିଁ
ଏବ ଏପରି ବକ ଦେବାରୁ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ନି-
ରାଣ କରିବା କାରଣ ବାରିକମାସୁର ସାଦେବ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବକ ନିକଟକୁ ଚିଠି ଲେଖିଲେ
ଉଦନସାରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବ ପୁଲିସ ପ୍ରକା
ଅଜ୍ଞ ଦେଲେ କ ଯେଉଁ ମାନେ ସରକାରୀ ପାଣି
ମାହାଗରେ ବକ ପକାଇ ଥିବେ ସେମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ଅପାତକ କାମିନ ନେଇ ସେ ବିଷୟର
ଉପାଦେ ପଠାଇବେ । ଏହି ଅଜ୍ଞ ଅନୁସାରେ
ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ନମ୍ବର ଉପାଦେ ପୁଲିସ ପଠାଇ-
ଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ଯେଣ ନିହାରି ବିପଦ ଦେବ
ଅବଧି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ଯେବେ
ଏକତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ କର୍ମଗୁରମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦୁଅନ୍ତେ ଯେବେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳର ବିଷୟ ନିଅନ୍ତ
ମାତ୍ର ବକ ଅଧ୍ୟୟ ଯେ ଏତେ ବକ ପକାଇବା
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଫିଲ୍ଡିଫାଗରେ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଧମକ
ଦେଇ ଲେଖେ ବକମାନ କାନ୍ଧି ପକାଇଅଛନ୍ତି ।
ସୁତରାଂ ଅସାମିମାନେ ପଲ୍ଲେବଗୁ ପାହୁନ୍ ଅଥବା
ନିପାହୁନ୍ ତାହାଙ୍କର ଫସଲ ବଞ୍ଚାଇବାର ଉପାୟ
ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲ ଏବ ପଞ୍ଚାଦ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲେ ତାହା-
ଙ୍କର ଦୁର୍ଗଣ ଦୁଃଖ ଦେବ ଏବ ଏକାବେଳକେ
ସପରକାରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବେ । ବାରିକ ମାସୁର
ସାଦେବଙ୍କର ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଅନୁମାନ
ଦୋଇ ପାରେ କ ଯେମନ୍ତ ପାଣି ମାହାଗରେ
ବକପଡ଼ିବା ଦେଉ ଜଳପ୍ରାକରେ ଦୃଷ୍ଟି ନାସ
ଯାଉଥିଲ ଯେ ଭରତର ଦୋଇ ବକମାନ
କାନ୍ଧି ଦେଇ ତାହା ନିହାରଣ କଲେ । ସମ୍ବ-
ର ଉତ୍କଳଗାତ୍ର ବକ ବାଟିକାର କୌଣସି ପ୍ରକଳ
ଦେଉ ଥାଇ ପାରେ ଯାହା ଅନୁମାନକପର
ଅବ୍ୟବସାୟିକର ଗୁଣିବା ସବୁକ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ
ଲୋକେ ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସନ୍ଦେହ
କରନ୍ତି କ ଦେବକଳ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ କୌଣସିରୂପେ
ନୀଳଜଳ କରୁଲିୟୁତ କରିବା କାରଣ ବାଧ୍ୟ

କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ବକମାନ
ଦୋଇଅଛି ଏବ ବକ ପକାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ
ଦେବାର ଉପାୟ ଦେଉଅଛି । ଉପାଦେ ମରୁତ
ସମୟରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁର ପସନର ବସୁ
ଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ କର୍ମକାରକ ଦାଉରୁ ପ୍ରକାକୁ
ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ନୀଳା ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟି
କରୁଥିବା ପ୍ରକେ ଅସମା ଦେଲକୁ ସେ ସମସ୍ତ
ପାଟେର ଯିବେ ଏବ ଇବର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକା
ପ୍ରକାକୁ ଅକଳରେ ପକାଇ ଟିକା ନେବେ ଏହା
ବ୍ୟସ୍ତ କରିବା କିଠିନ ମାତ୍ର ବାରିକମ ପ୍ରକା
କାର୍ଯ୍ୟ ଅକାଦର ସେପରି ବିଷୟ ଲୋକଙ୍କ ମ-
ନରେ କରୁଇ ଦେଉଅଛି । ସରକାର କର୍ମଗୁ-
ରମାନେ ଯେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବକ ବକ୍ଷିତ କ
ଦେଇ ଫସଲ ରକ୍ଷା ଉତ୍କଳୁ ପ୍ରକାକ ଶୁଣିବେ
ସେହି ବକମାନ ଉଠାଇ ଦେଇ ମାକ୍‌ସ ସମସ୍ତ
ପରମାଗ କରୁଇ ନିଅନ୍ତେ ତାହା ଦେଲେ
କୌଣସି ସକଳ ଦୁଅନ୍ତା ? ବରଂ ଫସଲ ରକ୍ଷା
ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା । ଅନୁମାନେ
ଆଶା କରୁ କ ଅନୁମାନକର ମାଳମାୟ କ-
ଶନର ସାଦେବ ଏ ବିଷୟର ବିଷୟ ଦେବ
କରିବ ବରବେ ।

ନୀଳଗିର ।

ନୀଳଗିରର ଗଜା ଏବ ଦେବାନ ଦାଉ
ଲୋକତାଥ ଦାସକ ପ୍ରକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଯେଉଁ
ଅଜ୍ଞ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜ-
ଣାଇ ଅଛି । ସେ ଅଜ୍ଞ ଶୁଣିବାମାତ୍ରକେ ଅନୁ-
ମାନକୁ ବଠିଣି ନୋଧ ଦୋଇଥିଲ ଏବ ତହିଁ
ଉତ୍କଳୁ ବିଲବଦାର କେତେକ ଇଂରାଜୀ ସମ୍ପ-
ଦପତ୍ରରେ ନୀଳଗିର ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାବଦମାନ ଶୁଣା
ଦେବାର ଦେଖି ଅଛି ଏବ ସେ ସମସ୍ତ ପଠ-
କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକର ବିଷୟ ପ୍ରକ ଅଧିକ
ଅଶ୍ରୁକା ଜନ୍ମୁଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦେଉଁ ସୁଦ୍ଧି-
ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କ ଅଜ୍ଞମାନଙ୍କ ସମାର୍ଥ ଦୋଇ ପ୍ରକ
ପରି କରୁଅଛନ୍ତି ସବୁ ଅନୁମାନେ ସେ ତା-
ଗକ ଦେଖି ନ ଥିବାକୁ ବହି ନ ପାରୁ ମାତ୍ର
ସେ ସମସ୍ତ ପଠକମା ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଅଛି ତହିଁ
ନିସନ୍ଦେହରୂପେ ଜଣା ଯାଉଅଛି କ ସଦା
କମା ଦେବାଦେ ପ୍ରକ ସୁଖର ଦୋଇ ନାହିଁ ।
ଦୀର୍ଘିକ ବିଜ୍ଞାନରେ ବକାକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
ସୁଦ୍ଧି ସାଧାର କରୁଅଛନ୍ତି କ "ନୀଳଗିରର
ଅବସ୍ଥା ବିଜ୍ଞାନକୁ ଅସନ୍ତୋଷକର ଥିଲ ।
କାରଣ ସଦା ପ୍ରକାକଠାରୁ ବଦୋଇରୁମେ

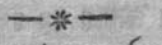
କରି ଅନ୍ୟ କରବାରୁ ଅଧ୍ୟାୟର ଗୁମାସ୍ତ
 କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ଅଲ୍ପଦିନ ଦେଲେ
 ଜଣେ ସୁଲ ସବୁ-ନିଷ୍ପେକ୍ଷରେ ବାକି ଭୋଳା-
 ନାଥ ଦାସଙ୍କୁ ଦେବନ ସ୍ଵରୂପ ଗୁମାସ୍ତ ଦିଅ-
 ବଲ ଏବଂ ହରଷା ଦେଉଥିଲେ ସେ ଏହି ଦେ-
 ବାଳଙ୍କ ଯୋଗେ ସେଠାରେ ସୁଶାସନ ଏବଂ
 ଗୁମାସ୍ତ ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକତର ସଭାବ
 ପ୍ରାପନ ଦେବ" ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ଉକ୍ତ ହରଷା
 ଯେକ୍ଷଣ ଦୋଇ ନାହିଁ ତାହା ଗୁମାସ୍ତର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ ଗଲ ସେପୁମର ମାସ
 ତା ୨୭ ରାଜର ବରଖାପୁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯାଉଥିଲେ
 ଉପରେ ଗୁମା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏହି ଦେବନ
 ଗବର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ସମୟରେ ଖଜୁପୁର ମାହାଲର
 ପ୍ରକାମାନେ ମାଉଡ଼ି ଅଧ୍ୟାୟ ବିରକ୍ତକଳକ
 ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଗୁମା ଦେବନଙ୍କୁ ସେଠାକୁ
 ପଠାଇ ଦେବାରୁ ସେ ଅଲ୍ପକାଳରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର
 ସରକାରୀକ ନିବାରଣ କରି ସେ ମାହାଲରେ
 ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପନ କଲେ । ଦେବନ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସାଦସ
 ସମ୍ପଦ ନିବାସ କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ବୋଲିବା
 ନାଦୁଲ୍ୟ ଅଟଇ ।

ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଉଅଛି କି ଦେବନ
 ଭୋଳାନାଥ ବାବୁ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଲକ୍ଷଣ
 ଉପର ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଯେବେ ଗୁମାସ୍ତର ଅପରା
 ଧରେ ସବୁ ନି ଆନ୍ତେ ଭେଦେ କୌଣସି ବିଷ-
 ଯା ବିଷୟର କାରଣ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଗୁମା
 ଶୁଭକର୍ମରେ ସେହି ସକଳୁମାରକୁ ଯୋଷ୍ୟସୁକ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସାଦାଙ୍କ ଲାଗି ଏଥି ପୂର୍ବେ
 ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଵପରଖେଶ୍ଵେଷ ସାଦେ-
 ବଙ୍କ ନିକଟରେ ଉର୍ଦ୍ଧା ମୋକଦମା ଲାଗିଥିଲା
 ଏହି ପୁରୁକ ମସୁରରୁଜର ଗୁମା ଏବଂ ଗୁମା
 ଯିବାରୁ ଅପରା ଧରକୁ ଘେନି ଅସିଲେ ।
 ଏଥିରେ ଗୁମାସ୍ତର ଶ୍ରୀ ଓ ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଏବଂ
 ମନାଙ୍କର ଦାସୀ ପୁତ୍ରର ଶମ୍ଭୁନା ଅଧିକତର
 ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ । ଏମାନେ ଗୁମାଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେବା
 କରଣ ଗତ ଏବଂ ଚାହିଁର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵ ପ୍ର-
 ମାଙ୍କ ମଠାଇ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ବିଦ୍ରୋହ
 ପ୍ରକାଶ କରି ଗୁମାଙ୍କୁ ନାନା ମତେ ଲାଗି-
 ସୁକ୍ତ କରିବାର ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେମାନଙ୍କର
 ଚେଷ୍ଟା ଏହି ଦେଲେ କି ଦେବନ ସହଜ ଗୁମା
 କର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତୃପୁମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁରୁ ଚିତ୍ତ
 ଦେଇ ଗୁମାଙ୍କୁ ଗୁମାସ୍ତର ଲାଗିଉତ୍ତରୁ ଯେଉଁ
 ଦାସରେ ଲାଗି ତାହାଙ୍କୁ ସେହି ବାଟରେ ତଳା-

ଇକେ । ଏଥିରେ ଗୁମା ଅପରାସୁ ଦୋଇ ସୁପ-
 ରଖେଶ୍ଵେଷ ସାଦେବଙ୍କୁ ସବନ କଥା ଜଣା-
 ଲଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ସାଦାସ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ
 ଏକଟଂ ସ୍ଵପରଖେଶ୍ଵେଷ ଲାଗି ସାଦେବ
 ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ଯାଇ ମେଲିଯାଇ ସରଦର-
 କୁ ତକାଇ ମୋକଦମାର ଚିତ୍ତ କଲେ ।
 ସେମାନେ କହଲେ କି ଗୁମାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାହା-
 କର କିଛି ମନାନ୍ତର ନାହିଁ କେବଳ ଦେବ-
 ନଙ୍କ ସହଜ ସେମାନଙ୍କର ଶତ୍ରୁତା ଅଛି । ଏହି
 ନଥାରେ ନିର୍ଦ୍ଦର କରି ସ୍ଵପରଖେଶ୍ଵେଷ ସାଦେବ
 ଦେବନଙ୍କୁ ବରଖାପୁ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ
 ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରଅଛନ୍ତି ।

ଯେବେ ଗୁମାଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖିତ ଉପର-
 ଲିଖିତ ବିବରଣ ସମ୍ପଦ ଦୁଅର ଭେଦେ ଅନା-
 ସ୍ଵାସରେ ବୁଝା ଯାଉଅଛି କି ସେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କ
 ପ୍ରତି ଭେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କ ଦେବନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟା-
 ନୁ ଅଧିକର ଦୋଇଅଛି । ଗଜଲାଇର ଅବସ୍ଥା
 ମେଲିମାନେ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁମାଙ୍କ
 ଗୁମାସ୍ତ ଅପରାସୁ କୋଥ ଦେବ ନାହିଁ । ଗୁମ-
 ଶର ସକାଶେ ଗୁମାସ୍ତରାସୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 ଏପରି ଗୋଲଯୋଗ ଉଠାଇବା ସାଧାରଣ
 ବ୍ୟାପାର । ଗୁମା ଅପରା ଦଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଦମନ କରି ପାରବାର ଅଧିକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 କଦର ତାହାଙ୍କୁ ଦେବେ ନାହିଁ ସେ ସୁଲେ
 ତାହାଙ୍କ ଗୁମାସ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା
 ଉଚିତ ଥିଲା । ସେ ସୁଲେ ସମସ୍ତ ଗୁମାସ୍ତର
 ପ୍ରକା, ଗୁମା ଓ ଦେବନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସେ ସୁଲେ କେବଳ ଗଜବାସିମାନେ କି ଯାହା-
 କ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହର ସରଦାରମାନେ ରହି
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମାଉକାହାର ବିଲକ୍ଷଣ ବୋଧ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସେହି ସରଦାରଙ୍କ ଯୋଗେ
 ଏପରି କାଣ୍ଡ ଘଟି ଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଦେବ-
 ନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର କିଛି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦୋଇ ନାହିଁ
 ଭୋଳାନାଥ ବାବୁ ଦେବନ ଦେବା ସମୟରୁ
 କି କି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ତାହାଙ୍କର ବିପର ଚୁକ୍ତି ବା ଅଯୋଗ୍ୟତା
 ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଚାହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା
 ଉଚିତ ଥିଲା । ସେ ସମସ୍ତ କିଛି ନ କରି ସ୍ଵପର-
 ଖେଶ୍ଵେଷ ସାଦେବ କେବଳ ମେଲିଯାଇ
 କଥାରେ ମତ ଦେଇ ଗଲେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡ ଚାହିଁରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ ଗୁମାଙ୍କୁ ଧନକ
 ଦେଲେ ସେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶାସନ ନ କଲେ
 ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଗୁମାସ୍ତର କାନ୍ତି ନିୟୁତ ଏବଂ

ଚାହିଁ ସଙ୍ଗେ ତାହାଙ୍କ ମନୋମତ ଦେବନଙ୍କୁ
 ଚିତ୍ତ ଦେଲେ । ଏହା କି ପୁନର ବିଷୟ ଦେଲେ !
 ଏକ ଅତେ ଦୂରର ବାଡ଼ି କାନ୍ତି ନିଅ ଏକ
 ଅନ୍ୟଅତେ ଗୁମାସ୍ତର ଦୁଲ୍ଲଭ ଅଥ । ଜଣେ
 ଉପସକ୍ତ ଦେବନ ଦିନା ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଗୁମା ସମ୍ପଦ ଦେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଦେବନ ଦୋଇ ତାହାଙ୍କ ହିତକାମନା କରବ
 ବିଦ୍ରୋହମାନେ ଏହି ଉପାୟରେ ତାହାକୁ ଚିତ୍ତ
 ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବେ । ସୁତରାଂ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ସେ ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବଳ
 କରିବ ଏବଂ ଗୁମାଙ୍କର ସବନ ଶ ଘଟାଇବ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯେବେ
 ଏପ୍ରକାର ନ କରି ଗୁମାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ମତେ
 ତାହାଙ୍କ କଥୁତ ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
 ରକ୍ତରୁ ଅନ୍ତର କରି ଦେଇ ଆନ୍ତେ ତାହା
 ଦେଲେ ଫଳହୀନ ଗୁମା ଏବଂ ଦେବନଙ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅନ୍ତୁ ।

ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନ ଓ ଲଲବର୍ଷ ବଳ ।
 ସରକାର ଲଲବର୍ଷ ଦାକମଙ୍କର ଏହି ଦୁଇ
 ବିଷୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଚକ୍ଷୁଗୁଳ ଦୋଇଅଛି । ଯେତେ-
 ବେଳେ କେବଳ ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନର ପ୍ରସଙ୍ଗ ପଡ଼ି-
 ଥିଲା ତେତେବେଳେ ସେମାନେ ମଦାମାନ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର କେଳରଲକ ଦୃଢ଼ସକଳ ଦେଖି
 ଅନିଚ୍ଛାରେ ଦେଲେ ଏକ ପ୍ରକାର ସମ୍ପଦ ମତ
 ଦେଇ ଗଲେ । ତନ୍ତୁ ଲଲବର୍ଷ ବଳ ଲଲବର୍ଷ-
 ମାନଙ୍କର ମନର ପ୍ରିୟତା ଏକାବେଳେ ହରଣ
 କରି ନେଲା । ଏତେବେଳେ ସେମାନେ ଏହି
 ଦୁଇ ବିଷୟର ଘୋର ବିରୋଧୀ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଲଲବର୍ଷବଳ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମତ ପ୍ରଦାନ
 କରି ସୁଦା ସେମାନଙ୍କର ମତ ଉପୁ ଦୋଇ
 ନାହିଁ । ଶାସନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ
 ରିପୋର୍ଟରେ ଲେକକ ମନୋଭାବ ଜଣାଇବାର
 ଗୋଟିଏ ଅଧ୍ୟାୟ ଥିବାରୁ ଚାହିଁକି ଅଣସୁ କରି
 କେହି ଦାକମ ପାଞ୍ଚକଥା ଏଣୁ ଭେଣୁ କହିବାରୁ
 ଚୁକ୍ତି କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀପୁଲ୍ଲ ବିମସ୍ତ ସାଦେବ
 ବର୍ଷମାନର କମିଶ୍ନର । ସେ ଉକ୍ତ ବିଭାଗର
 ବାର୍ଷିକ ବିଭାଗମାନେ ଏପ୍ରସଙ୍ଗରେ କେତେ
 କଥା ଲେଖିବାରୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନ ଶେଷକଥ ସା-
 ଦେବ ଅପରା ମନୁବ୍ୟ ଉଚିତରେ ତାହା ଉକ୍ତ
 କରି ସବସାଧାରଣଙ୍କ ଶ୍ରୀତ ସକାଶେ କଲକଳା
 ଗଲେକରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚାହିଁ
 ସଙ୍ଗେ ବିଷୟ ସାଦେବଙ୍କର ବିଷ୍ଣୁଦର୍ଶିତା ଏବଂ

ସୁନ୍ଦରୀମୁକାବର ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । କାହିଁକି ନ ଦେବ ? ଅମୃତାକର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ମାନମୟ ଶାସନ ସାଦେବ ଅମୃତାସନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରବର୍ଷାଲ ଏ ଦୁଇର ବିଶେଷୀ ସୁତରାଂ ଚାହାଙ୍କ ମହାନୁ ସାରେ ଯେଉଁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦୂର କଲମ ଲେଖି ପାରିଲ ସେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଚାହାଙ୍କ ଲେଖା ସଙ୍ଗେ ଦେଉ ବା ନ ଦେଉ ବହୁର ବିଷୟରେ ପ୍ରୟୋଜନ କିଏ ? ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମସ୍ ସାଦେବ ଅମୃତାକର ଅପରାଧ ନୁହନ୍ତି ସେ ବାସୁବରେ ଗୁଣ ବିଚରଣ ବିନ୍ଦୁ ଜାଗାୟ ଅହଂକାର ଚାହାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକଳାରେ ବିସ୍ମୟମାନ । ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ କୌଣସି ରୂପେ ଇଂରାଜଙ୍କ ସମାନ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ଏହା କି ଚାହାଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ ଦେବ ? ସେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଏସମୟରେ ଜାଗ୍ରତ ଦେବା ଦେଖି ସ୍ତବ୍ଧ କରି ଅଛନ୍ତି କି ଏମାନେ ଇଂରାଜ ଶାସନ ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । କାରଣ ସେ ଶୁଦ୍ଧାସରରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି କେବଳ ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀ ସୁଲ ଓ କଲେଜରେ ବିଦ୍ୟା ଲାଭ ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱଳମୈତ୍ରିକ ବିଷୟରେ ମନଯୋଗୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସାଧାରଣ ଭାବ ଏହି ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଲକ୍ଷିତ ନୁହଇ । ଏମାନେ ପୁଣି ଦୂର ଶାଖାରେ ବିଦ୍ୟୁ । ଏକ ସାଧା ବୟୋଧିକ ଜ୍ଞାନ ଓ ଦୂରଦର୍ଶୀ ଇଂରାଜ ଶାସନ ଦ୍ୱାରା ଏଦେଶର ଯେସମସ୍ତ ଉପକାର ହୋଇ ଅଛି ଏମାନେ ଚାହା ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶାଖା ଅଳ୍ପବୟସ ଉଚ୍ଚାକାଠୁ ପୁରୁ ଅପର ଶାମଦର୍ଶୀ ଏମାନେ ଅପରାଧି ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାର ଲାଭ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଇଂରାଜଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ଏମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଯେ ଇଂରାଜମାନେ ଏ ଦେଶ ଶତ୍ରୁ ଗଲେ ଏମାନଙ୍କର ସାଧିନୀତା ଓ ସାଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧିର ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ । ଏହିମାନେ ପ୍ରାଣୀୟ ଅମୃତାସନ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରବର୍ଷା ବଳ ଯେନି ନିଜକୁ ବ୍ୟସ୍ତ । ଅମୃତାସନ ଯେନି ଏମାନେ ପ୍ରଥମରେ ବଡ଼ ମାତ୍ର ଉଠିଥିଲେ ମାତ୍ର ଅଶାସ୍ତ୍ରୀ ଦେବାର ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ନ ଦେଖି କିମ୍ପେ ଶୀତଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ହନା ବେତଳ ସାମାନ୍ୟ ମାନ୍ୟ ଓ ଅଧିକ ପରଶ୍ରମରେ ଅଂଶିକ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ଯୋଗ ଦେବା ଏମାନଙ୍କର ବଙ୍ଗଦେଶ ଶାସନ କର- ବାର ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷ ପକ୍ଷରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ନୁହଇ ବୋଲି ମନ ଶତ୍ରୁ ମାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୟୋଧିକ

ଓ ଜ୍ଞାନମାନେ ପ୍ରକାଶରେ କହୁଅଛନ୍ତି କି ଅମୃତାସନର ନୂତନ ବିଧିଦ୍ୱାରା ଉପକାର ନ ହୋଇ ବରଂ ଅପକାର ହେବ । ଏହିପରି ଇନ୍ଦ୍ରବର୍ଷା କଲକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତଲୋକ ଅଗ୍ରଦା ଏବଂ ଦୁଃଖର ସହଜ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । କେବଳ କଲି- କଳାରୁ ଚରମାନେ ଆସି ଏପ୍ରଦେଶର ଲୋକଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ ପ୍ରାଣେ ସଜ୍ଜ ଲବ୍ୟାଦ କର- ବାହାର କପୂର ପରମାଣରେ ଏହି ଅନୋଳନ ଲଗାଇ ରଖିଅଛନ୍ତି ଦେଲେହେଁ ଜାଣିବା ଲୋକମାନେ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସଜ୍ଜକୁ ଆସନ୍ତି ସେମାନେ କି ସକାଶେ ଅସିଲେ ଛାଡ଼ା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସମ୍ଭାଷଣରେ ବୁଝୁ ସଜ୍ଜ ଦେଲ ବୋଲି ଲେଖା ଯାଏ ମାତ୍ର ବାସୁବରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଣି ଉନ୍ନ ଅଉ କାହାରିକୁ ଦେଖିବ ନାହିଁ । କଲିକତାରୁ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଅନୋଳନ ଜାଣି ହୋଇ ସମସ୍ତ ଦେଶରେ ବ୍ୟାପି ଅଛି କହୁବା ପ୍ରଥମେ ଏସମସ୍ତ ବିଷୟରେ କାହାର ଚେତା ନ ଥିଲା । ଏତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଲୋକଙ୍କର ଏସମସ୍ତ ଅନୋ- ନନରେ ସହାନୁଭୂତ ନାହିଁ କେବଳ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ସେମାନେ ଅପରା ମନ ହେଉ ବଙ୍ଗଳାଙ୍କ ପ୍ରଭୁତମତୋତ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତି କରୁ ନାହାନ୍ତି ପାଠକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମସ୍ ସାଦେବଙ୍କ ଉପର ଲିଖିତ କଥା ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଲେଖନା କରନ୍ତୁ । ଏ ସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ମତ ନା ସାଦେବଙ୍କର ନିଜ ବିଚାରମାନର ପରିଚ୍ଛେଦ । ମହାତ୍ମା କର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତଙ୍କର ଏକ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି କି ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଜନଶ୍ରେଣୀ ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ପରମାଣରେ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଲେ ଏକ ପକ୍ଷରେ ସେମାନୁ ସେ- ମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ସାଧିକ କରବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଅଭ୍ୟାସଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତ ହେବ ତେମାନୁ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବିଧା ଓ ବ୍ୟୟ ଲାଭର ଉପାୟ ଦେବ । ଜ୍ଞାନଗୁଣରେ ଶ୍ରେଣୀ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଦାର ଓ ପୁରୁଷ ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣମାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କର ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତି ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଭବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ସେ ଏହି ସବୁକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ତନ୍ତୁ ସେହି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକ ଜିଣେ ବିଭାଗୀୟ ବିମସ୍ତର

କହି ରୁ ସାର ଅର୍ଥ ବାହାର କଲେ ସେ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଉଠାଇ ଦେବା ସକାଶେ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ଏହି ସମସ୍ତ ସଧୁ- କଳିଗାହାର ସୁଯୋଗ ପାଇବାରୁ ଏଥିର ପକ୍ଷ- ପକ୍ଷ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦେବ ! ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ମାତମୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ସାଦେବ ଏ ପ୍ରକାର ସୃଷ୍ଟିର ଅପାରାଧ ଦେଖି ନ ପାର ଏଥିରେ ମୋହର ହୋଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ
(ଏତେବେଳେ ଗେଜେଟରୁ)
ବଙ୍ଗଳାର ରେଶମ ।

ଏକ ସମୟରେ ବଙ୍ଗଳାରେ ରେଶମ ଉତ୍ପା- ଦନ ଓ ବ୍ୟବସାୟର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶକ୍ତି ଥିଲା । ବଙ୍ଗଳାରେ ବସୁର ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନ ଦେଖୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ବ୍ୟବସାୟର ଯେତେଦୂର ଘାଟଣା ହେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଚାହା ହୋଇଅଛି ଗତ ଦଶବର୍ଷରୁ ସେଥିର ପତନ ଜନଶ୍ରେଣୀ ଅନୁ- ଭୂତ ହୋଇ ଅସୁଅଛି । ଏତେବେଳେ ଏମାନୁ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟଅଛି ଯେ, ଏହିରୂପ ହେ ବାଜି ରହିଲେ ରେଶମର କାରବର ବଙ୍ଗ ଦେଶରୁ ଏତାବେଳେକେ ବିଦେଶକୁ ଦେବଦୋଳ ବୋଧ ହୁଏ । ବସବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ବଥା ଦୃଷ୍ଟଅଛି, ତେତେବେଳେ ଏ ବ୍ୟବସାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଠାରୁ ଦୁଇଗୁଣ ଥିଲା । ଅସୁର ଅନେକ ପୂର୍ବରେ କେବଳ ତାଳ ଦେଶ ଉନ୍ନ ପ୍ରାଣୁ ଇଟାଲି ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ଦୈଦେଶିକ ଗନ୍ଧ୍ୟ ରେଶମର କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଙ୍ଗଳାକୁ ପରାଜୟ କରି ପାର ନ ଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସାୟଦ୍ୱାରା ବଙ୍ଗଳାର ଅନେକ ଲୋକ ବସୁର ଅର୍ଥ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏତେବେଳେ ବଙ୍ଗଳା ରେଶମ ବ୍ୟବସାୟରେ କେବଳ ତାଳ କିଟରେ ନୁହେଁ, ପ୍ରାଣୁ ଇଟାଲି ପ୍ରଭୃତି ଦେଶ କିଟରେ ମଧ୍ୟ ପରାସ୍ତ । ଗୁରୁତରତର ବ୍ୟୟ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାଣରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ସମସ୍ତ ରେଶମୀ ବ୍ୟୟ ନିର୍ମୂଳ ହୁଏ, ଚାହା ସୁଦ୍ଧା ତାଳର ରେ- ଶମ ଉପରେ ଅଧିକାଂଶ ନିର୍ଭର କରଇ । ଗତ ସାତବର୍ଷରେ ଗୁରୁତରତର ସତରତର ମୂଲ୍ୟ ବୈଦେଶିକ ରେଶମର ଅମତାମ ହୋଇଅଛି । ଯେତେବେଳେ ଅମତାମ ଲଗା ହୁଏ, ସେହି ସମୟରେ ବଙ୍ଗଳାର ରେଶମ ବହୁ ଚୁର୍ଣ୍ଣା ହୁଏ ରେଶମ ଗାଟର କମେ ଅପକର୍ଷ ହୋଇ ପକ୍ଷ- ବାରୁ ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟାପାର

ଦୋଳଅଛି । ସେହି ଶାଠି ଗୁରୁବର୍ଷର କଳ
 କାୟ ଦୋଷରେ ଶାଠି ଏକ ଅଧିକ ପରମାଣ-
 ବେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । ସେ ଦେହରୁ ସେମାନେ
 ସୁଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି, ସେହି ଉଦ୍ଧ ଶାଠିଦ୍ୱାରା ଅଧିକ
 ରେଶମ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏକ ଯାହା ହୁଏ
 ଭଣ୍ଡରୁ ଅନେକ ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ପୁଣି ଏଣେ
 ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଠ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଭଦ୍ରା
 ଉତ୍ପାଦନ ଉତ୍ପନ୍ନରେ ଯତ୍ନ ନାହିଁ । ସେମାନେ
 ନିଜର ପ୍ରଣାଳୀ ପରିଚାଳନା କରି ଅପର ଉତ୍ପାଦକ
 ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ ପୁଞ୍ଜର କୃମି ପାଳନ ଓ
 ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଜାଣନ୍ତି
 ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର କୃମି ପାଳନ ଦୋଷରେ
 ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଠରେ ମହାମାଣ୍ଡ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନିଷ୍ଟର ସୂଚକ ଭଳି ଅଛି ।
 ବଙ୍ଗଳାରେ ଯେତେବେଳେ ରେଶମର ଏକ-
 ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଣ୍ଠି, ତେତେବେଳେ ଏ ଦେଶୀୟମାନେ
 ଗୁଣ ନ ଥିଲେ ଯେ ରେଶମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ସେମାନଙ୍କର ଏତଦ୍ଧ ଦୁରବସ୍ଥା ଘଟିବ । ରେଶମ
 ଶାଠି ପାଳନରେ ଉପେକ୍ଷା ଓ ଅପତ୍ତ କରୁଥିଲେ
 ଉକ୍ତ ଶାଠିର ଅଗ୍ରୀମ ଘଟିଲେ, ଦର ଏତେ ବୃଦ୍ଧି
 କରୁଥାନ୍ତୁ ଅର୍ଥାତ୍ କରୁଥିଲେ ଯେ, ଇସ୍ପାହ୍ନ-
 ଶାଠି ଶତଦ୍ୱାରମାନେ କ୍ରମେ ଏ ଦେଶରୁ
 ବ୍ୟବସାୟ ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ଲାଗିପଡ଼ି
 ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନରେ ବୁଝା ହୋଇ ସେହି ସବୁ
 ପ୍ରକାରର ପ୍ରାର୍ଥନା ପରିଶରରେ ସମସ୍ତ ଦେଲେ
 ବଙ୍ଗଳା ଉତ୍ପାଦନ । ଏବେ ଅତି ଲୋଭ,
 ସେଥିରେ ପୁଣି ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତି ଅପତ୍ତ, ଏହି
 ଉତ୍ପାଦନ ଦେଶରେ ଏଠାରେ ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନ
 ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦୀ ହେଲ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କାବୁଲ ସହର ଏ ଦେଶର
 ଲୋକଙ୍କର ଯେ ବ୍ୟବସାୟ ଦେଉଅଛି ତାହାର
 କମପକ୍ଷ ତାହାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିଅଛି । ସେହି
 ଉତ୍ପାଦନ ମଧ୍ୟରେ ରେଶମ ଅମଦାନର ଅଧିକ୍ୟ
 ଦେଖାଯାଉଅଛି । ମଧ୍ୟଅସିପୁରୁ ଅନେକ
 ରେଶମ କାବୁଲ ଓ ସେଣ୍ଟୋପୁର କାଟି
 ଅସୁଅଛି ।

ବଙ୍ଗଳାର ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନେ
 ଏତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସାବଧାନ ନ ହେଲେ
 ସେମାନେ ଅପରାମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଶେଷ-
 ହବକ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ବସନ୍ତ ଋତୁର ଯେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ପରପତ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି
 କରି ସାହେବ ପୁତ୍ର ବଲେହଟର ହୋଇ ଅସିବେ ଏକ
 ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ଏ ଜଗତର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାନସ୍ତେଷ ହେବେ ।
 ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର ମାରପତି ମେ କଦମା ଅବଧ୍ୟ
 ପରଜବାରେ ଗୁରୁଅଛି ଏବେ କେବେ ନଷ୍ଟ ହେବ ଜଣା
 ପାଇ ନାହିଁ ।

ଏଠା ଦେବାନ ଅପାଳତମାନ ଅଗାମୀ ଶୁକ୍ରବାର ଜନ
 ସିଂହ ।

ଅସ୍ତେମାନେ ଅନନ୍ଦ ସହର ଅବଲତ ହେଲୁଁ ଯେ କଟକ
 ବନାଦସ ବେଲବାଟର ଦସାଧାର ଜଗତ ଓ ଉତ୍କଳିତ
 ବାର୍ତ୍ତା ହେବା କାରଣ ଗଜନିମେଷ ଅପେକ୍ଷା ଦେଉଅଛି ।

ସମ୍ବାଦ ବାବୁବାରେ ପାଠକକୁ ଯେ ଏହି ମାସ ଠାଏ
 ଚଣ ଗୁରୁବାର ପକ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶକାବ କରଣ ବାବୁ ଶା
 ହେବ ଉତ୍ପାଦକରୁ ଅପତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଯେବେ ସ
 ନାକ ହଥା ସଦ୍ୟ ଋତୁର ତେବେ ଗୋଟିଏ ଶୁଦ୍ଧ ହାତରୁ
 ସେ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ଏଥର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅବଶ୍ୟ ଶାନ୍ତ ଦସ
 କର ।

ଯାଜ୍ଞପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ଶ୍ରୀକରେ ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଠ ପକ ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍ତମ ରୂପେ
 ନିବାଦ ହୋଇଅଛି ଶ୍ରୀ ଦେବଜା ଠାକରଶାଳ ନିକଟରେ
 ଦିବାକର ପୁତ୍ର ବର୍ଷମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଏ ବର୍ଷ ବହୁ ସଫଳ
 ପାଟି ହୋଇ ଥିଲେ ଯେ ପୁରୁଷ ଅପିସରମାନଙ୍କ ସୁବଦ୍ୟୋକ୍ତ
 ସହର ବାର୍ତ୍ତାଦାବ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅନିଷ୍ଟ ବା ଅପା-
 ଗୁର ଘଟଣା ହୋଇ ନାହିଁ । ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଦେବା
 ପ୍ରଦମାନଙ୍କ ଏ ଜଗତ ବଜାରେ ଚଳଣ ହୋଇ ଜଳଶାୟୀ
 ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଶେଷ ଦେବାଜ୍ୟେ ହୋଇଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଅଗ୍ରୀ ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ଅଲଗେ ସକଳ
 ଶ୍ରୀକରେ ଚତୁର ପକ ଯାଇଅଛି ବୃଦ୍ଧିବାଦମାନେ ଜଳ
 ନିକଟସ୍ଥ ଶେତୁ ଶେଷାଦାର ପାପପେ ଦେବା କର
 ଜଳ ମତାର ଅଛି ଓ ଠେଙ୍ଗ ଜମିର ପସଲ ରକ୍ଷା ସକାଶ
 ଶ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦକର ପ୍ରତି ନିର୍ଭର କରି ଅପାଦକ ବୃଦ୍ଧି ବସି
 ଅଛି ଅବଧ୍ୟ ସେବର ଅପା ଦଳ କାହିଁ ପ୍ରବଚନ କେବଳ
 ମେସାକର ହୋଇ ହେଲେ ତମବାଦ ସକାଳ ଅବଶ୍ୟ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଶୈଳ ହେବ ଉତ୍ତମା ହେଉଅଛି । ଅପାଦକ ସକଳରେ
 ବଜୁରୀ ଲକ୍ଷେ ଟକା ଦେଇ ପ୍ରମାଦ ଅଛି ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅନୁଭବ ହେଉଅଛି । ମତସକଳ ବାଜୁରୀରୋମାନଙ୍କ
 ଉପେକ୍ଷା ଜଣା ଯାଏ କତ ତୁମ୍ଭା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି
 ଶ୍ରୀକରେ ଜଳ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ସକାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଂଶରେ ଫସଲ
 ରକ୍ଷା ହେବାଦ ସମ୍ଭାବନା ହେଉଅଛି ମାତ୍ର କୌଣସି ସ୍ତରେ
 ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ସକାଳ ସମ୍ବାଦ ପଦ୍ଧି ଯାଇ ନାହିଁ ।

ସରକାର ନାଳ ନିକଟସ୍ଥ ବୃଦ୍ଧିବାଦମାନେ ଏ ବର୍ଷ ପୁଞ୍ଜର
 ନାଳ ଜଳ ବହୁରୂପେ କରି ନ ସକାଳ ନିକାଳ ଦୁଇବର-
 ରେ ପକ ଅଛି ଓ କେହି ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବହୁରୂପେ ବହୁ ରକ୍ଷା ମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ଅଲଗେ ନାଳ ଜଳ
 ବାଦ ଏ ସମସ୍ତ ପସଲ ରକ୍ଷା ହେବା ଅସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉ
 ଅଛି ଦେଶରେ ପାଟ ନାଳ ଏ ବର୍ଷ ରେକମାନଙ୍କର ବାଳ
 ହେବ ବହୁ ପକମାନ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ
 ପକ ଅଛି । ଶ୍ରୀକର ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ଦେବତା ପୂଜକ
 ଜନଙ୍କର ଅତ୍ୟୁ ସତରେ ପ୍ରକଟତ ଲକ୍ଷଣ କମ ବସଇ
 ଦେଇ ତାହା ଅସ୍ତରର ସର ଦଶେଷ ସୁସୋଧ୍ୟ ବର୍ଷରୂପେ
 ଦୁଷ୍ଟେ ପର୍ଯ୍ୟ ବଲେ ପ୍ରକାଶନେ ଅସ୍ତର ପୂର୍ବକ ନାଳ ଜଳ

ବହୁରୂପେ କରିବେ ଓ ବର ଅପାଦକ ଓ ଅପାଦକରୁ
 ରକ୍ଷା ପାଇବେ ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ସଦ୍‌ଗୁଣକର ଅପିସର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ କମତ
 ନାଥ ଘୋଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ମତସକଳ ରୂପେ ସକାଶେ ବୃଦ୍ଧି
 ଚରଫକୁ ଯାଇ ଅଛି ।

ପୁଞ୍ଜର ଅଲଗେ ଏ ଉତ୍ତମରେ ଏକ ଅଗ୍ରୀ ରଞ୍ଜନ ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଅଛି ଓ ତଦ୍‌ପୁ ବେତେକ ଅଂଶରେ ଉତ୍ତମ ନିବାଦ
 ହୋଇଅଛି ।

ତାହାଠାରେ ସେଠା କଲେଜର ପ୍ରକଳପ୍ରତି ଘୋର
 ଅପାଦକ ହୋଇଅବାଦ ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । ଉକ୍ତ ସତମାନେ
 ଦେବାଦସୁତ ଫେର ଅସିବା କାଳରେ ଦୁଇଜଣ କାର୍ତ୍ତିକ
 ସହର ବାଟରେ ଦେଖା ହୋଇ ଦୋଳ ବେଲି ହେଲୁଁ
 ବର ରୂପରେ ଦେଲ । ବାଳ ସୁଦର ସୁଲର ଚପଳତାପୁଣି
 ବାଳକମାନେ କେହି ଟେକା ଯଠାରେ ସେମାନଙ୍କ ଅତୁଳ
 ନକ୍ଷେପ ହଲେ । ସୁରସର ଚିତ୍ତୁକଟ ସୁପଦ୍ୟେଶେକ
 ସେକାଟେ ସେ ସମୟରେ ଯାଇଥିଲେ ସେ କଣ୍ଠ ଟେକା
 ଫୋପାଡ଼ିବାର ଦେଖି ତାକୁ ଧୁତ କଲେ । କେତେ କାର୍ତ୍ତିକ
 ସେ ତେତେବେଳେ ନିଜେ ନିରୁତ୍ତମ ଥିବ ଅର ଗୁରୁକଣ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମ ଦେଖାଇ ଦେଲ । ଏଥର ପାଞ୍ଚଜଣ ଶ୍ରୀ ଧବ ହୋଇ
 ମେଜରୁକ ସମାପକ ନାତ ହେଲେ । କାର୍ତ୍ତିକ ଜଗତ ପିତୃ
 ଚନ୍ଦ୍ରାଦ ଦେବା ସଂସ୍ପରେ ଅର ଏକଜଣ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଘେବକୁ
 ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେଲସକ ସେ ସେ କେବେହେଁ ସେଠାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିଲେ । ଏଣୁ କାର୍ତ୍ତିକ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମ ଦେବଦେବ
 ନିର୍ଭର କରି ଯାଇ ପାରେ ତାହା ସହରରେ ଅନୁପିତ
 ହେଉଅଛି । ଯାହା ଦେଲ ଏକଜଣ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ
 ମେଜରୁକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଚଳଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚପମାନା ବର
 ଶ୍ରୀ ଦେଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ବାଳକକୁ ଦେବାଦସୁ
 ନିୟମକୁଶାୟୀ ହେତୁତାତ କରିବାର ଅଳ ଦେଲେ । ମାତ୍ର
 ବାର୍ତ୍ତା ଶେଷରେ ଦେବାଦସୁ ନିୟମକୁଶାୟୀ (ହାତ ପାପୁର
 ରେ) ବେଶ୍‌ସାଦ ରଥ ନ ଯାଇ ସାଧାରଣ ଦୋଷିବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ପ୍ରାୟ (ନିମ୍ନ ପୁସ୍ତକେଶେରେ) ଅପାଦ ଅଥ ଗଲ । ବାଳକ
 ମାନେ ଅତେବ ସମୟରେ ଏକଜଣ ବାଳକକୁ ଦେଖାଇ
 ଥାଉ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତର ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷକତାରେ ଦତ୍ତ ହୁଅଇବା
 ସତେକ୍ଷ ଅଟେ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ସେମାନଙ୍କର ବଶେଷ ଶିକ୍ଷା
 ଦର ହୁଏ । ସାମାନ୍ୟ କଥାକୁ ଅନିଷ୍ଟ ଖଣ୍ଡା ବାଳକ-
 ମାନଙ୍କ ଅପାଦରେ ତତ୍ତ୍ୱ ଅପଲେ ଶିକ୍ଷାତ ପ୍ରାୟ ନୁଅଇ
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅକଲର ଅବଦେଶତା ଗୁଣରୁ ଉତ୍ତମାନ-
 ମାନେ ଅପାଦକ ଓ ଅପତ୍ତ ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାବନା ।
 ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଘେବକ ପୁଞ୍ଜରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏପଦ ବଠୋଇ ଏବ
 ଅସକଳ ଶାସନରେ ନାବାବାସିନୀନେ ପାହା ଚଳ ଯାଉଥି-
 ବାର ହୁତୁପେକ୍ଷ ଅଲକ୍ଷି ଅଗ୍ରୀ ତାହା ବଜ ବଦତ୍ତ
 ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଅତି ତାକରେ ଏଭଳ ବାଗ୍ ହେଉ
 ବାଲି ଏଠାରେ ହେବାର ବଜ ଅର୍ଥୁର ନୁହେ । ଫଳତଃ
 ଏପ୍ରାୟ ଅନିଷ୍ଟ ଟେକାଣି ବର ଦେବାଦସୁର ବାଳକଙ୍କ
 ଯାଏ ବେଦ ବେଦକୁ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ସମ୍ଭାବ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା
 ରକ୍ଷା ବଦବା ସେ ବକାଳ କଠିନ ହେବ ତହିଁରେ ସଦେହ
 ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର -ଏସବୁ ବସ୍ତୁପ୍ରତି ତାହୁକୁ
 ରକ୍ଷିବା ଏକାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ତତ୍ତ୍ୱମାତ୍ର ଠାଏ ଦଶର ବରତ ତାର ସମ୍ବାଦରୁ
 ପ୍ରକାଶ ସେ ଉଲଟକର୍ତ୍ତକ ସମ୍ଭରରେ ଶ୍ରୀକର ପାପମାନ-
 କର ଦେଇ ଉତ୍ତମାନ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତମେଶକ ସମାପଦେ
 ଅବତ ହୋଇଅଛି ସେମାନ ପାର୍ଲ୍ୟୁମେଣ୍ଟରେ ଦଶେଷ
 ବୃଦ୍ଧେ ବଗ୍‌ସୁତ ହେବା ଶାଏ ଉତ୍ତ ବଲ ସମ୍ଭରରେ

ହେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱପ୍ନ ନଷ୍ଟ କରଲେ ।”
 ଯାହା ଦେଉ ସମସ୍ତେ ଅପଣା ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗ
 କରି ଦେଖିଲେ ସେ ବୈଠକଖାନା ପ୍ରଭୃତିର
 ଦୂରମାନ ଦୃଶ୍ୟରୂପେ ଅର୍ଗଳ ସମ୍ଭବ ଅଛି ।
 ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲ ପରେ
 ସମସ୍ତେ ପୁସ୍ତକର ଅପଣା ଅପଣା ସ୍ଥାନରେ ଆସି
 ଶୋଇଲେ କିନ୍ତୁ କେହି ସେ ସମୟରେ ସ୍ୱପ୍ନର
 ବିଷୟ ସମ୍ଭବ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ କାହାରି-
 କୁ ଏହେ କଥା କହିଲେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଦିନ
 ଗୋଟିଏକାନ୍ତରେ କ୍ରମଶଃ ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶ
 ହେବାକୁ ବାକୁ ସାଦେବକ କର୍ଣ୍ଣଗୋଚର ହେ-
 ଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି କହିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ନାହିଁ ।
 ସ୍ୱପ୍ନ ମନୋନୀୟ ଲୋକେ ଭାବର ପୋଷକତା
 ଏବଂ କେହି କହିଲେ ସେ ଶ୍ରୀ ଲୋ-
 କାଦିକୁ କହିଥାନ୍ତି କି “ ସ୍ୱପ୍ନ କଥାକୁ ସତ
 କିମ୍ପା ବାଖିଲୁ କରନ୍ତୁ ଫାଶି ; ସ୍ୱପ୍ନର ଚରଣକୁ
 ଚଳାଇ କହିବୁ ସତେକ ପତକ ଶସି ।” ଯାହା
 ଦେଉ ଉକ୍ତ ବାବୁ ମହୋଦୟ ଅପଣାର ନି-
 ଟିପ୍ପଣୀ ଉଦ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନର ଅନୁସନ୍ଧାନ-
 ନ ନିମନ୍ତ ପଠାଇଦେଲେ ; ସେ କେତେକ
 ପତ୍ର ପରେ ଗୋଟିଏ ଦିନରୁ ରଞ୍ଜିତ ଗୋରୁ-
 ପୁଲକି ହୋଇ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ । ଏହି
 ପରଦ ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
 ଓ ପ୍ରଶଂସିତ ହେଲେ । ଚନ୍ଦନର ସ୍ୱପାଦକା-
 କର ଅଲଗାସାରେ ସେ ଗୁରୁ ପ୍ରଭାଷା କାର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲେ ହେଲେ ଉତ୍ତରୁ ଉକ୍ତ ବୋଧକ କଲ୍ୟାଣ
 ଦୃଶ୍ୟକୁ କ୍ରମେ ଅଗ୍ରଦର୍ଶ କରି ନିଜ ସ୍ଥାନ
 ବା ପିଠିକୁ ବିଜେକଲେ ଏବଂ ବୁଝିଣମାନେ
 ଅପଣାର ଚାରି ପରିସା ଲାଭ ଅଗ୍ରରେ ଓ ଓ
 କିଏ କିଏ ଅପଣା ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିପୁଣ
 ହେବେ !

ସମୟ ଏହିପରି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ତ୍ରୀ ପାଠ
 ଓ ପୂଜାଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ କଲ୍ୟାଣ ଉପ କରାଇଲେ
 ଏବଂ ସେତେବେଳେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଭାମରେ
 କିନ୍ତୁ ସନାତନ ଦେବଙ୍କର ଅଧିକାର ହେଲେ
 ସେ ସମୟର ଅନିଚ୍ଚତମାୟ ଶୋଭା ଦର୍ଶକ-
 ଦାନ ଅନ୍ତଃକରଣକୁ ପ୍ରୀତି ଓ ଉକ୍ତିସାଗରରେ
 ନିମଗ୍ନ କରିଥିଲ । ଏବଂ ୭ ମା, ୮ ମା, ସଜ,
 ୯ ମା ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରକାର ବଳଦାନ ସମୟରେ
 ବସୁମତଙ୍କ ମନ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ମାଧୁରରେ ମୁଗ୍ଧ
 ହୋଇ ଏମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରା କରବାକୁ ଲାଗିଲ ସେ,
 ସର୍ବାର୍ଥେ ମାତାଙ୍କର ଅର୍ପଣ ବୋଲିଥିଲ ।
 ଏହି ସାଧ କ୍ରମାଗତୀ ସନାତନଙ୍କ ଦର୍ଶନା-

ଭାଷା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେଲ ଶ୍ରୀ ଅପଣା ଉଦରଦେବଙ୍କ ପୂଜାରେ
 ନିପୁଣ ହେଲେ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତାଦ୍ୱାରା ପୂଜା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରି, ବିବିଧ
 ବାଦ୍ୟ, ଗୀତ ଶ୍ରବଣ ଓ ନୃତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶନାଭିଳା-
 ସରେ ମଜଲସରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ, ସଦାବାସ,
 ବାହୁ, ବଳିଆରି, କ୍ୟାବାଡ଼ି, ଅହାମରି ପ୍ରଭୃତି
 ଧନଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ମଜଲସକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ।
 ଯଥାର୍ଥତଃ ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ସମୟରେ ଅତି ରମଣୀ-
 ଯୁ ; ଏଥିରେ ରଜା, ପ୍ରଜା, ମୂର୍ଖ, ଜ୍ଞାନ, ଧନ
 ଦରଦ, ଶୁଦ୍ଧ, ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତେ କେତେକ
 ଦିନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱସାରର ସମୁଦାୟ ଗୋକ,
 ଦୁଃଖ ପାଶୋର ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆମୋଦରେ
 ରହି ହୁଅନ୍ତି ।

କାଉସୁର ବାବୁ ସାଦେବକର ପୂଜା
 ଦର୍ଶନାର୍ଥ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ସହିତ ଅମ୍-
 ମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାପଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜରେ ଅନ୍ୟା-
 ଅପିସର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ W. R. BICKETTS
 ESQUIRE ସାଦେବ ମହୋଦୟ ସପରକାର-
 ରେ ଅନୁଭବ ହୋଇ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କ ମଜଲ-
 ସର ଶୋଭା ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଦଶଦଶ
 ଶତକରେ ଅପଣାର ଭାବ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ସ୍ୱୟଂ
 ମହାଶୟ ଦଳବଳ ସହିତ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଦର୍ଶନା
 ଭାଷା ଦେବାରୁ ୪୫୮ ଦଫାର ଧନକ ଦେଇ
 ତାଙ୍କ ପ୍ରବେଶର ନିଷେଧ ନିମନ୍ତେ ଅପଣାର
 ବହୁଦୂର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ଅଦେଶ ଦେଲେ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଅପଣାକୁ ଅପମାନ
 ଜ୍ଞାନ କରି ଅପଣା ଗୁରୁକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ ।
 ଏଥିରେ ସୁଲସର ସାହାଯ୍ୟର ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ
 ଦୋଲିଥିଲ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା । ଇତି ।

କାଉସୁର } ନି
 ୨୦୧୮୮୩ } କ୍ରମେ ଦର୍ଶକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସର୍ବାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି ଯେ,
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଲମତ ବଜାରରେ ଗୋଟିଏ
 ଲୁଗାସିଲର କାରଖାନା ଫିଟାଇଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଉତ୍ପାଦନ କମିଟି, ଗୁରୁକାହୋଟି, ଜିକଲ-
 ବେଷ୍ଟି, ଗୁରୁ ଓ କୋଟି (ଜିବଲ ବସିୟାର)
 ପ୍ରଭୃତି ହୋଇ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି
 ଯେଉଁମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ବିଧିରେ ବାକୁ ଗୁଣ-
 ବେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୂପିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇ ଦିଆଯିବ । ଦରଜମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ସେପରି ଦରକାର ହୁଏ ତାହା ଏଠାରେ ଦେବ
 ନାହିଁ ।

ଗୋଟାଏ କମିଟି ବା କୋଟି ୩୩ ପର୍ଯ୍ୟା
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରେ । ଏପରି କରୁଣା
 ପଡ଼ିଲେ ଗ୍ରାହକ ନିଜେ ବସି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ନେଇ ପାରନ୍ତେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଭଗୀରଥୀ ସାହିୟା
 ଅଲମତବଜାର } ସେକେଟିଙ୍ଗ ।

ହୃଦୟର ହୃଦୟ ଭାଷିତ ରକ୍ଷା କବଚ ।

ଭାଷିତଗ୍ରାଣ-ସ୍ୱରୂପ ରକ୍ତର
 ଜୀବନ-ଶକ୍ତି ।
 ଏହେ ବନେ ଅକ୍ଷୟ !
 ଭାଷିତର ଶକ୍ତି !

ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ପ୍ରକାର ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ
 ହୁଅନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଏହି କବଚ ଧାରଣ କଲେ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତରୂପେ ନିବାସିତ ଓ ଉପସମ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।
 ଏ କବଚ ନାନା ପ୍ରକାର ଧାରଣ
 କୌଶଳକ୍ରମେ ନିର୍ମିତ । ଦେହରେ ଲଗିଥିଲେ
 ଶରୀରର ଲବଣାକ୍ତ ଓ ଅମୃତ ସମ୍ଭବ ହୋଇ
 ମୃତୁ ଚିତ୍ତଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରଇ । ପିଲାମାନଙ୍କ
 ପକ୍ଷେ ବିଶେଷ ଉପକାର ଓ ନିରାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ।
 ଏହାକୁ ପିନ୍ଧିଲେ ନିମ୍ନଲେଖିତ ରୋଗ
 ସମୂହ ନିବାରଣ ହୁଏ । ଯଥା—ଉଦରାମୟ,
 ରକ୍ତାମୟ, ଯକୃତ ରୋଗ, ମୂତ୍ରାଦାହ, ହୃଦ-
 କମ୍ପ, ବାତ, ସଜବାଜ, ବସ୍ତୁଶୂଳ, ସ୍ୱପ୍ନଶୂଳ,
 କଷ୍ଟରଜ, ଧାର୍ଯ୍ୟଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବ-
 ଲତା, ହୃଦ୍‌ହାତ, ପକ୍ଷାଦାହ, ସର୍ବପ୍ରକାର
 ବେଦନା, ବାଧାଧିକ୍ୟ, ଅଗାଧି ସ୍ୱପ୍ନ, ଉତ୍ତୁଷ୍ଣ, ବିଷ-
 ନ୍ଦା, ପିତ୍ତୋଦାହ, ନିଦ୍ରାକାଶ, ଶିରରୋଗ
 ମସ୍ତିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ, କେଶିକର ସ୍ୱପ୍ନ, ବାହୁରୋଧ,
 ଶ୍ୱାଳେକମାନଙ୍କର ଦର୍ପ ମୂର୍ଖା, ମୃତୁରୋଗ ସମୂହ,
 ବସ୍ତୁକର ଦୁର୍ଭାବକକଦୋଧସାର ଶ୍ରୀଶକ୍ତା,
 ସ୍ୱପ୍ନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭାଷଣ ସମସ୍ତ ରୋଗ ।
 ଶରୀର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଭାଷିତର ଦ୍ୱାରା ହେଲେ
 ରକ୍ତର ଦୋଷ ଜନ୍ମିତାଏ, ଏହି ହେତୁ ପର-
 ମିତରୂପ ଭାଷିତ ରକ୍ତବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ
 ତାହା ଉକ୍ତ ଭାଷିତକବଚ ପିନ୍ଧିଲେ ସାଧ୍ୟ
 ହୁଏ ।

ପ୍ରଧେକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୂଳ ଗୋଟିଏ ଭେଷମ
ହୁଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା ଗଳଦେଶରେ ଶିଳାକୁ ହୁଏ,
କମ୍ପା ଶସ୍ତ୍ରର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପିଲ-
ସାଇ ଥାନ୍ତେ ।

ପ୍ରଧେକ କବଚ ଓ ଭେଷମର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨
ଲେଖାଏ ଅଟେ । ଜାକରେ ପଠାଇବା ପାଇଁ
ଦୁଇଅଣା ମାସୁଲ ଲାଗିବ ।

କଟକ ଜଳରେ ଅମ୍ଳେ ଏଥିର ଏକ ମାତ୍ର
ସବୁଏକେଶ୍ୟ ଅଛି ।—

ଅମ୍ଳ ନିକଟରେ ଏକାକିଟକ ପ୍ରିଫିକମ୍ପାନକ
ସୁସୁକ ଦୋକାନରେ ଏହା ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ଏହି କବଚଦ୍ୱାରା ବସ୍ତ୍ରକାର ଫଳ ହେଉଅଛି
ତାହା କଣାଇବା କାରଣ ହେଉଥିବ ଏ ପ୍ର-
ଶଂସାପତ୍ର ନମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୟକ୍ରମାର ଚଳିବର୍ତ୍ତୀ ।
ଭେକାଳାଳ ଅଧିକାରୀ ସର୍ଜନ
ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ।

ଅଗ୍ରମ ଭେଦ ବାଟର ଜଣେ ବେଶମ ମାଣ୍ଡର ଲେଖି
ଅକ୍ଷୟ ଶେ ଅପମାନକର ପ୍ରେସତ କବଚର ଗ୍ରାହୀ
ଶ୍ରୀକାର ଓ ତାହା ବ୍ୟବହାର କର ସେ ମହା ଉପକାର
ସର ନିକଟରେ ସେ ପାଇ ନୁହେଁ । ପୂର୍ବ ଧନକାର
କାମ ହେବୁ ଯେ ଅପମାନକ କବଚରେ ରଖି ଅଛି
ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝନ୍ତା ସହଜ କଣାଇ ଅଛି ସେ ଅମର ବହୁ
କାଳର ବେଦନ ଓ ଶରୀରର ଦୁଃଖନିଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବେଦ୍ୟ
କର କବଚକୁ ଏ ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ସେ ଉପଦେଶ ଦାନ୍ତା ସବୁ
ହେତେବୁଦ ପଲଦାସୁକ ତାହା ଥରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ
ସାଧାରଣ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ପତ୍ର ବର୍ଷର ଦାୟ ।
ପତ୍ର ବର୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅମ୍ଳେ ଅଧ୍ୟା ଦେବନାହାର ଦକ୍ଷ
ପାଇ ସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କବଚ ବ୍ୟବହାର କର ଅପେକ୍ଷ
ସର ବସନ୍ତ ।
ଶ୍ରୀକାର ତା ୨୭ ରାଜ ମଇ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା

ହେ, ଏହି ଦୋଷ ଦେଇ ମାଣ୍ଡର
ମିଶର ସୁଲ
* * * ଜଣକ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷର ମୂଲ୍ୟ ସର ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତା ୨ ରାଜ ମଇ ୧୮୮୩
ପରମପରାଧରେ ସତ୍ୟ କରୁଅଛି ସେ ଅପମାନକର
କବଚ ବ୍ୟବହାର ହେଉଛି କର ଦେବର ଅମାତ୍ୟ ମୁକ୍ତ
ଧୂଳିର ବାତ ଶାନ୍ତକରତା ଧୂଳିକର ପକ୍ଷ ବାତ ଓ ମୁଗ
ବହୁକରତା ସହଜ ପାଟାଳ ଅବେଦ୍ୟ ପରମପରା କବଚ
କାଗୁର ବହା ସୁଦର ପାଟା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅଧିକ ମହୋପାଧ୍ୟାୟ ।

ମାନବର ଶାଳ ଶୁଭ୍ର ବାହୁ କମନାତ ସିଦ୍ଧ ଦେବନାଳ
ମେହେର ମହୋଦୟଙ୍କର ପକ୍ଷ ପାଠେ ଉତ୍କଳ ନାସିମାନ
କର ବ୍ୟାଧି ହୋଇ ପାରେ ପଥା:—

ପ୍ରାୟ କବଚ ବାହା ଅମର ମାନ ଶାନ୍ତ ଯେତେ କବଚବ୍ୟାଧି
କର କାଳ ଓ ଶାନ୍ତର ଦୁଃଖନିଠା ଦେବରେ ଅକ୍ଷୟ ସର
ପାଟାଳ ଅପମାନ ଦୋଷର ଚାତୁର ଉପଦେଶ ଉପଦେଶ
ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ହେଉଥିଲେ ଏକ ସେ କବଚ ଅକ୍ଷୟକାରୀ

ସନ୍ତୋଷ ସହଜ ଲେଖୁଅଛି ସେ ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ପିଲକାବନ୍
ଉତ୍ତମ ସୁଖପଥରେ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀକାର ବାହୁ ବସନ୍ତକମାର ଚଳିବର୍ତ୍ତୀ ମହାତ୍ମ୍ୟ
ସମାପେନ୍
ମହାତ୍ମ୍ୟ !

ନୁହେଁତା ପୂର୍ବର ଶ୍ରୀକାର ତତ୍ତ୍ୱ ଅଛି ସେ ଅପେ ଶାନ୍ତ
ମାତ୍ରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେବ କର ଦେବେ ଅକ୍ଷୟ ହୋଇ କମାତ୍ର
ବୌଦ୍ଧ୍ୟବ୍ୟାଧିର ପାଇବୁ ମାତ୍ର ସେହି ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ଅପମାନକର
ବହୁମୂଲ୍ୟ ଚାତୁର କବଚ ଉପଦେଶ ଧାରଣ କରୁ ସେହି
ବସନ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ଏକାକିଟକ ହେଉଥିବ ଦୋଷରୁ ସରକ
ଅପ ସୁଖ ଓ ସରକ ହୋଇଅଛି । ଏହା କାଗୁର ବହା ଏ
ଚଳିବର୍ତ୍ତୀ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ଉପଦେଶ ଅକ୍ଷୟ ଓ ଶରୀର
କବଚ ଶୁଭ୍ର ରାଜେଶର ବସନ୍ତ ।

ତା ୨୭ ରାଜ ଅକ୍ଟୋବର ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା
ଶ୍ରୀ କବଚମୋହନ ସିଦ୍ଧ
କାମ ବୁଝନ୍ତାକର

ଏକଶିଶୁର ମଲମ ।
ଦେଶୀୟ ଉପକାରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାଟି ।
ଏଥିରେ ପାରଦ କମ୍ପା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷାୟକ
ପଦାର୍ଥର ଲେଖମତ୍ର ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟ ୯
ପ୍ୟାକ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୩ ଅଣା ।

ନୁହେଁତା ସାଲସା । ନୁହେଁତା ସାଲସା ।
ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୭ ପ୍ରକାର
କଲଗ ମହାତ୍ମ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦକୃଷିର ଉଲ୍ଲୋକୋପ
ସହ ଶାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଥାଏ । ପାଗର ଘା,
ଗରମ ଘା, ନାଲ ଘା, ଦେହ ଓ ନାକ
ଉଦରର ଘା, ଶୋଇ ଘା, କାନ ଘା, କାନର
ପୁଜ, କୋଷ୍ଠି କାଠିଲ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟଦୁର୍ଗ,
ଶିଳିବ୍ୟଥା, କାଶ, ସମ୍ଭାଷ, ପ୍ରସ୍ତୁତପାତା,
କୃତ୍ରିୟ, ଧାତୁବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଏବଂ ଉଦରର କୁର
ଉଦ୍ଧାର ଶାନ୍ତ ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଅଗ୍ରମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୧ ଲା,
ପ୍ୟାକ୍ଟ ଟ ୩ ଅଣା । ଉକ୍ତ ଟ ୧୦୫ ଅଣା ।
ମାମୁର ଚୈଳ ।

ତାକୁଶଳ ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ।
ଧବଳ ଓ କୁଣ୍ଠ ରୋଗର ଯେବେ ବଳୁ ଉପକ୍ର
ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାମୁ । ମାମୁର ଚୈଳ
ଅମ୍ଳେମାନେ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛି । କାଶ, ଯାହୁ, କୃତ୍ରିୟ,
କୁଜ, ପଦୁସାହୁ, ଧବଳ, କୁଣ୍ଠ, ଗଳକୃଷ୍ଣ,
ଉଦ୍ୟାଦ ରୋଗର ମହୋପାଧ୍ୟାୟ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
ପେରେ ପ୍ରକାର ଘା ଅକ୍ଷୟ, ତତ୍ତ୍ୱରୂପେ ଏହା
ସମ୍ପ୍ରକାରେ ଉପକାରୀ ଅଟେ । ପ୍ରତି ବକ୍ତ
ବୋତଲ ଟ ୪୯ ଲା ଓ ଶେଟ ବୋତଲ
ଟ ୨୯ ଲା ।

ପାତ୍ରା ଅଗ୍ରମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ
ଦଅପିବ । କଲକତା ବେତୁ ଗୁଡ଼ିଆ ଖୁଟ
୪୭ ନମର ବୁଝରେ, ଏ, ଦୋଷ, ଦେଖି-
କଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

VALUABLE TIMBERS FOR SALE.

Saul and other timbers of the very
best quality are for sale in our godown
in Manglabag to the east of the
Commissioner's Office. For particulars
apply to the undersigned. Timbers
are open to inspection at any time of
the day.

Chintamony Das
Agent of Atmullik
Cuttack.

ଉତ୍କଳ କବଚ ।

ନାନାକାରୀୟ ଅଧିକାରୀ କବଚାଠ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଠମାନ ମଲଲୀ-ଗରେ କବି-
ନିଶା କଟକେ ପ୍ରକାଶିତ ଅମ୍ଳ କାଠ ଗୋ-
ଦାମରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଶୁଭ୍ର ମୂଲ୍ୟରେ
ବର୍ତ୍ତୀ ହେବ । ଉକ୍ତ ଗୋଦାମଠାରୁ ପଲେ
କାଠମାନ ଦେଖି ପାଇବେ ଓ ଦର ଓ ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଲାଭକ୍ୟ ବିଷୟ ଜାଣି ପାଇବେ ।

କଟକ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ ଦାଗୋବା
୨୮୫୮୩ । ତା ଲକ୍ଷ ଅଠମଲକ

ରକ୍ଷିତମେଘ ସିଦ୍ଧାନ୍ତା ଯେକୃତ୍ରିକରୁ ।
ଏହା ବୁଝାଯେବେ କୁଳମାନର ପଦବର୍ତ୍ତରେ ଉକ୍ତ
ଊଷ୍ଣ ବୋଧ ବ୍ୟବହାର । କଲକତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ
ଉପଦେଶୀ ଓ ଦେଶୀୟ ଊଷ୍ଣାଦୟରେ ବହୁ ସୁଖ
ବଦନା ବୋଧାତକରୁ କାର୍ତ୍ତବର ପ୍ରସବଦେଶେମ
କବଚରେ ଉପଦେଶ ଉପରେ ନିରତାରେ ପଥା:—
ଦାଦାସୁଲ ସହଜ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷର ଟ ୩୦୫ ମୂଲ୍ୟ ବସନ୍ତ ।
ଟ ୧୧ ଲା । ୧୨ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷର ଟ ୨୦୫ ମୂଲ୍ୟ ବସନ୍ତ ।

ଉତ୍କଳକବଚରେ ଉପକାର ହୋଇପାରେ କର୍ତ୍ତା ଚଳେ
ଶିବ ବୁଝେ ଅର୍ଥ, ଦୋଷରୁ ପଥା:—

ପ୍ରଥମପର ପଦାଠେ	
ଧାତୁ ପତ	ଟ ୨୯
ଅଧ୍ୟାକ୍ଷ	ଟ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପଦ	ଟ ୨୯

ମାତ୍ର ଦୌରୀ ବଳପର ଯେତେ ବୁଝୁ ହେଲେ
ତହିଁର ପର୍ଣ୍ଣ ଟ ୩୦୫ ମୂଲ୍ୟ ହେବ ମାତ୍ର ।
ଉପଦେଶ ଓ ଉପଦେଶ ବ୍ୟାପରେ ସର୍ବ ପ୍ରକାର ଉପଦେଶ
ଦୋଷ ଓ ବୁଝୁ ବ୍ୟାଧିରେ ହେବ ।
ଅଧ୍ୟାକ୍ଷ ଉପଦେଶ ବ୍ୟାଧି ବ୍ୟାଧିରେ ହୋଇ
ପାରେ ।
ଉପଦେଶ ମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ବ୍ୟାଧି ବ୍ୟାଧିରେ ହେବ

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।
କାହୁ ଉପଦେଶ ବେଳ ଦୋଷ ବ୍ୟାଧି ଟ ୧୦
ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ବସନ୍ତ କାହୁରୁ ଅମ୍ଳ ଟ ୩୫
କାହୁ ଏହି ଉପଦେଶ ବ୍ୟାଧି ସହଜ କାହୁରୁ ଉପଦେଶ ବ୍ୟାଧି
ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

ନିକଟସ୍ଥ ଭୂମିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବୃକ୍ଷ ଓ
 ବନାସ ଦୋରଥିଲେ ତହିଁର ସମସ୍ତ ପଶୁକୁ
 ଜଣାଯିବ । ଫଳତଃ ବଡ଼ମାନ ବିଷୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମେଘ
 ଦେଖା ଦେଇ ଫଳକୁ ପ୍ରତି ଛିଦ୍ର ଦେଖିବା
 ଦେଇଥାନ୍ତେ । ମାତ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶରେ ଗର ବେ-
 ଚେଦନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭୃତ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ ବୃକ୍ଷ ଦେବାର
 ସମ୍ଭାବ ଅଛି । ମେଘପତ୍ତୀ ସମାପ୍ତ ଅମାତ୍ୟ-
 ସ୍ୟା ରେଖନାଭର କୌଣସି ବ୍ୟାପାର ଘଟଣାହିଁ
 ତେବେ ତେଜ ମହରାଜ ଦେବାରୁ ନଗର
 ସ୍ୱେଷନାଭର ଶୋଭା ପୂର୍ବରୁ ଉଠା ପଡ଼-
 ଥିଲା ।

ତେଜନପୁତ୍ର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବାଲେଶ୍ୱର
 ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ୫୦୦୦୦ର
 ନୋଟ ଖଣ୍ଡ ଯିବାରୁ ପୁଲିସ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
 ଆପଣା ଅଧୀନସ୍ଥ ଦୁଇଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ
 ଚାକାରି କରିବାକୁ ଯାଇ ଦୁଇଜଣ ଲୋକକୁ
 ଶିରପ୍ରାୟ କରି ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ
 ଏକ ଥି ଲୋକ ଲିପ୍ତ ଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧନୀ
 ଦୋର ପଢ଼ିଲେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କଲେ । ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟୀ
 ଦୁଇଜଣ ପାମର ଯାଦେବ ଅବେଚନକ
 ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୋଷୀପ୍ରାୟ କରିବାକୁ
 ଚାହୁଁଥିଲେ ଦୋଷୀଟି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ
 ପ୍ରେକ୍ଷକ ଦେଲେ । ସେଠାରେ ସେମାନେ
 ଦୋଷୀ ନ ଥିବାର କହୁ ଆପଣା ଶରୀରରେ
 ପୁଲିସ କର୍ମୀଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋର ଥିବା ପ୍ରମାଣର
 ଚିତ୍ତ ଓ ଦାମାନ ଦେଖାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ
 ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇ ପୁଲିସ
 ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଓ ଡାକ୍ତର ଅଧୀନ କର୍ମଚାରୀ
 ଯତ୍ନେ ଦେବା ଅପରାଧରେ ଗୁଲ୍‌ଜ କରିବାର
 ଅଦେଶ କଲେ । ପୁଲିସ ଡାକ୍ତର ସ୍ୱପ୍ନପ୍ରାୟ
 ଡାକ୍ତରୀକ ଯାଦେବ ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରମାଣ ଆଗତ କଲେ ସେମାନେ
 ଦୌର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଲେ ଓ ଗର ମାସ ୧୮୯୨-
 ୯୩ରେ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମର ଦେବାର ଦିନ
 ପୁର ହୋଇ ଥିଲା । ଆସନିମାନେ କର୍ମରେ
 ରହିଥିଲେ ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଆସନି
 କଲକାଳୀ ଯାଇ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱାଭାର ଉତ୍ତର
 ନିମ୍ନକୁ କଲ ମାତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଆପଣା ଗୁର ନିକଟକୁ
 ଏକ ପକ୍ଷ ପଠାଇ ତହିଁରେ ଲେଖିଥିଲା ଯେ
 ସେ କର୍ମକାରୀ ସୁଖ କହୁ ଯାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
 ମାବନ ଲାଭ ହୋଇ ଅଛି ଓ ତାହା ଯଥା

ପ୍ରାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ତୁମ୍ଭରୁ ସେ ଅନନ୍ତ ନିକଟରେ
 ଶୁଣି କହିଥିବ । ଉକ୍ତ ତାହା ଗର ମାସ
 ୧୯ ରଖିଲେ ଲେଖା ଏବଂ ତହିଁରେ ବଡ଼
 କଳାର ଯୋଗୁ ଅଧିକର ତା ୧୯ ରଖିଲେ
 ମୋଦର ମର ଥିଲା । ତାହାର ଗୁର ଏହାପ୍ରକାର
 ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରାପ୍ତି ମାତ୍ରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଅସୁବିଧା
 କରୁଥିବା କଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆଳରେ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର
 ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ନିରୁଦ୍ଦେଶ ହୋଇ
 ଥିଲା ଓ ଲକ୍ଷ ଅବଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ
 ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ଉପସ୍ଥଳ ଥି ଲୋକ ପୁଲିସ
 ନାମରେ ଆଦାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଥିବାର ନାଲି
 କର ଥିଲା ମାତ୍ର ତହିଁରୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦସ୍ତକରଦାର ହୋଇଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱରର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୌର ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ଏ ମୋ-
 କଦମାର କର୍ମର କପର ହୋଇଅଛି ଅବଧି
 ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

କଲକତା ବଡ଼ ଦାକ୍ତର ଓଡ଼ିଶାର ଦୃଷ୍ଟି
 ବିକାସକାରୀ ପ୍ରଦାନୀ ସଠାକାର କାରଣ
 ନିମ୍ନକୁ ହୋଇଥିବା ଦୈନିକ ଆପଣା ସାଧନର
 ସମ୍ପର୍କ ନର ଦେଇ ପ୍ରଦାନୀ ସମ୍ପର୍କ କରି-
 ଥିଲେ ସେମାନ ଏଠା କର୍ମଗୁଣ କରେଇରେ
 ସମାପ୍ତ ରଖି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଓ ଦେଖାକୁ ବଦ-
 ଲେକମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା କାରଣ ତାହାଥିଲେ ।
 କିନ୍ତୁ ଯାହା ଗର ମାସ ୧୯ ରଖି ଶୁକ୍ରବାର
 ଅପରାଧ କାଳରେ ଅନେକ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ପୁଲିସ
 ଓ ମହଲ ଓ ଦେଖାକୁ ଲୋକଙ୍କର ସେଠାରେ
 ସମାପନ ହୋଇଥିଲା । ଶକର ଓ ରବିବାର
 ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରଦ-
 ନୀକ ସଠାକାର କାରଣ ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟ-
 ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛି ଓ ସେମାନ ଏକତ୍ର
 କରିବାରେ କୌଣସି ସେ କଷ୍ଟ ଦସ୍ତକାର
 ପରାପତ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସମେତ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
 ଓ କାରଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣ
 ଅର୍ଥର, ମହଲ ଓ ପାଠକ କଦଳୀ ଲକ୍ଷ୍ୟର
 ମଦ, ଲାଞ୍ଜର ଛାଣିଆ ଓ କଟୁଣ ଓ ଗୁଣ-
 କାର, ବାଉଁଶପତା, ବାଉଁଶପତା, ବାଉଁଶ
 ଓ ବାଉଁଶ ପାଉଁଶର ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଜା,
 ଛୋପର, ଲୁଗା, ପରୁଷ, ଶିଙ୍ଗର ବୋତାମ
 ନାଶଦାନ ଓ ଶେର, ବାଉଁଶକାନ୍ଥର ନାଶଦାନ
 ଓ ଶୁଣ୍ୟଗୁଣ ରଖିବାର ଦାନ ଓ ଖେଳନା
 ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମାଟର ପିତୁନା, ଖୋଲର ପୁଲ,
 ଶିଙ୍ଗ ଓ ଦାଉଁଶକାନ୍ଥକାନ୍ଥ, ବରୁ,

ଗୁଣ, ମାଣିଆଦଳୀ ଲୁଗା, ନାନା ପ୍ରକାର ମାଦ,
 ଓ କରଣିଆର ଚାଉଁଶର ଓ ଗାଈର ଚାଉଁଶ
 ଚୋରାକର୍ମର ନାନା ପ୍ରକାର ରୂପର ଅବର-
 ଦାନ, ଗୋଲପାସ, ତରପୁ, ବଟା, ଚିଠି,
 ଓ ବକ୍ଷ ଅଳକାଗଦରେ ଗର ସମ୍ପର୍କ
 ହୋଇଥିଲା । ଉପସ୍ଥଳ ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ
 ଦେଖି ସମେତ ଗୁଣି ଲକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି । ତାହା
 ବର୍ମ ସେ ଏଠାର ପ୍ରଧାନ ଦୁର୍ଗ ବାଦା ଗର
 କରଦେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଗୁଣି
 ଗରଦି ବର୍ମ ଏବେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ।
 ଦାମ କରେ ନୋଟ ହୋଇଅଛି । ଦାମ
 ଏମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ସେ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କର
 ତହିଁରେ ଅନୁମତି ସମେତ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
 ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣ୍ୟଗୁଣର ସମା ପଠାମଧ୍ୟ
 ଦୁଇଗୋଟି ଦସ୍ତାବୁଜ ନିର୍ମିତ ଥି ଶିଳା
 ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ଏ
 ଦୁର୍ଗର ପରିଚ୍ଛଦ ପ୍ରମାଣ ଚିତ୍ରର ମାତ୍ର ତାହା
 ଅବଧି ସୁଖ ଓ ପରାଧର ଦାୟିତ୍ୱ ହୋଇଅଛି,
 କଥିତ ହୁଏ ସେ ଶୁଣ୍ୟଗୁଣର ସମା ପ୍ରଦାନ
 ମୁକ୍ତି ଆପଣା ଦାବରେ ରଖିଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଦେଶର ଅଧ୍ୟାୟୀ ମ
 ବ୍ୟବହାର ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ପ୍ରେକ୍ଷକ ଲକ୍ଷ ସକ୍ତ ଗୁଣି ଏକମାନ
 ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବଦ୍ଧା କର ବା
 “ଅନେକେ ଏ ଅସୁସାଧନ ଚାହୁଁ କିନ୍ତୁ
 ପ୍ରକାର ଗବର୍ତ୍ତମେଘ ଅଗବଦ ବାଧ୍ୟ
 ଅଗବ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇ କରୁଅଛନ୍ତି । ମଞ୍ଚ
 ଅମ୍ଭର ଦକ୍ଷିଣ ସେପକ୍ଷ ମର କଦଳ । କେବ
 ବର ଅଗବ ପୁରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା
 ଦେଲେକେ ଗାଦା ସୁନ୍ଦର ଓ ଅନେକ
 ଲୁଗାପାତ୍ର ଦେଖ ପ୍ରତି ଶୁଣ୍ୟଗୁଣ
 ଅକଳକାଗସ୍ତ ଓ କୁଣ୍ଡଳାବଦ୍ଧ ହୋଇ
 କ ସେହିଠାରେ ପୁରକର ପ୍ରମା ପ୍ରତି ଦୋଷ
 ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୁପ ତହିଁକ ଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଯାରେ । ଏଠାରେ ପରବର୍ତ୍ତ ଦେଲ ଗାଦା କର
 ପ୍ରକୃତ ଲୁଗା ହୋଇଅଛି ବାଦା ପ୍ରକାର
 ବାଦାକୁ ବରପଦ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୋଷ
 ପ୍ରୟୋଗ କରବାହାର ହୋଇଅଛି । ଦୋଷ
 ସାଧାରଣ ମର ଅପେକ୍ଷା କର ବାଦା
 ଅକଳାଏ ଦେବେକେ ସକଳର ଅନୁ
 ପ୍ରତି ବା ଗଣାବଳୀ ରହିତ ହୋଇ କାଦା
 ଏବ ଦେଖ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଲୁଗା ନିର୍ମିତ

କି ଶୁକା ନିମନ୍ତେ ଆପଣାର ଦେଶ ପରଶୋଧ କରିବା ଏବଂ ଗୁଣ୍ୟର ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିବେ ।

ଦୁଇପକ୍ଷୀ ଗୁଜାବର ଦେବନ ବଦଳି ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ସେଠା କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚାଲୁ ଅଛି । ଗୁଜାବର ଦେଶ ୫୦୦୦୦୦୦ ଅଛି ଏବଂ ତାହା ଆଦାୟ ପକ୍ଷରେ ସେ ବର୍ଷିକ ୫୨୫୪୨୯୯୯୯ ଆୟ ନିୟୋଗ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ନିୟମକୁ ଦୂରରୂପେ ପାଳିଲେ ତାହାଙ୍କର ଦେଶ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ ହୋଇ ଯିବ ।

ହୃଦୈକର କମା ୫୩୧୧୯୯୯୯ ମଧ୍ୟରୁ ୫୨୫୪୨୯୯୯୯ ଆଦାୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଗୁଣ୍ୟର ପୂର୍ବଠାରୁ ଅନେକ ଉଣା ପଡ଼ି ଅଛି । ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପକ୍ଷରେ ଏମାନ ପ୍ର-ସାଧନରୂପେ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଗୁଜାବର କରିବାକୁ ଲାଜା କରିଥିଲେ ଦେଁ ସୃଷ୍ଟିକ ନୁହନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତାହାର ବିରସ୍ତାଦାରଙ୍କ ସୁପରାମର୍ଶ ଓ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନେକ ଉପକାର ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ବିରସ୍ତାଦାର ସହ ଲୋକ ଏବଂ ଫଳଦ୍ୱାରା ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଅଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବାନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।

ହୃଦୈକର ଅବସ୍ଥା ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରୟ ସନ୍ତୋଷ କରଣ ପାଇଁ ଏବଂ ମହାସିଦ୍ଧା ନ୍ୟାୟ ବଦା-ନୀୟା ସମ୍ପର୍କ ଆପଣା କିଶାର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାବୁ ଶୁଣି ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର ହୋଇଅଛନ୍ତି । କେଉଁଠିକ୍ ଓ କେଉଁଠିକ୍ ମହାସିଦ୍ଧା ଯେଉଁ ତାଙ୍କ ଦେଶରେ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ବଡ଼ କଲ୍ୟାଣ କରୁଥିବ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ପର୍କରେ ମହାସିଦ୍ଧା ସହିତ ଚିନ୍ତା ପକ୍ଷ ଚାଲୁଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲାଜା କରିନ୍ତି କି ମହାସିଦ୍ଧା ଅପଣା କିଶାରରେ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ରାଲୟ ପ୍ରାପନ ହେବାକୁ ଯତ୍ନ ମନସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ହୃଦୟ କରବେ ନାହିଁ ।

ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥା ଅଦୌ ସନ୍ତୋଷ କରଣ ପାଇଁ ଗୁଜାବରୁ ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରୂପେ ପ୍ରକାଶଠାରୁ ଟିକା ଉତ୍ତମ କରିବାକୁ ପଡ଼ି ଏହି ସେହି ତାହାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ସୁଧାର ଶୁଣା ଯାଏ । ଅଳ୍ପଦଳ ହେଲ ବାବୁ ଶୁଣାବ ଶୁଣା ଯାଏ । ଅଳ୍ପଦଳ ହେଲ ବାବୁ ଶୁଣାବ ଶୁଣା ଯାଏ । ଅଳ୍ପଦଳ ହେଲ ବାବୁ ଶୁଣାବ ଶୁଣା ଯାଏ । ଏବଂ ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୁ ସୁଧାର ଅଛି । ଏବଂ ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୁ ସୁଧାର ଅଛି । ଏବଂ ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୁ ସୁଧାର ଅଛି ।

ଗୁଜା ମଧୁରଭୂଜ ମହାସିଦ୍ଧାଙ୍କର ଏକ ପୁସ୍ତକ ଘୋଷଣା ପୁସ୍ତକର ଆଣିବାକୁ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ତାହା ନିବାରଣ ପକ୍ଷରେ ବହିତ ଅଛି ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି । ତହିଁର ଫଳ କି ରୂପ ହୋଇଅଛି ତାହା ଜାଣିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହୁଁ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସ୍ମୃତି ସାହେବ ଗୁଜାବର ବର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା ଅତି ସାବଧାନ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଥିବାରୁ ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର ତାହାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାବୁ ନିକଟରେ ଦାସ ଅଧିଷ୍ଠାଣୀ ସୁପ୍ରଶାନ୍ତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଉତ୍ତମ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଶୁଣି ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ସେମନ୍ତ କଟକ ନିକଟରେ ସେମନ୍ତ ସମ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବଡ଼ପୁର ବୁକ୍ସ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୁଇପକ୍ଷରେ ଗୁଜାବର ଉପକାର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଥା ହୁଅନ୍ତୁ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପଢ଼ିବାକୁ ଅବସର ହେଉଁ ଯେ ବାବୁ ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚମାସକ ଦଶହରା ବଡ଼ପୁର ସମୟରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସାର ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାହଣପାତ୍ର ସ୍ଥାପନ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ସେଠା କଲେକ୍ଟର ବିରସ୍ତାଦାର ବାବୁ ଲବଣାମୟୀପାତ୍ର ପଞ୍ଚମ ବସାରେ 'ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନବେ ପକ୍ଷ' ଦଶହରାରେ ଏକ ବନ୍ଧୁତା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମନୋହର ସହିତ ଅନେକଦିନ ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ଆସି ଥିଲେ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ସେହି ମହଲରେ ଶ୍ରୀକେଶବଳୀଙ୍କର ପିତୃ ପୁତ୍ରାଦି ଉତ୍ତମ, ସେହିପରି ଶ୍ରୀକେଶବଳୀଙ୍କର । ସେମାନେ ସିନାସପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ସହ ସେହି ମେହନାକା ସମ୍ପର୍କ । ହୃଦୟ ଲେଖିବ ଅଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଫରାସୀ ଜାଗସ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ମାନକ ଜଣେ ଲେଖକ ପ୍ରତି ତାହାହାପରେ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ତା ୨ ଦିନରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ ଦେବ ହୋଇ ସନ ୧୮୮୧ ସାଲରେ ଉତ୍ତମକୁ ବାଣୀ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଏହାକୁ ମିଳାଇଲେ କେବଳ ହୃଦୟର ପ୍ରଭେଦ ପଡ଼ି ଅଛି । ସନ ୧୮୮୨ ମସିହାରେ ସେଠାରେ ପୁଣି ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରତି ସେ ସମୟରେ କହିଥିବାର ଏବଂ ବଦଳ ସମାପତ୍ୟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଏ ଉତ୍ତମକୁ ବାଣୀ ପକ୍ଷରେ ପଢ଼ିଲେ ଅସାଧାରଣ ଶକ୍ତିର ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ହେବ ।

ଘର ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରାଣ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଗୋ ୨୫ ଟି ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଦୂରୀକାର ଦେଇ ଯାଇଥିବାର ଲେଖି ହୃଦୟକୁ ସୁଧାକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍କକୁ ଅଧିକର ଏବଂ ଶ୍ରୀକାବୋଲି ଉତ୍ତମ କରି ଅଛନ୍ତି ।—କି ଉତ୍ତମକି । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦେଖା ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମରେ ଉତ୍ତମ ଅଧିକାଂଶ ନ କରି ଏକା କିଛି ଉତ୍ତମକି ଉତ୍ତମକି କାହିଁକି ହାତଗୋଡ଼ ବାରି ରହିଲେ ?

ବଦଳ ପଦସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମକି ତାଙ୍କ ପଦସଂଖ୍ୟା ଏପରି କିଛି କାଳ ପୁଣ୍ୟ ଦେବା ବାବୁଙ୍କ ଅବେଦନ କରିଥିବାର ହୃଦୟକୁ ଉତ୍ତମ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ନିକଟରେ କଲ୍ୟାଣ ଦେବା ଅବେଦନ କରିବା ଅଛି ।

ଉତ୍ତମକିରେ ମଧ୍ୟ ବୁକ୍ସର ଅଧିକାର ଅଧିକ ପଡ଼ିଅଛି ଘର ମାସ ତା ୨୫ ଦିନ ବଡ଼ପୁରରେ ସେଠାରେ ଅଧିକ ପଦ-ମାତ୍ରରେ ବୁକ୍ସ ହୋଇଥିବ ।

ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତମ ପଦସଂଖ୍ୟା ବାବୁଙ୍କ ଅଧିକ ବୁକ୍ସର ଅବେଦନ ପଦ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥା ଏକପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ଅଛି । ମାତ୍ର ବୁକ୍ସ ଅଧିକ ସମୟ କୌଣସି ଠାରେ ହିଁକାଙ୍କର ଅବେଦନ ହୋଇଅଛି ।

କହୁରେ ବଡ଼ ଘଟ ମହୋତ୍ସବକୁ ବାଣୀର ମହାସିଦ୍ଧା ଯେଉଁ ଭେଳି ଦେଇଥିଲେ ତହିଁରେ କେତେ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।—ଘଟ ମହୋ-ତ୍ସବ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଦେଖିଲେ ଜାଣିବାକୁ ଉତ୍ତମ କରିବ ।

ଦରଲଲାର ମହାସିଦ୍ଧା ଉତ୍ତମ ବାବୁ ଉତ୍ତମକି ହିଁକା-କର ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ହୃଦୟରେ ଗ୍ରାହଣମାନଙ୍କୁ ଦାକ ଦେବା ଓ ନାଟ ଅବେଦନ ୫ ୦୦୦୦ କା ଘଟ ହୋଇ-ଥିବାର ଉତ୍ତମକି ପୁସ୍ତକ ଉତ୍ତମ ହେଉଁ ।—ଏତେଗୁଣ୍ୟ ଟିକାରେ ଗୋଟିଏ କେତେ ସାମାଜିକ ଶାନ୍ତି ହୋଇ-ଥାନ୍ତା ?

ହୃଦୟକାରୀର ନିଜାମ ଅଧିକାରୀ ଫେରୁସା ମାସରେ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଦେବେ । ସେ ନିକଟରେ ବନ୍ଧୁକଠାରୁ ଆସିବେ ଏବଂ ଦେହେବେଲେ ଗତିକିରି ହେବାର ପକ୍ଷ ସିରି ହେବ ।

ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ତମକି ନିକଟରେ ଏକ ରୂମି-ଶ୍ରୀ ଗଠି ସେ ତହିଁରୁ ଘର, କେବଳ ଦେଇ ଉତ୍ତମକି ମିଳି ଠାରେ । ଉତ୍ତମକିରେ ଉତ୍ତମକିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ପକ୍ଷ ହେଉଅଛି । ଏପରି ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ପଢ଼ି ମ ହୋଇ ମା ୧୦୨ ଲକ୍ଷ ଓ ପ୍ରତି ଉତ୍ତମକିରେ ମା ୮୮ ଲକ୍ଷ ଅଛି ।

ବୁଦ୍ଧି ଉତ୍ତମକିରେ ଅପଣା ଦେହକୁ ଫେରୁ ଘର ଉତ୍ତମକିରୁ ସୁଧାର ନାନାପ୍ରକାର ଘୋରମାନରେ ଦେହର ଶାନ୍ତି ନିକଟ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କଥା ହୁଏ ସେ କୁରୁଦିନା ପୁସ୍ତକର ଉତ୍ତମକି ହେଉ କିଏ ସ୍ୱରୂପ ଅପଣାକୁ ସମ-ପର୍ଣ କରିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଶାନ୍ତି ଉତ୍ତମକିରୁ ଗୁଣା ହେବାର ଦେଖାରେ ଅଛି ।

ଘର ଅଧିକ ମାସ ତା ୨୫ ଦିନ ସେମାନଙ୍କ ଗ୍ରାହଣ-କାଳ ଘ ୨୫ ୧୦ ମିନିଟ୍‌ଠାରେ ସିନା ପ୍ରଦେଶରେ ସମାନ ରୂମକି ଅଧିକ ହୋଇଥିବ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମକିରୁ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ଶୁଣା ଯାଇଥିବ ।

ଜନର ବସ୍ତୁ ସେ ପ୍ରତି ତା ଉପା ବାରି ବଦଳରେ ଶାନ୍ତି ଧର୍ମ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଉତ୍ତମକିରେ ଅଧିକ କେତେ ପରିକଳ୍ପନ ଦେଖାଯିବ କି ?

ଘର ମାସ ତା ୨୦ ଦିନରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକିରୁ ଉତ୍ତମକିରୁ ଉତ୍ତମକି ଅଧିକ ହୋଇଥିବ ମାତ୍ର କୌଣସି ଶକ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ।

ହୃଦୟକାରୀ ଦେଖାରେ କେତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାସିକ ୫ ୦୦୦ କାହୁ ୫ ୨୫୦୦ କାହୁ ବୁକ୍ସ ଲିଭୁଅଛି । ଘର ଦେହ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେବକି ଅସାଧାରଣ ପରିଶ୍ରମ ସକା-ରେ ବଦଳି ଶାନ୍ତି କରିଥିବାରୁ ମହାସିଦ୍ଧା ଅନନ୍ତକିରେ ଏ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଘୋରା ଅଛନ୍ତି ।—ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତାର ଏହିପରି ସୁଧାର ଦେଖାଦେବ ମେମା-କି ଅଧିକର ଉତ୍ତମକି ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଯେଉଁ

ସ୍ୱଚ୍ଛେଦରେ ଶାନ୍ତି ହୁଏ ଯେଉଁଠି ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ
ଉପାସନା ମଧ୍ୟ କାନ୍ତି ପଦ୍ମକୁ ଡୁଞ୍ଚାଇ ।

ଦେବତାପୁତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ପଞ୍ଚ କଲ ଅନେକ ଶକ୍ତି
ରେ ସମ୍ପଦ ହୋଇ ଅଛି । ଦୀର୍ଘା, ଅସୀତ, ଅନୁପପଦ
ଏକ ଦେବଦାସ ଠାରେ ସ୍ୱଚ୍ଛେଦ ଅଧ୍ୟୟନ ଶକ୍ତି
କର୍ମ ଅଛି ଓ ଦୁଃଖ, ଦେହ ଏକ ମାୟାଠାରେ ପଞ୍ଚକ
ଦର୍ଶନକୁ ନିଶ୍ଚିତ ହେଉଅଛି ।

ମାତୃକାରେ ଉପାସ ପଞ୍ଚକ ଅନେକ ଭବତ ସାଧନ
ହୋଇଅଛି ଯେଠାରୁ ପିତା ଅତି ଉନ୍ନତ । କରକଳା ବିଜ
ଦ୍ୱାରିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ।

ସମ୍ଭାବ ଏହୁ ପଥେ ଅଧ୍ୟାୟଠାକୁ ପୁଣି ସପ୍ତଦଶେ ସର
କାନ୍ତି ଲକ୍ଷେ ଛାଣା ଅପୁତ୍ରବାହାନୀ କାନ୍ତିରେ ଏକ ପିତା କ
ରକାର୍ତ୍ତ ହେବେ ଶୁଣି ଶୁଣି ସପ୍ତ ଛାଣା ଅପଞ୍ଚତ ହୋଇ
ଶୁଣିବେ ଦେଖାଗଲା । ସେହି ପୁଣି କର୍ମକୁ ବିକ ପଦ୍ମରେ
ଛାଣା ଅପୁତ୍ରକ ସେମାନେ ଧୃତ ହୋଇଉତ୍ତମାନ କରୁଥିଲେ
ଅଛି ।—ଏମାନେ କିମଳ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଶୁଣଇ ।

ନିଶ୍ଚଳ ଦେଶରେ ଓଲଟା ଶେଷ ହୁଏ ଦେଶ ଦେଇ
ସୁଧାର ସମ୍ଭାବ ନିଶ୍ଚଳ । ଏହାର ଇଂସଦଳ ମୂଳ ସନ୍ଧ୍ୟା
ଅଧିକ ।

ପୁଣ୍ୟଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ହିତବା ପଦ୍ମିଅଛନ୍ତି ପୁଣି
କେତେ ଦେଶ ନିଶ୍ଚଳ । ଅତୀତ ଓ ଅଧ୍ୟାୟ ସଦେ
ଏହାକୁ ଶେଷ ବିନ ପ୍ରକାର ଇତିହାସ ଉପରେ ଧରିଅଛି ।

ଉତ୍ତମ ଶକ୍ତିପୁତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କେତେଠାରେ ଅତି
ସୁଖି ଏହାର ଉତ୍ତମ ଶକ୍ତି ସେ କେ ଦାଣ୍ଡି ଅଛି । ଏ କର୍ମ
ସୋହେ ସଦ୍ୟକଳ ପ୍ରଣୟ ଉଦ୍ଧତ ମିଳଇ ମାତ୍ର ଏହାର
ହତ୍ୟା ପାଳନପତ ଅଛି କି ସେ ଯୋଗେ ସମୟ ସମୟରେ
ପଦନ କୁଟି ପଦନ ହୁଅଇ ।

ମାତୃକା ମେଳ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହାଦେଠାକୁ ଏକ
କ୍ୟାନ୍ତି ଲକ୍ଷେ ପଞ୍ଚକ ଅତି କାନ୍ତି ପଦ୍ମା ଅପିଅକାର
ସେଠା ପୁଣି ଉନ୍ନତ ଅଟେ କି କାନ୍ତି ବରଣ । ପଞ୍ଚ କ୍ୟାନ୍ତି
ର କୁଟି ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷା ହୋଇଥିବାର ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ସମ୍ପ
ଦେବ କି ମନର ଠାକୁରଠାରେ ଅପଣା କହାକୁ ବସ
ଦ୍ୱାର ତୀନ କଲେ ତାହାର ଶେଷ ଭଲ ହୋଇବିବ ।
ମଧ୍ୟ ଛାଣା ପୁଣି ବିଦିଷିବ । ଏହି ସେ ଅପଣା କି କାନ୍ତି
ପଦ୍ମା କର୍ମମାନ କଥା କହାକୁ ଅନ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।—କ
ରୁପସାଧ । ତାହାର ନାମ ସୁରମାନାଅପିରେ । ପିତା
ନାମ ସୁମନାମାପିରେ ।

କର୍ମରେ ଯେକି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କି ଯିତମଳ ମାୟରେ
କ୍ୱାଶେତକର୍ମ ପ୍ରଦେଶରେ ଏକ କୁର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସକଳ ଗୋଷ୍ଠ୍ୟ
ସୁଦୀକାର ପଞ୍ଚାୟ ସୁକ ହୋଇ ତହିଁରେ ପଞ୍ଚା ଅପତ
ଏକ କୁର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଞ୍ଚା ପ୍ରପ ହେବ । ଦେବେ ବୋଲିମାନ
ଶୁଣି ସେଠାକୁ ଦୈନିକ ଯତ ପଞ୍ଚାୟ ଶୁକହାସ ନାଦପଦା
ଇ ଦେଖିଲେ ସେ ତାହାର ଦକ୍ଷିଣ କୋଳରେ ଏକ ସୁନା
ମୁଦରେ ୧୦୧୮୮୭୭ ଲେଖା ଅଛି ଓ ଅନ୍ୟ ଗୋଟି
ମୁଦରେ କେତେକୋଟି ଅଛି ଲେଖା ଶାନ୍ତି ତହିଁ ଚଳେ
ଏହାରସକ ଲେଖା ଅଛି । ଏପଦପଦ ଦୃଷ୍ଟେ ଦେଶର
ଏହରଘର ।—କହିଲେ ଏ ପଞ୍ଚାୟ ସମ୍ପଦାକୁ ଇତ୍ୟାସ
ମିଳି ପାରେ ।

ଏହା ସମ୍ପଦ ଶିବ କିପଦରେ ଏକ ମାୟିକ ପଦ
ତଦାଞ୍ଚିଅଛି । ତାହା ଇଂସଦ ଓ କୁଣ୍ଡଳ ଯଥାରେ
ଲେଖା ସାଧିଅଛି ।

କର୍ମରେ ସର ଶୁଣି ଦେବ ପ୍ରାୟ ସରକାର କର୍ମଦା
କ୍ଷମାରେ ମହତଳ ମୟୁ ବାହାରରେ ଅନ୍ୟ ବୋଧି ପଦ

ଦେବ କ ଦେବ କାନ୍ତି ପାଞ୍ଚମାନ ପଦ୍ମାପ ପଦ୍ମେକ ହୋଇ
ମଧ୍ୟ କୁନ୍ଦର ନିର୍ଦ୍ଦେହସୁକା କାନ୍ତିମାନ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ପେଶ
ହୁଅଇ । ଏହ ବସ ସାହେବ କାନ୍ତିର ପିତାହାସ ମପଦାକୁ
ଶ୍ରୀମନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମର ହେଉଥିବା ସପ୍ତକର ଶାନ୍ତି ଶୀଘ୍ର
ସଞ୍ଜେ ହେବାର କହୁ ଦେହାଭର ମୟାଦ ତାତା ତେଜସୁ
ସହ ଚାନ୍ତି ସମାପଦବ ଲେଖି ଅନନ୍ତ ପଦ୍ୟା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଯୋକତାଦ କାର୍ଯ୍ୟକଥ ଅପଦର ୦୧୯୩ ମସିହା
ସମନ କାନ୍ତି ହୋଇଅଛେ କୌଣସି ଦେବ ଜନେ କା ଅନ୍ୟ
ଦେବଦାସ ଅପାଳରେ "ଉନ୍ନତ ଓଲଟ" ଚାନ୍ତି
କର ପାରିବ । ଏଠାରେ "ଓଲଟ" ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥରେ
କରି ଗୋନମନ କରନ୍ତି ଓ ହୋଇପାରେ । ମାତୃକା
ଅପଦାଦେଷ୍ଟ ଜନରଲ ଏତସୁକରେ କହୁଅଛନ୍ତି ସେ
ଓଲଟ ଶବ୍ଦ ଦେବଦ ଏଣୁରେ ସାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷେ କ୍ୟାନ୍ତି
ହେଉଥାରେ । ଯୋକି ଦେବ ଯାହା କହୁ ନକେ ଦେବ
ଅପାଳକୁ ଅପି ଘାରେ ତାହା ହିଁ ଦେବଦ ଓଲଟ
ଶବ୍ଦକୁ ନୂଆଦିବା କ୍ୟାନ୍ତି ବାରଦର ଇଦେପ୍ ଅଧ୍ୟଃ
ଶତ; ସୁଧ, ଗୋଷାକ, ପୁତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି । ମାତ୍ର ତଦାସ
କେବେହେଁ ଶୁଣ ଛାଣା, ହାଠମୁଣ୍ଡି ଅବା ଦୂରାସ ବସ୍ତ୍ରା
ଗୁରୁନ ଇତ୍ୟାଦି କୁଣ୍ଡଳକୁ କାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମ ଦେଶରେ ଅକ୍ଷୁଦ୍ର ଚକ୍ତେ ଉପାନ୍ତ କୁମିବନି
କାନ୍ତିବାଦ ସମ୍ଭାବ ନିଶ୍ଚଳ । ଏତଦ୍ୱାର ଗୋଷ୍ଠ୍ୟ ଜଗତ
ଠାରେ ନିଶ୍ଚି ହୋଇପାରିଅଛି । ଏବହୁତାଦ ତପ ଦେବଦ
ମୂଳ ଓ ଗୋଷ୍ଠ୍ୟ ପଦ୍ୟା ଦେବ ଅତୁତ ହୋଇପଦକ
କହୁତ ହୁଏ ।

ପ୍ରେମଭ ପତ୍ତ ।

ଶ୍ରୀମ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ସମାପଦ ମଦାସପ୍ତ
ସମାପେଷୁ ।

ମଦାସପ୍ତ ।

ଏହି ସକ୍ଷେ ପ୍ରେମଭ ଶ୍ରୀମୁ ଓ ବର୍ତ୍ତା ବ-
ର୍ତ୍ତନା ବିଷୟକ ଲକ୍ଷଣାତି ଅପଣକ୍ଷ ପାପିକାରେ
ପ୍ରୁ ନାଦାନ କର କାଧନ କରକେ । * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

ଭକ୍ତି । ଶ୍ରୀ ୧୫ ଉତ୍ତ ମାକେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର
ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ।

ଶ୍ରୀ ମଦାବଳା ଧନ୍ୱର୍ତ୍ତୀନାଶୁସୁଣ ଉକ୍ତ
ଦେବ ବାହାକୁ । କ । କେଉଁଠି ।

ସ୍ୱାଭିମତସୁର ସାସସାଧି ହୁବକହାର ନ-
ଦିହାର କୁମାବିହାରୀ ସ୍ୱାଶ୍ଚେତ୍ୟ ବାହାର
କଶଳ କୁମାର ସସପ୍ତରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟକର
ଶ୍ରୀମନ୍ମଦାସୁନି ଉଦାରଭିଭେଷୁ ।

ଶ୍ରୀମଦଭ୍ୟାନନୋଽନନ୍ୟଲବଣ୍ୟଲେକଲେଚନା
ଭ୍ୟାନମ୍ନୋତମ୍ଭରକରମିତାମୁଧରସେଚନାଭ୍ୟା
କାର୍ତ୍ତସ୍ୱରସାଧସାଦ୍ୱୟୁଷ୍ଣୀବର୍ଣ୍ଣାଭ୍ୟାନାର୍ଦ୍ଧସବ-

କର୍ତ୍ତନସହକର୍ତ୍ତୀଭ୍ୟାଂ ଉକ୍ତ ରକ୍ତକରୋନର୍ଦ୍ଦ୍ୟଦୁ-
ର୍ଲକରଣାଭ୍ୟାଂ ଉକ୍ତ ନୁରୁକ୍ତରଣାଭ୍ୟାମନା-
ନୁସନୁକ୍ତକରକାଭ୍ୟାଂ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାମାଧକାଭ୍ୟାଂ
ନମୋନମଃ ସେ ନ୍ୟାୟକେଦାନ୍ତକର୍ମନାଂସା-
ଅନୀମାଂସକ, ଶିକ୍ଷାଶୁକନିଦାରକ ସୁକପୁତ୍ର-
ପଦକରୁକ ମରକାଧିକରୁକପ୍ରକାରୁକା-
ଭବ, ତସ୍ମାଦଭାରତଦନନିଷ୍ଠାକ, ସୁର-
ଗଣପିତାମହକ, ଜଗଦାନନ୍ଦକାରକ, ନର-
ଦୁନାନନ୍ଦହାସକ, ଜାତକୃତକନନ୍ଦାୟ ନୟାପ୍ରେ-
ଦକାଳକ, ସଦ୍ୟାଜଗତକାରକ ସେ ପରମେ-
ଶ୍ୱରକର ନାନାସ୍ତାନରେ ନାନାବିଧ ସୁଖଦୁଃଖ
ଦୈନିକ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସମସ୍ତ ଲେଖୋତ୍ତମ
ଜାତ ହେଉଅଛି । ଦେଖିବା ଦେଖ; ଏହି ଯେ
ଧାର୍ଯ୍ୟକମିତାବିଷୟକୁ ବୁଝାଇପାଆ ମଦାସପ୍ତ
ମଦାସପ୍ତ ଚଳକ୍ୟାଲକ୍ଷଣ ବିଶ୍ୱମାନାକର୍ତ୍ତୀପ୍ତ
ଦୁର୍ଗା ଗଳାକର୍ତ୍ତୀକଳକା ପ୍ରାକୃତକ ସୁଖୋଦନ
ଏକ ସୁକରୁଆର୍ତ୍ତରଣା ସଦ୍ୟୋକେ ପ୍ରା-
କୃତ, ଅନ୍ତ ଉନ୍ନତପ୍ରକଟ୍ଟ ହୁଁପ୍ରପଶ୍ଚଳକୃପା-
କୃତ ନିଶ୍ଚିତେ ପର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦର୍ଶ ବିଷୟ
ଉପାଦକର ଦେବୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଦୁର୍ଗାସୁ ସହସ୍ରନାମାବର୍ଣ୍ଣନକାଶ ଭୁଜଙ୍ଗମର
ସାଧେ ଭବ ପଦ୍ମଚର ହୋଇ ସହସ୍ରକାନ୍ତି
ଶକ୍ତି ରହୁତ କରୁଅଛି ; ଦେଖିବାରେ ହିଁ
ଜଳକଳସାଶୁ ବୁଝିତ କୁବଳସା କର୍ତ୍ତକାସୁ
ଅଜଗର ବର୍ଣ୍ଣଦୁ ପରପାରେ ପରୁକ୍ତ ଦୋଦ
ବିଦରଣ କରୁଅଛନ୍ତି; କଦାଚିତ ସଦ୍ୟାଶା
ପାକରଣି ଶିଖରଶିଖରେ ପ୍ରକୃତକ ହୋଇ
କୁଳନ ଭେତରେ ଅନ୍ତାକୋମାଶୁ ଉପରେ
ସଦ୍ୟୁ କରଣ ତସ୍ମିନସୁ ଶିଖା ଓ ମୁର ଓ
ନାନାକାନ୍ତାସୁ ତତ୍ତ୍ୱକରକ ଦକୃତସା ମଧ୍ୟାଦନ
ସଦ୍ୟ କନାନ୍ତାସୁ ପ୍ରେରଣ କରୁଅଛି । ଏକ
କଦୃଶିତ ମଧ୍ୟମାରଣସମସ୍ତ ପ୍ରବକଶିଷିକ
ହୁରିକ୍ତ ପ୍ରକାପରେ ଜରକା ବିନିମାଳକ ସଂ-
ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେହେଁ ରସପୁତ୍ର ରସ ସକରୁକ
ସେବାରେ ନିବିଷୋକା ମନୋହାରଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଧାରଣା ହୋଇ କେମନ୍ତ ପ୍ରଶାନ୍ତଗଣୀକ ମଦ-
ଦନ ମୟୁରକେସର ଗୋମଳପତ୍ର ସଦ୍ୟକ୍ତି
କର ସୁଖୋଦନ ହୋଇଅଛି । କେଉଁଠାରେ
ଦନାବିଷ୍ଣୁ ଉକ୍ତପ୍ରଧାନକାନ୍ତି ଅନୃତକୌତ ଦୁଃ-
ସମ୍ପଦେ ସେ ଉଚ୍ଚ ହୋଇ ପ୍ରକାସକୃତ ପ୍ରକାଶ-
କାଳକୁ ଦର୍ଶିତ କରୁଅ ଅଛି । କେଉଁ ପ୍ର-
କେଷ ବସ୍ତୁରୁତ ବଦ୍ୟ ମୁଗସୁପେ ପରୁକ୍ତି ।

ଉଠିଥିବୁ ଚନ୍ଦ୍ରର ଶତବର୍ଷ ପଛକୁ ପଡ଼ି ରହି-
 ଥାନ୍ତା । ଭାରତରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାକାର ସାଧାରଣ
 ମତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିବା କଥାଠାରୁ
 ଅଧିକତର ଶିଥିଳ କଥା ଅଛି ନାହିଁ । ଏପରି
 ଅବସ୍ଥା ଘଟୁଥିଲେ ସେ ଅଗ ମାତ୍ର ନ ଚଳିଲେ
 ଚଳିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅମୂଳ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ
 ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଏପରି ଭାବରେ ସଜାଡ଼ିବା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କି ଯଦାବୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅପଣା
 ସମବାନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତ କ୍ରମରେ
 ଅମୂଳ୍ୟାଳୟ କଂପ୍ୟୁଟିଙ୍ଗ ଲୋକଶାସ୍ତ୍ର ଗଜ-
 ନୈତିକ ବିଦ୍ୟାର ସାର ଫଳ ଅଧିକତରରୂପେ
 ପ୍ରଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଉନ୍ନତ ଏବଂ
 ଉତ୍କଳ ସାମାଜିକଭାବ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବ ।
 ଏହା ନ ହଲେ ଅମୂଳ୍ୟାଳୟ ଭାରତର ଭାବ
 ବିପ୍ଳବ ଭାବରେ ଚଳାଇଲୁ ବୋଲି କେବେହେଁ
 ବୋଲି ନ ଯିବ ।" ମାନ୍ୟବର ଏଡିସନ୍
 ସାହେବ ପ୍ରଗତି ଉଦାର ମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରି
 ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକାର ଗଭୀର ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ
 ସାର କଥାମାନ କହିଗଲେ ଭାରତୀୟ ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆଉ କେତେଜଣ ସେପରି ମତ
 ବ୍ୟକ୍ତି କରିବେ ? ଯାହାଦେଉ ଏଡିସନ୍ ସାହେ-
 ବଙ୍କ ହଳ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ବେଲେ,
 ଭାରତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାହା ଜାଣିବା ଶକ୍ତି
 ସମ୍ପାଦ କରିଅଛନ୍ତି ଏତକ ଭାଗ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ
 ହେବ ।

୧୨

ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାଳ ମହାଳ ।
 ଏହି ମହାଳମାନଙ୍କର ସନ ୧୮୮୩

ବାବଦ୍ ବର୍ଷର ବଜ୍ରପତ୍ନୀ ସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର
 ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଭିପ୍ରାୟ ବାହାର ଅଛି ।
 ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ମହାଳମାନ
 ବୃଷପକ୍ଷୀରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ଅଟଇ କିମ୍ବା ଏହି ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଶ୍ନ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମନୋଯୋଗ ଆକର୍ଷଣ କରି-
 ଅଛି । ଦ୍ଵାଇକୋର୍ଟ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶନରେ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଏ ମହାଳମାନ ବୃଷ-
 ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ଏକାଂଶ ନୁହଇ ଏବଂ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି
 ସର୍ବ ସମ୍ମତ ନ ଦେଲେହେଁ ଗଜକାଳ ମହାଳ-
 ମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ନିରାକରଣ କରିବା
 ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବିଷୟ
 ନିଷ୍ପତ୍ତିପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ଏହି ମହାଳ-
 ମାନ ବୃଷପକ୍ଷୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନର
 କରବା କାରଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ନ-

ଷ୍ଠି ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ବର୍ଣ୍ଣାଧିକାରୀ ଧରଣ
 ନିୟମ ସମ୍ପର୍କରେ କେଉଁଠି ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜର
 ମହାଲମାନେ ଯେଉଁ ଅବେଦନ କରିଥିଲେ
 ତହିଁ ପ୍ରତି କୌଣସି ଅଦେଶ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ
 କିନ୍ତୁ ଗତ ବର୍ଷରେ କେହି ଗଜା ଉକ୍ତ
 ନିୟମନୁସାରେ ପଞ୍ଜା ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଧର-
 ଥିବା ଦ୍ଵାରା ସକାଶେ ଗଜସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ।
 ଅମୂଳ୍ୟାଳୟ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯେ
 ପୁଲେ ଉକ୍ତ ଅଦାଲତରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଭି-
 ଚଳଣ ପକ୍ଷରେ ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ-
 ଅଛି ସେ ପୁଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟରୁ ଉନ୍ନ
 ଅଦେଶ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଦ୍ଵାରା
 ଧରଣର ପଞ୍ଜା ନେବା କଥା ଗଜସ୍ତ୍ର ଦେବାକୁ
 ବାଧ୍ୟ କରିବାରୁ ପ୍ରତିକ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ଗଜା-
 ମାନେ ଉକ୍ତ ଗଜସ୍ତ୍ର ଲଜାପୁରୀକ ଦେଇ ନିହାନ୍ତି
 ଏବଂ ପରଶେଷରେ ଦ୍ଵାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ମତରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚଳ୍ୟ ହେଲେ ଉକ୍ତ ଗଜସ୍ତ୍ର ଫେର
 ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାଳର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମ ୧୯ ହାଲ ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଅନଗୁଳ ଓ
 କନମାଳ ଶାସ ସ୍ଵରୂପ ଏବଂ ବଡ଼ାମା ଭେକା-
 ନାଳ ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ନାବାଲଗୀ ମହାଳ ସ୍ଵରୂପ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାକ୍ଷାତ୍ ଶାସନରେ ଏବଂ ଅବ-
 ଶିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟହାଲ ଯେ ଯାହାର ଗଜାଙ୍କ ଶାସନରେ
 ନୁହଅଛି । ଯେ ଶାସନହାଲ ଛାଡ଼ି ଅବଶିଷ୍ଟ
 ମ ୧୭ ହାଲର ଗଜସ୍ତ୍ର ୪ ୩୩୨୪୧୧ କା ଉକ୍ତ
 ସମ୍ଭାଷଣ ଗଜସ୍ତ୍ର ଅଦାୟ ହୋଇ ସାହେବ-
 ହଜାର ଟଙ୍କା ଆଗରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ।
 ବଗର ବର୍ଷ ପ୍ରକାର ବୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ଫସଲ
 ସଫଳରେ ଭଲ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରରକ
 କୁଶଳତା ଉତ୍ତମ ନ ଥିଲା କାରଣ ଅନେକ
 ସ୍ଥାନରେ ଓଲଟି ଏବଂ ବସନ୍ତ ସେନ ହେତୁ
 ମଡ଼କ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷଲିଖିତ ସେନ-
 ରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଲକା ଓ ଗଜାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ
 ହେଲା ।

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ମହାଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବାନା
 କଲେକ୍ଟର ଓ ଫଜଲଦାରୀ ବଜ୍ରପତ୍ନୀ ବର୍ଷରେ
 ଉତ୍ପାଦିଅଛି । କିଛି ବାକି ଗଜକାଳରୁ ଶାରଳ
 ହୋଇ ମୁଗଲବନ୍ଦରେ ଡିଭିଦା ଏଥିର ପ୍ରଧାନ
 କାରଣ ଅଟଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ଫଳ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ କାରଣ ଅଧିକାଂଶ ମହ-
 କମାରେ ଗଜୁ ବାହାଲ ହୋଇଅଛି । ଦେବାନା

ମହାଳ ଗଜାମାନେ ଯାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରନ୍ତି
 ତହିଁର ତାଲିକା ସ୍ଵପରଶେଷେ ସାହେବଙ୍କ
 ନିକଟକୁ ଅପଇ ନାହିଁ ବୋଲି ବଜ୍ରପତ୍ନୀରୁ
 ଜଣାଯାଏ ମାତ୍ର ଏ କଥା ଭଲ ନୁହଇ । ଗଜା-
 କାଠରୁ ଗଜମତ ମାସକବାର ଓ ସାଲଗମାମା
 ନେବାର ନିୟମ ଦେବା ଅମୂଳ୍ୟାଳୟ ବିବେଚ-
 ନାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟଇ । ଭେକା-
 ନାଳରେ ଦେବାନା ଓ କଲେକ୍ଟର ମହାଳ
 ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବ ବର୍ଷ
 ହୁଏ ୨୭୨୯ ପୁଲେ ଏ ବର୍ଷ ୩୧୨୪ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଏଠାରେ ସ୍ଵରୂପ
 ପ୍ରଦାନର ବିଶେଷ ବନୋବସ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ
 ଏପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅପରି ଗଜକାଳ-
 ମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଲୋ-
 କେ ଅଦାଲତକୁ ଆସିବାରୁ କ୍ଷାନ୍ତି ହେବେ
 ନାହିଁ ।

କନରଷା କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଅନଗୁଳରେ
 ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଡେକ୍ଟର ସାହେବ ଡେପୁଟି
 କମିଶ୍ନର କେତେ ଗୁଡ଼ି ନଟା ଚିହ୍ନିତ କରି
 ଦେଇଅଛନ୍ତି କେବଳ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵ ଗଜା ସହିତ
 ଅନଗୁଳର ସୀମା ସ୍ଥିର କରିବାରେ କେତେକ
 ଅସୁବିଧା ଘଟିବାରୁ ଉକ୍ତ ନଟାମାନଙ୍କର ଚତୁ-
 ଦ୍ଵାରୀ ଠିକ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ । ଅନଗୁଳର
 ପ୍ରକଳତ ବନୋବସ୍ତ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲରେ
 ଶେଷ ହେବ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ସରକାର
 କନରଷା ପରିଷଦ କନମାଳ ଅନୁଦେଶ
 ଏବଂ ଭେକାକାଳର ଜଙ୍ଗଲମାନ ଅଗାମୀ
 ଶାନ୍ତକାଳରେ ଉଦାରଣ ହେବ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରପାଠ
 ଅଛି ଜଣେ ବନ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀ ଏଠାକୁ
 ଆସିବେ ।

ଗଜକାଳ ମହାଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗମନା-
 ଗମନର ଭଲ ସୁବିଧା କରିବା ପକ୍ଷରେ ଏବଂ
 ସରକାରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଭେକାକା-
 ନାଳରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ସଡ଼କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ଅଛି ଏବଂ ଭେକାକାଳ ବାଟେ ଯାଉଥିବା ଅନ୍ତ
 ଏକ ସଡ଼କ ବିସ୍ତୃତ ଶିମିଶ ହୋଇଅଛି ।
 ଶେଷ ଲିଖିତ ସଡ଼କର ଅପରାଂଶ ଅଂଗଡ଼
 ଗଜାଙ୍କର ଅନର୍ଥକ ଅପତ୍ତିହେତୁ ଅଗ୍ରସରହୋଇ
 ନାହିଁ । ମରହଟ୍ଟା ଅମଳରେ ଭେକାକାଳ ଅଂ-
 ଗତର ବିସ୍ତୃତ ଅପଣା ଗଜାକୁଳ କରି
 ନେଇଥିଲା । ଏହି ଦେବୁ ସେଉଁ ସଡ଼କରେ
 ଭେକାକାଳର ଉପକାର ହେବ ଅଂଗଡ଼ ବ-
 ହିକ ବାଟ ଉତ୍ତର ନାହିଁ । ଏପରି କିଛି ଅର୍ଥ

ସ୍ଥାନ ଅର୍ଥରୁ ଶୁଣି ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉପା
 ଅଧିକାରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ବିଶେଷତଃ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀ
 ଉକ୍ତ ସତ୍ତାକ୍ରମେ ଅଠଗଡ଼ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଉପ-
 କାର ଭୋଗ କରିବ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଠି
 ଭରସା କରିବ କି ଅଠଗଡ଼ ସତ୍ତା ପ୍ରଦାନଦେ-
 ଶ୍ରେଣୀ ସାହେବଙ୍କ ପରମର୍ଶ ଶୁଣି ଏପରି ସ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ମାଲକୁ ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ ଏହି
 ସତ୍ତାକ୍ରମେ ଶ୍ରୀପୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯିବ । କନ୍ୟା
 ନରେ କୁମାରଖେଳଦାଃ ଏହି ବର୍ଷ ଯିବୁଥିବୁ
 ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷିଣ ସହର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
 ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା ହେବ । କଟକଠାରୁ
 ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଗଡ଼ଜାତ ମହାଲ ଉତ୍ତର ଦେଇ
 ଯେଉଁ ଦୂର ସଡ଼କ ଯାଇଅଛି ସେମାନଙ୍କ ଅ-
 ବସ୍ତା ଅତିମନ ଥିବାର ସୁପରିଦେଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଏମାନ ବର୍ଷକାଳରେ ଏକା
 ଦେଲକେ ଅଗମ୍ୟ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଗସ୍ତର ଓ
 ଏଥିରେ ଯୋଗ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କହିଅଛନ୍ତି, କି ଏହି ସତ୍ତାକ୍ରମକୁ
 ପଢ଼ା ଓ ଯୋଗଦାନୀ କରିବାକୁ ଅନେକ ବ୍ୟୟ
 ପଡ଼ିବ ମାତ୍ର ବର୍ଷସାକ କାରବାର ହେବା ଉକ୍ତ
 ଉକ୍ତ କରିବା ପରେ କିଛି ଉପାୟ ଏଥି ମ
 ଧରେ କରାଯାଇ ପାରେ । ଶର୍କାକୁ ତିରି ଯେବେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏପ୍ରକାର ସତ୍ତାକ୍ରମକୁ ଗମନା-
 ଗମନର ଯୋଗ୍ୟ ନ କରିବେ ତେବେ ସାଧ-
 ରଣ ଗମନାଗମନର ସୁଯୋଗ ସଦାଶେ ବର୍ଷକୁ
 ବର୍ଷ ଯେତେ ହୁଏ କିଛି ଦେଉଅଛି ଉକ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟର ଉପକାର ହେବ ।

ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏବର୍ଷ ଅନେକ ଉନ୍ନତି
 ହୋଇଅଛି । ଗଭରଣ ୧୨୦ ବଦ୍ୟାଳୟରେ
 ୧୮୭୮ ଉକ୍ତ ପଢ଼ୁଥିଲେ ଏବର୍ଷ ୧୦୦୪ ବ-
 ଦ୍ୟାଳୟ ଓ ୧୨୭୭ ଉକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲ ୩୯ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବଦ୍ୟା-
 ଲୟ ୨୯୮ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ପଠଶାଳା
 ୪୨ ଠାରୁ ୫୨ ଏବଂ ନିମ୍ନ ପାଠଶାଳା ୮୫
 ଠାରୁ ୧୨୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଶିକ୍ଷକ
 ବାକିଆ ସ୍କୁଲ ଗୋଟିଏ ମତ୍ର ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଠ-
 ଗଡ଼ଜାତରେ ପ୍ରାୟ ଚଳିବସ୍ତୁ ପାଠକର ବଦ୍ୟା-
 ଲୟ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଦ୍ୟାଳୟରେ ବାଳକ ଓ ବା-
 ଲିକା ଉପୁତ ପାଠ କରିବୁ । ଗଡ଼ଜାତ ମହାଲ
 ସ୍କୁଲମାନଙ୍କର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୫୦୦୩୧୯ କା
 ମଧ୍ୟରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କେବଳ ଟ ୨୨୨୪୯ କା
 ଦେଶ ପଡ଼ୁଥିବ ।

ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱେ ବିନୋବସୁ ସନ୍ତୋଷଜନକ

ଅଟଇ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ
 ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଛି ଏବଂ ସ୍ୱକାମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସ-
 କାରରେ ଯେଉଁ ଶର୍କା ଦେବାକୁ ହୁଅଇ ତାହା
 ଜମିଶାଂ ଉଶା ପଡ଼ି ଅସୁଅଛି । ଗଭରଣ ମାସକୁ
 ଟ ୧୨୯୯ କା ପଡ଼ିବା ସ୍ତ୍ରୀରେ ଏବର୍ଷ କେବଳ
 ଟ ୧୨୯୯ କା ପଡ଼ି ଥିଲା ।

ଅନୁଗୁଳର ପାଶମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖା
 ଅଛି କି ସୁଦେଂ ଗୈରୀ କରିବା ଏମାନଙ୍କର
 ପ୍ରଥମ କାମନା ଥିଲା । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ରେଭନ୍ସା ସା-
 ହେବ କମିଶ୍ନର ଥିବା କାଳରେ ଏମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସରଦାର ଏବଂ ଦଶକଣ ବେ-
 ଦେର ବାଣି ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ କାଗିର ଜମି
 ଦେଲେ ଏବଂ ଗୈରୀ ଧରାଇ ଦେବାରେ ପୁଣି-
 ସବୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଅପଣା ଜାତି ଗା-
 ମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରିବା କର୍ମ-
 ରେ ଏହାକୁ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ସେହି ଦିନ
 ଶୁଣି କରିବାର ଉଚ୍ଚା ପାଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ପଡ଼ିଅ
 କମିଶନର ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ମତେ ଦିଅ ଯାଉ
 ଅଛି । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଶା କରିବୁ କି
 ଏହି ଉପାୟରେ ପାଶମାନେ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟ ଶୁଣି
 ଦେଇ ଦର ବାଜିବେ । ପାଶମାନେ ସବୁ ଗ-
 ଡ଼ଜାତରେ ବେଶ୍ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱକାମାନେ
 ଅପଣା ଇଲକାରେ ଶାସ୍ତ୍ର ରେଭନ୍ସା ସା-
 ହେବଙ୍କ ମତ ପ୍ରତିକର କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଫଳ
 ପାବିବ ।

ଭେକାନାଲର ବାର୍ଷିକ ମୋଟଜମା ଟ ୧୧୦୦
 କା ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଷ ଶେଷରେ କେବଳ
 ଟ ୨୮୮୨୯ କା ବାକି ଥିଲା । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିପାଇଁ କର୍ମଶୂଳକର ପ୍ରଣୟା
 କରିଅଛନ୍ତି । କାକାଲଗ ସ୍ୱକାକ ଶିକ୍ଷା ନିତି
 ଜଣେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ର-
 ଗ୍ରାବ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଠି ତାହା ମତ୍ତ
 କଲେ ନାହିଁ । ଅନ୍ତ ଉକ୍ତବର୍ଷରେ ଗୁଣିଲଗ
 ସ୍ୱକା ଅପଣା ସ୍ୱକାଲର ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ
 ଭରସା ଦେଉଅଛି କି ସେ ଅପଣା ପିତାଙ୍କର
 ଉକ୍ତ ସଜମାତ ଅନୁସାରେ ଦୃଢ଼ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରି ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ମହାଲ ମଧ୍ୟରେ ହେ-
 ଜ ନାକ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀ ଲାଭ କରିଅଛି ତାହା
 ରକ୍ଷା କେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

କଟକର ବାର୍ଷିକ ଜମା ଟ ୨୮୭୨୯୯ କା
 ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୧୨୮୯୯ କା ଉପୁଲ ଦେବାକୁ
 ବାକି ଅଛି । ସୁଦେଂ କାଗଜପତ୍ର ଦୋରସୁ

ନ ଥିବା ଏବଂ ଲେଖମାନେ ନିୟମିତରୂପେ
 ଉକ୍ତା ଦେବାକୁ ଅଧ୍ୟୟ ହୋଇ ନ ଥିବୁ
 ଏବେ ବାକି ପଡ଼ିଅଛି । ଏ ସ୍ୱକାଲର ଅଧିକ
 ଦେଶ ଥିଲା ଉକ୍ତର ଅଧିକାଂଶ ଅଧ୍ୟାପ
 ହୋଇ କେବଳ ଟ ୫୦୦୯ କା ବାକି ପଡ଼ି-
 ଅଛି ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜାଙ୍କର ମୁଦ୍ରା
 ସୁପରିଦେଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ମହାରାଜା ଅପଣା ସ୍ୱକାଲ
 ଉକ୍ତ କରି ରେଭନ୍ସା କଲେଜ ପ୍ରତିକର
 ଯାହା ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ସକାଳ
 ତାହାଙ୍କ ନାମ ପରିସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବୁ ।
 ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିପାଇଁ
 ବିକ୍ୟ ହୋଇ କହିଅଛନ୍ତି ମହାରାଜାଙ୍କର ମୁଦ୍ରା
 ଅଧ୍ୟାପି ଶୋକର ବିଷୟ ମତଇ ।

ଅଠମସିକର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ
 ସୁପ୍ରଶଂସା ସାହେବ ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ସୁପ
 ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଶା ଗଡ଼ଜାତ
 ମଧ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟାପି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ଏଥିରେ ଲେଖି
 ସଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତା ଅଟଇ । ବଳୁ ଉକ୍ତା ସୁପ
 ହେଲେଦେଂ ସ୍ୱକାଲର ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଫଳ
 ରୂପେ ନିକଟ କରିବାକୁ ସକା ସମର୍ଥ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏ ସକା ଅଧ୍ୟାପି ସୁଖର, ବୁଦ୍ଧିଶାଳ
 ଏବଂ ପରିଶ୍ରମୀ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ଉତ୍ସାହଧାନ ସେ ନିଜେ କରୁଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ
 ପ୍ରଜାମାନେ ସୁଖରେ ଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ସୁଖ
 ଅତିଅଳ୍ପ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀରେ ସୁପ୍ରଶଂସା
 ସାହେବ ଏବଂ ଗଡ଼ଜାତ ସ୍ୱକାକ ମଧ୍ୟରେ
 ଜଣେ ସବୋତ୍ତମ ସକା ବେଲ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା ସମାଜ ନୁହନ୍ତି
 ଏବଂ ଏହିପରି ଶାସ୍ତ୍ର ଟାମସନ ସାହେବ ଉକ୍ତ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ସ୍ୱକାକ ତାହା ଶୁଣି ବସନ୍ତ
 ଦାଗର ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଠମସିକ
 ସ୍ୱକାକର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା ଏବେଦେଂ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଶାସନରେ ଅଧିକ ଏଥିରେ
 ଅପ୍ରେମାନେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବୌଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା ସୁଦେଂ ମନ ଥିବୁ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠା ସ୍ୱକାକ ଜଣେ ଦେବ
 ସୁପ୍ରଶଂସା ସାହେବ କାହି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସକା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ସକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମତେ
 ଯେଣା ଦେବାକୁ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଉକ୍ତ
 ଦେଖାଯାଏ । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଶା କରିବୁ

କେଉଁ ପ୍ରାକ ଶିକ୍ଷକର ନିଃଶ୍ଚଳ, ଯୁବା
 ହୁଏତ ନୂତନର ଘୋରଘର୍ଷର ଗମ୍ଭୀର
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ନାଦରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଏବଂ କେଉଁ ପ୍ର-
 ଦେଶ ନିରାଦରାଣୀ ମତ୍ସ୍ୟରଦଶର କର-
 ଦୁଶ୍ଚ କଲଭେଦିଷ୍ଟ ସଂଜ୍ଞା ଦୂରର ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରକ୍ରି-
 ନିକରରୁ ଶୀତଳ କଟୁ କ୍ଷୟ ସୁଗନ୍ଧ ବିହୀନ
 ହୋଇ ସମସ୍ତ ବନସ୍ତଳୀ ଅପୋକିତ କରୁଅଛି ।
 କେଉଁ ଭାଗରେ ରକ୍ତପ୍ରକାଶ ଦଶକଲର ବାସୁ
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ଧ୍ୱନି ବଶିନିକାଦ ତୁଲ୍ୟ କଣ୍ଠାବଳରେ
 ଅକଳରୂପେ ପ୍ରବକ୍ତା ହୋଇ ଲଭପ୍ରଭା ଦୃଷ୍ଟି-
 ସଂଜ୍ଞାଳରେ ବିବିଧ କର୍ମକଳାପ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର
 କରୁଅଛି । କେଉଁ ପ୍ରଦେଶର ବଞ୍ଚି ମଞ୍ଜୁଳ
 ବଳକଳ ସୁଖୋତ୍ତର ଲଭାକୃଷ୍ଣ ସନ୍ତୁଦାଣ୍ଡିତ
 ସୁନାଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭୂଷିତ ହେଲେବେଳେ ନାନାଦ
 ବିଦଗ୍ଧ ସଂସ୍ଥାପନପଦ୍ଧତି ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁର କଳ-
 କରରେ ସର୍ବ ପରାକ୍ରମକ ଚିତ୍ତ ମୋହନ କ-
 ରୁଅଛି । ବନର କେଉଁ ପ୍ରଦେଶ ଦେବ-
 ମାତା ଅଦୃଶ୍ୟ ସୁସମାଧା ହିଂସା ପ୍ରାୟ କେଉଁ
 ପ୍ରଦେଶ ନାନାଦ ସୁଗନ୍ଧସ୍ୱରୁ ସଂଗୀତ ଲାପର
 ପ୍ରଦେଶମାନ ହୋଇ ସଥାକମରେ ଅର୍ଗୁ
 ବରୁଣ ଗିର ମଞ୍ଜି ଏବଂ ବହୁତ ସୁମନା ପରପୂର୍ଣ୍ଣ,
 ରାଜସାକ୍ଷୀ ଅରଣ୍ୟ ମୟମାଂସି, ମାଳକଣ୍ଠ, ପୁଂସ-
 ହୋକଳ, ଦଳବଦସନୁ ମଧ୍ୟ ନାନାଦ କେଦା-
 ରରେ ପ୍ରକାଶମାନ ହୋଇ ଭରୁକ
 ମୋଦ, ଦୁଃଖ, ଅନନ ବସ୍ତ୍ରର କରୁ-
 କେଉଁଠାରେ ପାଳତ ଉପକରମାନ-
 ମଧୁମଧୁର ରସ ସରବଦ୍ଧ ମନ-
 ହୋଇ ସୁମନା ବାସକୁ ଜନସାଧାର-
 ବିକ୍ରୟ କରି ଅନନରୂପ ଅମୂଲ୍ୟଧନ
 ପ୍ରଦାନ ହୋଇ ପ୍ରାଣ ନାମକୁ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କଠାରେ
 ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି । କେଉଁ ଜାତୀକନସ୍ତ
 ମନା ବିଧାନୀ ବ୍ରହ୍ମାଧନା ଅଶୋକ ବାମନା ହୋଇ
 ନିୟେ ମହିତ ବ୍ରମରର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଶକଳକଳ
 ବ୍ୟାକୃତ ଅନ୍ୟଦେଶାଣ୍ଡିତ ବିକେତା ସୁବକ
 ମାନସର ସଜା ବେତନା କମ୍ପକ ଦର୍ଶନରେ
 ହରୁତର କରୁଅଛି । କେଉଁଠାରେ ମୃତୁଲତ
 ବ୍ରମରମାଳାରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେବେ
 ବେଶ୍ୟାପରି କୋକିଳକୁ ଅକରେ ବସାଇ ସୁ-
 ମଧୁର ସ୍ୱରରେ ଗାନାରମ୍ଭେ କାଳାତବାହିନ
 କରୁଅଛି । କୁନ୍ଦ ପ୍ରକୃଷ୍ଣ ପୁଷ୍ପକଂଶୁକରୁ୍ୟଦି
 ବିକ୍ରୟାଦି ପର ପ୍ରସମାଳା ଧାରଣରେ ସୁଖୋ-
 ଚର ବେଲେ ସୁକା ତେଜ୍ୟ କରାଇ ସୁନାଗ,

ସୁନାଗ ଏ ଦୁହିକର ବିଦେଶ ବାହୁଡ଼ା ପୁ-
 କକୁ ଜାଲ କରୁଅଛି ଲଭ୍ୟାଦି ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମିତ୍ର

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ବେଦନ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ରାଂଶ ପ୍ରଦାନ
 କର ଶାନ୍ତ ହେବୁ । ଅବଶିଷ୍ଟ ରତନା ଏହପର ଏବଂ ଏତ-
 କରୁ ଏହର ଚମତ୍କାରର ପାଠକମାନେ ଅନୁରକ୍ତ ହେବେ ।
 ଅସୁମାନଙ୍କ ବିଦେଶରେ ଏସବୁ ସୁଦୃଶ୍ୟ କଥା ଏପରେ
 ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାକାନ୍ତର ଅପଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଅର କଣ
 ଦେଖା ପର ନାହିଁ । ସହିରେ ସେକମାନେ ନୂତନ ପ୍ରକାର
 ଚନ୍ଦ୍ରା କରକାରୁ ଶିଖିବେ ଅଥବା ଅପଦ୍ୟ ରବିତ ବସ୍ୟ
 ଅଗ୍ରବପ୍ରଦ ଦୃଷ୍ଟି କରବେ ଏପର ରତନା ଅସେମାନେ
 ଅପଦ୍ୟ ଅଗ୍ରତ ସହୃଦ ପ୍ରକାଶ କରବୁ । ସ :

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ଯେ,
 ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଲମତନ ବଜାରରେ ଗୋଟିଏ
 ଲୁଗାସିଲାଇର କାରଖାନା ଫିଟାଇଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରାସ କମିଜ, ଗୁଲନାକୋଟ, ଜବଲ-
 ବ୍ରେଷ୍ଟ, ବ୍ରେଗା ଓ କୋଟି (ଜବଲ ବସିୟାର)
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ-
 ଅଛି ।

ପେଉଁମାନେ ଯୋଷାକ ସିଆଁରବାକୁ ଚାହୁ-
 ବେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୂପିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇ ଦିଅଯିବ । ଦରଜମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ସେପରି ଦରକର ହୁଏ ତାହା ଏଠାରେ ଦେବ
 ନାହିଁ ।

ଗୋଟାଏ ଉପିକ ବା କୋଟି ୩୩ ଘଣ୍ଟା
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯାଏ । ଏପରି କରୁଅ
 ପଡ଼ିଲେ ଗ୍ରାହକ ନିଜେ ବସି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ନେଇ ଯାଉବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଗୀରଥୀ ସାଠିୟା
 ଆଲମତନବଜାର } ସେକେଟରୀ ।

ହୃଦୟର ହୃଦୟ
 ତାଡ଼ିତ ରକ୍ଷା କବଚ ।

ତାଡ଼ିତପ୍ରାଣ-ସୁରୁଷ ରକ୍ତର
 ଜୀବନ-ଶକ୍ତି ।
 ଏବେ ବନେ ଅବସ୍ଥା !
 ତାଡ଼ିତର ଶକ୍ତି ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ପ୍ରକାର ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ
 ହୁଅନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଏହି କବଚ ଧାରଣ କଲେ

ନିଶ୍ଚଳରୂପେ ନିବାସର ଓ ଉପସମିତ ହୁଏ ।

ଏ କବଚ ନାନା ପ୍ରକାର ଧାତୁଦ୍ୱାରା
 କୌଶଳକ୍ରମେ ନିର୍ମିତ । ଦେହରେ ଲଗିଥିଲେ
 ଶରୀରର ଲବଣାକ୍ତ ଓ ଅମ୍ଳରସ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇ
 ମୃତୁ ଭାତିତଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରଇ । ପିଲାମାନଙ୍କ
 ପକ୍ଷେ ବିଶେଷ ଉପକାରୀ ଓ ନିରାକ୍ରମ ଅବଶ୍ୟକ ।

ଏହାକୁ ପିନ୍ଧିଲେ ନିମ୍ନଲେଖିତ ରୋଗ
 ସମୂହ ନିବାରଣ ହୁଏ । ଯଥା—ଉଦରଗମ୍ଭୀ,
 ରକ୍ତାମାଶୟ, ସଲ୍ମିତ ରୋଗ, ମୂତ୍ରାଘାତ, ହୃଦ-
 କମ୍ପ, ବାତ, ସକ୍ରବାତ, ବସ୍ତିଶୂଳ, ସ୍ୱପ୍ନଶୂଳ,
 କଞ୍ଚୁରଜ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ସାଧାରଣ ହୃଦ-
 ଲତା, ହୃଦ୍‌ଦାହ, ପକ୍ଷାଘାତ, ସର୍ବପ୍ରକାର
 ବେଦନା, ବାତାଧିକ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ତୁତ୍ୱଂଶ, ବିଷ-
 ନ୍ଦତା, ପିତ୍ତୋଦ୍ୱାହ, ନିଦ୍ରାନାଶ, ଶିରରୋଗ
 ମସ୍ତକ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ, କ୍ଲେଶକର ସ୍ୱପ୍ନ, ବାନ୍ଧୋଧି,
 ଶ୍ୱୀଲେକମାନଙ୍କର ଦର୍ପ ମର୍ଜ୍ଜା, ମୂତ୍ରରୋଗ ସମୂହ,
 ବକ୍ଷସ୍ତଳର ଦୁରବନନବୋଧ୍ୟ ସର ଶ୍ରୀଶତା,
 ସ୍ୱପ୍ନ ଏବଂ ଶୋଣିତ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ସମସ୍ତ ରୋଗ ।

ଶରୀର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ତାଡ଼ିତର ଦ୍ୱାରା ହେଲେ
 ରକ୍ତର ଦୋଷ ଜନିତାଏ, ଏହି ଦେହ ପର-
 ମିତରୂପ ତାଡ଼ିତ ରହିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ
 ତାହା ଉକ୍ତ ତାଡ଼ିତକବଚ ପିନ୍ଧିଲେ ସାଧକ
 ହୁଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜର୍ଜରସ୍ୱାକୁ ଗୋଟିଏ ରୋଗମ
 ସୁଦାହାର ଗଳଦେଶରେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ,
 ତମ୍ବା ଶରୀରର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପିନ୍ଧି-
 ଯାଇ ପାରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ଓ ରୋଗମର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨
 ଲେଖାଏ ଅଛି । ତାକରେ ପଠାଇବା ପାଇଁ
 ଦୂରଅଣା ମାସୁଲ ଲଗିବ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଆମ୍ଭେ ଏଥିର ଏକ ମାତ୍ର
 ସର୍ବ୍ୱକ୍ଷେତ୍ର ଅଛୁ ।—

ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଏବଂ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଏହା ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ଏହି କବଚଦ୍ୱାରା କପ୍ରକାର ଫଳ ହେଉଅଛି
 ତାହା ଜଣାଇବା କାରଣ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ର-
 ଶଂସାପତ୍ର ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୟକାରୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଭୋକାଳାଳ ଅଧିଷ୍ଠାଣ ସର୍ଜନ
 ପ୍ରସଂସା ପତ୍ର ।

ଅଗ୍ରମ ରେଲ ବାଟର ନିକଟେ ହେନେ ମାଟର ରେଣି
 ଅଗ୍ରତ ସେ ଅପମାନଙ୍କର ପ୍ରେସ୍‌ର କବଚର ଯାପା

ଶ୍ରୀକାର ଓ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରି ସେ ମହା ଉପକାର
 ଦାନ କରିଅଛୁଁ ସେହି ଠାରେ କୃତଜ୍ଞତା ଦୃଢ଼ ଅନ୍ୟତାଦ
 ଦାନ ହେତୁ ଅର୍ଥେ ଅପରମାନକ ନିକଟରେ ଉଦ୍ଧା ଅଛୁଁ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ଜଗାନ୍ତି ସେ ଅଧିକ ବହୁ
 ବାଳର ବେଦନା ଓ ଶାନ୍ତସିଦ୍ଧି ଦୁର୍ଲଭତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ
 ଘର କରିଅଛୁଁ ଏ ତତ୍ତ୍ଵସିଦ୍ଧି ସେ ଉପଦେଶ ଗାନ୍ଧୀ ସହୁର
 ବେଦେହର ପଲଦାସକ ତାହା ଅଧର ବ୍ୟବହାର କଲେ
 ମାଧ୍ୟାଧର କାନ୍ତି ପାଇବେ ।

ପତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା ଦ୍ୟାୟ ।

ପତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣ ଅବଧ୍ୟ ଅର୍ଥେ ଅଧ୍ୟା ବେଦନାଦାୟ ବହୁ
 ପାଇ ପଦ୍ମ ବର୍ତ୍ତମାନ କବଚ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଭେଦ୍ୟ
 ଦାନ କରିଅଛୁଁ ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ତା ୨୨ ରାଜ ମସ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା
 ବେ, ଏହି, ଦୋଷ ହେତୁ ମାତ୍ରର ମିଶ୍ର ହୁଏ

୩୩ ନମ୍ବର ଅତ୍ୟାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଘର ।

ଉତ୍କଳୀ ତା ୪ ରାଜ ମସ ୧୮୮୩

ପରମଅଭିମତରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁଁ ସେ ଅପରମାନକର
 କବଚ ନୁହାନ୍ତିକ ଦେଶର ବର ଦେବର ଅମ ଶୟ ବକ୍ତୃତ
 ସ୍ଵଭାବ ଗାତ ଧାରୁଦତନତା ଧୂଳିକର ପଶାଦାତ ଓ ମୂଳ
 ବୃକ୍ଷମତା ସମ୍ପଦ ଗାନ୍ଧୀର ଅଭେଦ୍ୟ ପ୍ରବଦ୍ୟାକ ବରଅଛି
 ବାସ୍ତବକ ଏହା ସ୍ଵଭାବର ପତ୍ତା ସମ୍ପଦର ଅଧିକାର ମହୋଦୟ ।

ମାନ-ବର ଶ୍ରୀର ଶ୍ରୀସୁବ୍ର ବାହୁ ବନମାଳ ସିଂହ ଦେବୀମାନଙ୍କ
 ଦେବଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ସମ ଠାରେ ଉଲ୍ଲିଳ କାସିମାନ-
 କର ବ୍ୟାସ ଦୋଠ ପାରେ ଯଥା, —

ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ବାହା ଅମର ସାଜ ଶ୍ରୀତ ଦେବ କବଚବ୍ୟାସ
 ମୂର ଶାନ୍ତ ଓ ଶାନ୍ତସିଦ୍ଧି ଦୁର୍ଲଭତା ଦେବଦେ ଅଶ୍ରୀତ ଅବ
 ତାହାର ଅପର ଗୋଷ୍ଠିଏ ତାତତ ଉତ୍ତମର ଉତ୍ତମ
 ତତ୍ତ୍ଵସିଦ୍ଧି ଦେହସଲେ ବଦ ସେ ବଚର ଅଧ ପରଦେବୀର
 ପଦୋଠ ମହତ ଲେଖିଅଛୁଁ ସେ ତତ୍ତ୍ଵସିଦ୍ଧି ଦିଲବାବହୁ
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରସାଦପାରେ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀସୁବ୍ର ବାହୁ ବନ୍ଧୁସମାଜ ତନବର୍ତ୍ତୀ ମହାଶୟ
 ସମୀପେଷୁ

ମହାଶୟ ।

କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରୀକାର କରୁ ଅଛୁଁ ସେ ଅର୍ଥେ ପ୍ରାୟ
 ମାସମାନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ହେବ କର ସେଥେ ଅଶ୍ରୀତ ଦୋଇ ନିକାନ୍ତ
 ଦୌକିକ-ବ୍ୟାଧି ଗାନ୍ଧୀରୁ ମାଟ ଦେଇ ତନବୁ ଅପରକର
 ବହୁମୂଲ୍ୟ ତାତତ ବଚର ଉତ୍ତମରେ ଧାରଣ କରୁଁ ସେହି
 ପଦଠାରୁ ମୂଳ ଏକାବେଳେ ଦୃଢ଼ଭୂତ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଅଧ ମୁଣ୍ଡ ଓ ସନ ଦୋଇଅଛି । ଏହା ବାସ୍ତବକ ଗୋଷ୍ଠିଏ
 ତନବୁର ବହୁମୂଲ୍ୟ ଉପକାର ତନବୁ ଅଛି ଓ ଶ୍ରୀକାର
 ତନବୁ ଅଧିକ ରିକେଶନ କରାଏ ।

ତା ୧୨ ରାଜ ଅଭେଦ୍ୟ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା

ଶ୍ରୀ ବଳମୋଚନ ସିଂହ
 କବଚ ରୁକ୍ମନାଥରକ

ମହାଶୟ ।

କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛୁଁ ସେ ଅର୍ଥେ ପ୍ରାୟ
 ଉତ୍କଳୀ ଦେଶ କୃତଜ୍ଞତାରେ ଅଶ୍ରୀତ ସଦ ମାଟ ଦେଉଁ
 ବନଠାରୁ ଅପରକ ବହୁମୂଲ୍ୟ ତାତତ ବଚର ଉତ୍ତମରେ
 ଧାରଣ କର ସେହି ବନଠାରୁ ମୂଳ ଏକାବେଳେ ଦୃଢ଼
 ଭୂତ ଦୋଇଅଛି ଏହା ବାସ୍ତବକ ଗୋଷ୍ଠିଏ ତନବୁର ବହୁ-
 ମୂଲ୍ୟ ଉପକାର ତନବୁ ଅଛି ଇତ ।

ତା ୨୨ ରାଜ ଅଭେଦ୍ୟ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା } ଶ୍ରୀ ସମତତ ବହୁପତ୍ରୀ
 ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା } । କା ଦେବୀମାନ

ମହାଶୟ ।

ଅଧିକ ସୁଖ ଅବରୁ ଉତ୍କଳୀ ୪ ସ ହେବ କୃତଜ୍ଞତାରେ
 ଅଶ୍ରୀତ ଦୋଇଅଛି ତାହାରୁ ଅପର ଗୋଷ୍ଠିଏ ତାତତ
 ଉତ୍ତମର ଉତ୍ତମରେ ଦେହସଲେ ଦେହସଲ ଅପ
 ଶ୍ରୀକାର ବହୁମୂଲ୍ୟ ତାତତ ବଚର ଉତ୍ତମରେ ଧାରଣ କର
 ସେହିବନଠାରୁ ମୂଳ ଏକାବେଳେ ଦୃଢ଼ଭୂତ ଦୋଇଅଛି
 ଏହା ଗୋଷ୍ଠିଏ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଉପକାର ଶ୍ରୀକର ଅଛି । ଇତ ।
 ତା ୨୨ ରାଜ ଅଭେଦ୍ୟ } ନୂଆଅ ମାଟବିତ ତନବୁ ଦେ
 ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା } କ ମୋହରକା । ଦେବୀମାନ

ଏକଶିଶୁର ମଲ୍ଲନ ।

ଦେଖାୟ ଉପକାରଣଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲ୍ଲମାଟ ।
 ଏଥିରେ ପାରଦ କମ୍ପା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିମ୍ପାସୁନ
 ପଦାର୍ଥର ଲେଖନୀତ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଭବ୍ୟ ଟ ୨୯
 ପ୍ୟାକିଂ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ । ଅଶୀ ।

ନୂତନ ସାଲିସା । ନୂତନ ସାଲିସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 କିଲ୍ଲି ମରଲଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦଦୃଷିତ ରକ୍ତଦୋଷ
 ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେ ହୋଇଯାଏ । ପାରା ପା,
 ଉରମା ପା, ନାଲ ପା, ବେକ ଓ ନାକ
 ଉତ୍ତରର ପା, ଶୋଲ ପା, କାନ ପା, ତାନର
 ପୁକ, କୋଷ୍ଠ କାଠିଲ୍ୟ, ଅଜାଣ୍ଡିତା, ସେଷ୍ଠନ,
 ଶ୍ରୀବନ୍ଧ୍ୟା, ବାସ, ଶୟବାସ, ପ୍ରସାବଦା,
 କୁଣ୍ଡିଅ, ଧାରୁଦୋକାନ୍ୟ ଏକ ଭବ୍ୟ ବହୁ
 ଉତ୍ତମ ଶୀଘ୍ର ଏକ ନୂଆ ଅଭିମତ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋଲି ଟ ୧୯ କା,
 ପ୍ୟାକିଂ ଟ ୦ । ଅଶୀ । ତନବୁ ଟ ୧୦୫ ଅଶୀ ।

ମାମର ଚୈଳ ।

ତାହାରୁ ଉପାୟରେ ମାମରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚୈଳ ।
 ଅବଳ ଓ କୁଣ୍ଡ ଗୋବର ଯେବେ କିଛି ଶ୍ରୀକର
 ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାମ । ମାମର ଚୈଳ
 ଅମ୍ଳେମାନେ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛୁଁ । କାହି, ସାତୁ, କୁଣ୍ଡିଅ,
 କୁଲି, ପଦ୍ମାଦୁ, ଅବଳ, କୁଣ୍ଡ, ଗଜଭକ୍ତ,
 ଉତ୍ତମ ଗୋବର ମହୋଦୟ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 ଯେତେ ପ୍ରକାର ଗା ଅଛି, ତହିଁକି ଏହା
 ସର୍ବପ୍ରକାରେ ଉପକାରୀ ଅଛି । ପ୍ରତି ବଜ
 ବୋଲି ଟ ୪୯ କା ଓ ଶେଷ ବୋଲି
 ଟ ୨୯ କା ।

ଶ୍ରୀତା ଅଭିମାନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରକ
 ଦିଆଯିବ । କଲିକତା ବେତୁ ବୃକ୍ଷର୍ଥା ଶୁକି ଟ
 ୪୭ ନମର ପ୍ରତ୍ୟେକ, ଏ, ଦୋଷ, କେମିତି-
 କିମ୍ପାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କଲିକତା ହୁଏ ।

The 6th Teachership of the Cuttack
 Academy (Salary Rs. 15 a month) will

probably fall vacant very shortly. Cau-
 didates are requested to send in their
 applications with copies of testimoni-
 als to the Secretary at an early date.
 Cuttack Academy } Digendra Nath
 The 2nd Novembe } Dutt,
 1883. } Head Master

VALUABLE TIMBERS FOR SALE.

Saul and other timbers of the very
 best quality are for sale in our godown
 in Manglabag to the east of the
 Commissioner's Office. For particulars
 apply to the undersigned. Timbers
 are open to inspection at any time of
 the day.

Chintamony Das
 Agent of Atmullik
 Cuttack.

ଉତ୍କଳୀ ବଡ଼ଠାଠ ।

ନାନୀକାଗାୟ ଅତି ଉତ୍କଳୀ ବଡ଼ଠାଠ ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଠମାନ ମଙ୍ଗଳାବାଗରେ କମିଶ-
 ନରୀ କରେଣ୍ଡା ପ୍ରକାରର ଅନୁ କାଠ ଗୋ-
 ଦାମରେ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ପୁଲହ ମୁକ୍ତିରେ
 କନୀ ହେବ । ଉକ୍ତ ଗୋଦାମଠାରୁ ପଲେ
 କାଠମାନ ଦେଖି ପାରବେ ଓ ଦର ଓ ଅନ୍ୟ
 ନ୍ୟ ଜାତ୍ୟ ବ୍ୟବହାରୀ ପାରବେ ।

ତତ୍ତ୍ଵକ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ ବାମୋଗା
 ୨୮୮୮୩ । ତା । ଗା ଅଭିମାନ

ଗଜଶ୍ଵମେଷ ସିକୋନା ଫେଡ଼ିକ୍ସ ।
 ଏହା ଦୃଢ଼ଭେଦରେ ଦୁଇମାସର ପରବର୍ତ୍ତରେ ବହୁ
 ଶ୍ରୀକର ବୋଇ ବ୍ୟବହାର । କଲିକତା ଗୋଷ୍ଠି
 ଉତ୍ତମରେ ଓ ଦେଖାୟ ଶ୍ରୀକରରେ ବହୁ ପ୍ରକାର
 ବରଦତା ଦୋଷାଦେବ ଉତ୍ତମର ସ୍ଵଭାବରେ ଉତ୍ତମ
 କଲିକତା ତନବୁର ଉତ୍ତମର ମିତ୍ରମାନେ ଯଥା, —
 ତାହାରୁ ସଦ ୪୫ ରୁ ହେବ ୪୫୫ । ମାମରୁ ହେବ
 ୪୯୯ କା । ୧୦ ଅଭିମାନ ୪ ୨୩୩ ମୂଲ୍ୟ ମସିହା ।

ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ନିକେଶ ହୋଇଯାଏ ଏହା ତନବୁ-
 ଠିକ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଯଥା —

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସଂକ୍ରମଣ	
ଆଉ ପ୍ରତ	୪ ୫୫
ଅଧ ପ୍ରତ	୪ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ର ପ୍ରତ	୪ ୩୯

ମାତ୍ର ବୈଶିଷ୍ଟି ଲେଖନ ଯେତେ ଶ୍ରୀକର ହେଲେ
 ତହିଁର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ୪ ୫୫ ରୁ ଉପା ହେବ ୪୫୫ ।
 ତୁଳସୀ ଓ ତୁଳସୀର ସମାପେ ବର୍ଣ୍ଣ ତନବୁ ଉତ୍ତମ
 ଦେଖା ଓ ତୁଳସୀ ସମାପେ ହେବ ।
 ଅଧିକ ବରଦ ସମାପେ ହେବ ବଦୋକଟ ଦୋଇ
 ପ୍ରାୟକ ।
 ଶେଷପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ତନବୁର ପଦେ ପଦାଦବାଦ ହେବ ।
 ହେଉଛି ତନବୁରକା ସଦୃଶ ବାବଦରକାବରକା ବହୁ
 ପ୍ରକାରକାବର ସଦୃଶରେ ମହତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

କଟକ ଦାକର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁ ୧୮ ଗ }
 ସ ୪୪ ଖ୍ୟା }

ଦା ୧୦ ରୁଣ ମାତ୍ରେ ନବେମ୍ବର ସହ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମୁ । ଦାତ୍ତବ ୧ ୨୨ ୨ ସହ ୧୨୧୧ ପାଲ ସହକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବର୍ଷାୟ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୧	ଟ ୨ ୧
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୧

କଲକତା ପ୍ରଦର୍ଶନା ନିମିତ୍ତ ଏ ଜିଲ୍ଲାରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯାଉଅଛି ତହିଁରୁ ଥୋକାଏ ଦ୍ରବ୍ୟ ବଗଳ ସୋମବାର ପ୍ରେରଣ ହେଲ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ବଣିୟା ମଧ୍ୟ ଭାରବସି କର୍ମମାନ ହେଠାରେ ସଜାତ ରଖିବା କାରଣ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ପୁଣି ଜିଲ୍ଲାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଅସି ପହଞ୍ଚିଅଛି ଏବଂ ତହିଁରେ ଗୋଟିଏ ସୋଲର ମନ୍ଦିର ଅତି ଭଲିକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ଜଗଦୀ-ଅକ ମନ୍ଦିରର ଅବକଳ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିର ଶିଳ୍ପନୈପୁଣ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର । ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହେବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନନ୍ଦିତ ହୋଇଅଛୁ ।

ଶୟଳ କମିଶ୍ନର ସୁଅ ସାହେବଙ୍କର ବଦଳ ହେବା ପ୍ରତି ହେଲ । ସେ ଚଳଇ ମାସ ୩୧ ରଖରେ ଏଠାରୁ ଯାତ୍ରା କରବେ । ସାହେବ ଏଠାରେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କାଳ ରହି ସେପରି ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁନଃ ଜଣାଇଅଛୁ ଏବଂ ବଦା-ୟୁକାଳରେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଚତୁର୍ପୟଳ ସମ୍ମାନ ଓ ଭକ୍ତି ନ ଦେଖାଇବା ଅକୃତଜ୍ଞତାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନନ୍ଦ ସହଜ ଦେଖୁ-ଅଛୁ ସେ ନଗରବାସୀ ଚତୁର୍ଲୋକମାନେ ସାଧା-ବନ ବେଦାହାର ଗୋଟିଏ ବଦାୟୁ ଭୋଜି

ହେବାର ଦୃଶ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେମନ୍ତ ବ ଶ୍ରୀୟଳ ପଣି ସାହେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ବଦାୟୁ କାଳରେ ହୋଇଥିଲା । ଆଗାମୀ ପନ୍ଦର ଭାର-ଖରେ ଏ ଭୋଜି ବରୁ ବଦାୟୁଲଲଙ୍କ ଦୈଠ-କଣାନାରେ ଦୟା ଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେପ୍ରକାର ଆୟୋଜନ ହେଉଅଛି ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯଥୋଚିତ ସମାବେଦ ପୂର୍ବକ ଏ ବ୍ୟାପାର ସମ୍ପନ୍ନ ହେବ ।

ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସର ଅନାଦୃଷ୍ଟି ବଙ୍ଗଦେ-ଶର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଆଗାମୀ ଫସଲ ପ୍ରତି ଶଙ୍କାକାତ କରୁଅଛି ଏବଂ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମେଣ୍ଡ ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଦେଶ ପ୍ରଣ୍ଡର କରୁଅଛନ୍ତି ବ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳମାନଙ୍କରେ ଅନାଦୃଷ୍ଟି ଘଟୁଅଛି ସେ ସ୍ଥଳମାନଙ୍କରେ ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ବ ପରମାଣ ଶସ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଅଛି ବିୟୁଳି ଫସଲ କ ପରମାଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଆଗାମୀ ସାରଦ ଫସଲ କ ପରମାଣ ଦ୍ରସ୍ତଗତ ହେବ ଏସବୁ ବିଷୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାବଧାନ ଏବଂ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଏହି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । ବାସ୍ତବରେ ସେ-ପରି ଅବସ୍ଥା ଘଟୁଅଛି ତହିଁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଅଛି ଏବଂ ଏହି ସମୟରୁ ସେ ପକ୍ଷରେ ସାବଧାନ ହେବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଅଛୁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁ କ ଜିଲ୍ଲା ଦାକମାନେ ଅବକଳମ୍ଭେ ମୋଫସଲ ଗସ୍ତକୁ ବାହାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ମୋଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରବେ ।

କଟକ ଏକାଡ଼େମୀର ୫ମ ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ଗାନବକୁ ଦ.ସ ପ୍ର.ସ୍ତ ୩ମ.ସ ହେବ ଆଲମଗ୍ନ ନ କଳାରରେ ଗୋଟିଏ କାଉଟପୁଲ ସ୍ଥାପନ କରି-ଅଛନ୍ତି । ସେହିମାନେ କ ଜିଲ୍ଲାର ଗଭିବ, ପିଲବନ୍ ପେଟପୀର ମୁଲ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଲେଖା ପଢ଼ା ଶିଖି ପାରିବାର କୌଶଳ ସମ୍ପା-ଦନା ନାହିଁ, ସେହିମାନେ ଦିନରେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ରାତିରେ ଏ ସ୍କୁଲରେ ବିନାବେତ-ନରେ ଲେଖା ପଢ଼ା ଏବଂ ନାଟଶିକ୍ଷା ପାଉ ଅଛନ୍ତି ସ୍କୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ ଘଣ୍ଟା ଠାରୁ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଅଇ ଏବଂ ଗାନବକୁ ବାବୁ ନିଜେ ପରିଶ୍ରମ କରି ଶିକ୍ଷା ଦଅନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷ-ସଂଖ୍ୟା ୩୮ ଜଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ ଦିନ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ବାଲକ ଛତା କେତେକ ପୂର୍ଣ୍ଣବୟସ୍କ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଶିକ୍ଷା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସ୍କୁଲ ଓଡ଼ିଶାରେ ନୁଆ ଉଦ୍ୟମ ବୋଲି-ବାକୁ ହେବ ଏହା ସ୍ତାପ୍ତା ହେଲେ ବିଶେଷ ଉପକାର ସାଧିବ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଗୃହରେ ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁ-ଅଛି, ତାହା ଅତି ସ୍ମଦ୍, ପୁଣି ଅନୁଚିତ ସ୍ଥାନ-

ରେ ସ୍ଥିତ, ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁ ସୁଲ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ଗୁଣ ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଗୁଣା ସମ୍ପଦ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କରୁ ଯେ ଏ ଦେଶୀୟ ଧନ ଓ ଭଦ୍ର ଲୋକମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳତା ସଦା ନିରୁତ୍ତ ଦେଖାଇ ସାନବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କୁ ଏହି ସାଧନାକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକତର ଉତ୍ତେଜିତ କରିବେ ।

ଖୋରସା ବନୋବସ୍ତୁ ଭରୁକରେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଥିଲ ଭରୁ ସମ୍ପର୍କରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାଶ ଖଜଣା ବସୟରେ ଯେଉଁସ ଅଦେଶ ଅସିଅଛୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ କାଳପୁତ୍ର ଟକି ଏବ ଦଳବେଦେର ଜାଗିର ବସୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପୁଅରୁ ଅଦେଶପ୍ରଦାନ କରିବାର ଭାବରେ ଲେଖାଥିଲ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେହି ଅଦେଶର ପ୍ରଭାବି ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିଅଛୁ । ଭାବରେ ଲେଖାଅଛୁ ଯେ ଟକି ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କାଳପୁତ୍ର ଜମିର ଖଜଣା ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ସେହି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଜମା ଦଣ ବର୍ଷରେ ଉର୍ଦ୍ଧ ସାମାଜ୍ୟ ଲିଭିବ ଯେଉଁସେ କି କେବଳ ବନୋବସ୍ତୁ ନିୟୁତର ଶେଷ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ସଦାଶେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମା ନିୟୁତ । ଦଳବେଦେରମାନେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଖଜଣା ବିନା ପୁରୁଷ ଯେଉଁ ଜମିଭୋଗ କରୁଥିଲେ ସେହି ଜମି ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଉପର ଲିଖିତ ନିୟମ ଖଟକ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଦରଖାସ୍ତ୍ରଦାରଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବନୋବସ୍ତୁରେ ଯାହାକୁ ଯେତେ ପୁଞ୍ଜାଠାରୁ ଅଧିକ ଦେଶ ହୋଇଅଛି ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଭରୁର ଦଣ ଭାଗର ଏକ ଗୁଣ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଏକ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଦଣ ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧିର ଶେଷ ସୀମା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ଭାବେ ଉତ୍ତରୁ ସେହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେବାକୁ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏ ପ୍ରକାର ସୁବିଧାର କର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରତି ସଫୋରୁ ଉଦାରତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମପତ୍ରିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଗର ଆସାବଳୀ ଅନାବାସନା ସମୟରେ ପୁଣ୍ୟରେ କସ୍ତୁର ସାମ୍ରାଜୀ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ବସାଦର ନ ପାଇବାରୁ ପଦାରେ ପଡ଼ି ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଲଭିଲେ ପୁଣି ସେକଳରେ ବର୍ଷା ଦେବୀରୁ ବାହାରର ବନ୍ଧୁ ବୃଦ୍ଧିର ହୋଇଥିଲ । ବସ-

ଦର ନ ନିକରାର କାରଣ ଏହିକ ଗର ଶୁଣିବୁ ଯାହାରେ ଅଳ୍ପ ଯାତ୍ରି ଦେବୀରୁ ଯାହାକର ଲଜାପର ଅଛୁ ସେମାନେ ସରକାରୀ ସିସ ଦେଇ କ୍ଷତ୍ରପୁତ୍ର ଦେବା ଭବୁରେ ସେ ପରମାନଙ୍କର ପାସ୍ତ ନେଲେନାହିଁ ଏବ ବିନା ପାସ୍ତରେ କୌଣସି ଉତ୍ତାପରେ ଯାତ୍ରୀ ରଖିବା ଅଭିନୀତସାରେ ଦଣ୍ଡମାୟୁ ସୁଭରଂ ଜଗର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରେ ନିଲବାୟୋଦ୍ୟ ପର ଥିଲେହେଁ ସରକାରୀ ଟାକ୍ସ ଦେଉରୁ ଯାତ୍ରିମାନେ ଭାବରେ ଅପ୍ରସ୍ତ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏବ ବର୍ଷା ଓ ଦାକର ଖାଇ ଗୁଲିଗଲେ । କାର୍ତ୍ତିକମାସ ସୁଭବତଃ ଅସାସ୍ତ୍ରକର ଲେବେ ସାବଧାନ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ଜୁର ଦାକରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ଦୁସ୍ତର ଏଥିରେ ଯେଉଁମାନେ ଜଳ ଦାକର ଘୋଗ କଲେ ତାହାକର ଦଣ୍ଡା ବପର ଦେଲ ଅନାୟାସରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରେ । ଫଳତଃ ପାଦିକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ଅଭିନ ଦୋଇଅଛୁ ସେହି ଅଭିନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିଜାୟ କାରଣ ଦେଲ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅସାକରୁ କି ପୁଣ୍ୟ ବସାଦର ବମିତ୍ତ ଏ ବସୟକୁ ଶୀଘ୍ର ବଦେତନା କରି ଏ ପ୍ରକାର କଷ୍ଟର ବହଳ ପ୍ରକାର କରିବେ ଏବ ଅବଦାନ ଦେଲେ ଛାକର ଦର ଉଣା କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅନୁରୋଧ କରିବେ ।

ଗର ଅନାବାସନା ସମୟରେ ଏଠାରେ ଯେଉଁ ମେଘ ଦେଖା ଯାଇଥିଲ ତାହା ଶୁଷ୍କ ମାତ୍ର ଥିଲ ପ୍ରକୃତ ମେଘ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶରେ ଭଦ୍ର ଦୋଇଥିଲ ଏବ ସରକାରୀ ବର୍ଷା ବଜ୍ରପମରୁ ଜଣାଗଲ ଯେ ବଜ୍ରପରଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣକୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭରୁ ଗୁରତନ କାଳ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲ । ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁଣ୍ୟ ଜଣା ଏବୁଝିର ଫଳ ଭରୁ ଭରୁଅଛୁ ଏବ କେବଳ ଖୋରସାର କେତେକ ଅଂଶ ଛଡ଼ା ସେ ଜଣାରେ ଏମନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛୁ ସେ ଅଛୁ ଜଳର ଲେଜା ନାହିଁ ଏବ ଫସଲ ପ୍ରତି କୌଣସି ଅସନ୍ଧା ନାହିଁ । କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବୁଝିରୁ ବସ୍ତର ହୋଇଅଛୁ । ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କେବଳ ଉତ୍ତର କେତେକ ଅଂଶ ଛଡ଼ା ସବୁଠରେ ବୃଦ୍ଧିର ଅଭବ ଏବ ମରୁତର ଭବୁ ହୋଇଅଛୁ । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଉଦୁପ । ସେମନ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱରରେ କେମନ୍ତ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ଧାନ ଗୁଲିର ମନ୍ଦ୍ୟ

ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛୁ । କଟକ ଜଣାର ନାକପ୍ରାୟରୁ ଜଳ ବସ୍ତୁର ଗୁଣା ଶୁଣାଯାଉଅଛୁ ଏବ ଗର ବର୍ଷଠାରୁ ଏବର୍ଷ ଧାନ ଗୁଲିର ମନ୍ଦ୍ୟ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛୁ ପ୍ରକାଶକର ସବୁସ ବସ୍ତୁର ବା ଭବୁରେ ନାନ କଳହାନୀ ସମେତ ପ୍ରକର ଶେଷ ରକ୍ଷା କରୁଅଛୁ ଏବ ସେବେ କାରକମାସ୍ତ୍ରର ମଦକୁମା ଅବଦେତନା ପଦକ ସାଧିକାଳ ବନମାନ ବାଟ ଦେଇ କି ପାତ୍ରେ ତେବେ ଅଧିକ ଅନେକ ଫସଲ ରକ୍ଷା ପାଳି ଯାନ୍ତା । ଜାଳହୀନ ମଙ୍ଗଳ ଓ ଅମଳକ ପୁଣି ସାଧକ ଦୋଇଅଛୁ ଏବ ଯେତେ ଫସଲ ଅଧିକ ଦେବ ଭାବ ପାଇ ଦେବ ଏବ ସରକାର ଭବୁ ଦାସ୍ତ୍ରପୁ ଦେବେ । ଫଳତଃ ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଯାଏ ତହିଁରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ଏଠାରେ ବସ୍ତୁର ମରୁତ ଦେବ ନାହିଁ ଦେବଦ ଧାନର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲ୍ୟ ଦେବୁ ବଣିଶିବୁ ଏବ ଦେବେ ଗୁଣିକର ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ ହେବ ।

ମାଲଗିର ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅନାୟୁ ଅଛୁରୁ ଯେଉଁ ମନ୍ଦଫଳ ଜାତକରାବ ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବାହା ସରକାର ଦୋଇଅଛୁ । ବର ବାହାଦୁରୀ କରୁ "କି ରକ୍ଷାସାଧେବ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇମାନ ମୁକ୍ତକାରଣ ହୋଇ ଯେଉଁ ବର୍ଷାମାସରୁ ବରଖାସ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ ସେମାନେ ଗୁଣାସାଧେବ କି ଅକଳରେ ପକାଇ ଅପଣା ଏବ ଅଧିକାର କରିଥିବାର ଶୁଣିଲୁ । ଏବେଦେଲେ ମାଲଗିରରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ କୌଣସି ଦେବ ମାନ ନାହିଁ । ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ସାବେକ ମେଳସ୍ତ୍ରର ସରକାର ଅଧିକ ସମସ୍ତ ଭରୁ ନଦ ଦେଇଅଛୁ ।" ସେ ପ୍ରକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମେଳସ୍ତ୍ରକର ସଦାସ୍ତ୍ର ସେ ପ୍ରକାର ସଜାକର ଅଛୁ ଅପୂର୍ବ ବାହା ସୁଦ୍ଧଂ ବିଳ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମେଣ୍ଡଠାରେ ଦୋଷୀ ଦେବେ ସୁଦ୍ଧଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବାହା ଗୁଣିକେ ନାହିଁ ଅଭିନ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ସଦାଶେ ସଜାକ ଦାସ୍ତ୍ରା ବସଦେବ ଏଥିରେ ସଜା ସେ ମେଳସ୍ତ୍ରର ପଦାବଦନ ଦେବେ ବଜ୍ରମାତ୍ର ବଡ଼କ ନୁହଇ । ମନ୍ଦ୍ୟ କାଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧିକ ଦଳ ଦେଶ ବୃଦ୍ଧିର ଦେବ ଏପ୍ରକାର ଅଣା କରିବା ଫଳତର ବଡ଼ମନା । ମେଳସ୍ତ୍ରମାନେ ସାଧସାଧକ ନିମିତ୍ତ ସଜାକର ସାଧନା ପ୍ରକାଶର ମରୁତ ଦାକର

ଦେବ ଏବଂ କ୍ରମଶଃ ଅସନ୍ନୋଷ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା
 ଗୋଳମାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ପଦସ୍ତୁ କିଛି ଭିନ୍ନା ନ କର ଚାହୁଁ କିନ୍ତୁ
 ସଦାପେ କମିଶ୍ନର ଦୋଳ ଅସିଥିବା ଲାଭମିତା
 ସାଦେବକ କଥାରେ ଭୁଲିଗଲେ ଏବଂ ଜଣେ
 ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବାକୀ ଓ ଜଣେ ସୁଯୋଗ୍ୟ କର୍ମଚ୍ଚ-
 ରକ୍ଷ ଅପମାନିତ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ହେଲେ
 ନାହିଁ ବରଂ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଶୁଣୁଅଛି ଯେ ରାଜାସାହେବ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ସୁପ୍ରସାଦେବ ସୁପରିଖ୍ୟେଶ୍ୱେତକ ନିକଟକୁ ପୁନ-
 ଶୁଭ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଏକ ଆବେଦନପତ୍ର
 ଉପସ୍ଥାପନ କରି ମାଟି ଅଭାଗ୍ୟ ବେଳକୁ ସବୁ
 ଦୁର୍ଘଟଣା ଏକତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତି । ସୁପ୍ରସାଦେବ
 ଏହି ମଧ୍ୟରେ ଚାଲିଯିବେ ଏବଂ ଚାହିଁ ଉତ୍ତର
 ଯାଉଁ ଫଳ ଦେବ ତାହା ବୋଲିବା
 ହେବ ।

ମୋହରମ ପର୍ବ ।

ମୁସଲମାନଙ୍କର ମୋହରମ ପର୍ବ ଆରମ୍ଭ
 ହୋଇଅଛି । ଗଜ ଦୁଇଦିନ ହେଲେ ନଗରରେ
 ସୁଦୂର ବହଳ ପଡ଼ି ଯାଇଅଛି । ବାକୀ ଅଖତା
 କେବଳ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲାଗି ରହିଅଛି ଏବଂ ପଲ-
 ଠାରେ ଗଜବର୍ଷମାନଙ୍କପରି ମଜଲିସ ଲାଭ୍ୟାଦ
 ହୁଏ ବୋଧାନ୍ତ । ଆଜି ପର୍ବର ଛୁଟାୟୁ
 ପଦବ ଚାଳୟୁ ସବୁ କାଲି ରାତ୍ରରେ ବାହାର
 ପରଦନ ଜଳକୁ ଯିବେ ଏବଂ ତେଲେତେଲେ
 ତାହାର କେମନ୍ତ ଘୋଡ଼ା ଦେଖିବାରେ ଆସିବ ।
 ଏବର୍ଷ ଏ ପର୍ବପ୍ରତି ଭାଷା କପଟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋ-
 ଲାସ । ଗଣେଶ ମିଳନ ଦିନ ପଲଟନ ଓ
 ପଲଟ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଯହିଁର ମାମଲା ଅବଧି ଛୁଡ଼ି
 ନାହିଁ ତହିଁର ଲକ୍ଷକର ଉତ୍ତୈଳି ସାହେବ
 ପୁରୁଷ ବଞ୍ଚାପନ ଦେଇଥିଲେ କି ପଲଟନ
 ଚାଳୟୁ ସବୁରକୁ ଏବଂ ସଦର ଚାଳୟୁ ପଲଟ-
 ନକୁ ଯିବ ନାହିଁ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ସୁଲସ ସୁପ-
 ରକ୍ଷେଶ୍ୱେ ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ସେହି
 ପ୍ରକାଶକୁ ମୁନକର ସମସ୍ତ ଚାଳୟୁ ଓ ଆଖ-
 ତାବାଦକୁ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ଯେ ପଲଟନ-
 କଟେ ନଗରର କେହି ଚାଳୟୁ ଯିବ ନାହିଁ ।
 ଏଥିରୁ ଅବଦୁମାନଙ୍କାଳରୁ ନଗରର ସମସ୍ତ
 ଚାଳୟୁ ପଲଟନ ବାଟେ ମହାନପାକୁ ଯାଇ
 ସେଠାରେ ଜଳଶାୟୀ ବା କବର ଦୟାସିଦାର
 ହସ୍ତପତ୍ତ । ତହିଁର ଅନ୍ୟଥା ଦେଲେ ଧର୍ମକରୁକ

କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ବୋଲି ଏଠା ଚାଳୟୁବାଲକ
 ପ୍ରକାଶ ହେଲା । ଏପରି ଏଠାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ସବ-
 ଜନ ଅନ୍ୟାଧି ପିର ମିୟାମସ୍ତାନଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ନ ପଲଟ-
 ନର ଉତ୍ତର ସୀମାରେ ସ୍ଥିତ ଏବଂ ପଲଟନବାଟେ
 ସେଠାକୁ ଯିବାର ସଲଖପଥ । ସେଠାରେ ଦୁଇ
 ପଦରଥ ମାତମଦନ ଭାଷା ଧୁମହୁଅଇ ଏବଂ ନଗ-
 ରର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଅଖତା ଏକତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତି ।
 ତାହାକୁ ନିଷେଧ କରିବା ଧର୍ମ ପ୍ରତିବାଧା ଭିନ୍ନ
 ଅଛି କିଛି ନୁହଇ । ଏଥିପାଇଁ ଚାଳୟୁ ଓ
 ଅଖତାବାଲମାନେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କଠାରେ ଦର-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ମାତ୍ର ସେ ନ ଶୁଣିବାରୁ କମି-
 ଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ଗୁହାରି କଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଅ
 ସାହେବ ଯଥାର୍ଥ ବିବେଚନା ଏବଂ ବହୁଦର୍ଶି
 ଅଟନ୍ତି । ସେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଏପରି
 ଅନ୍ୟାୟ ହୁକୁମକୁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ ନାହିଁ ।
 ପୁରୁଷ ନିଷେଧ ଅଜ୍ଞାନ ଉଠି ଯାଇ ପର-
 ଶ୍ୱର ପ୍ରକାରେ ପଦ ସମାଧା ଦେବାର ଅଦେଶ
 ପ୍ରଶ୍ନରତ ହେଲା । ଯାହା ଦେଉ ପଲଟନ ଓ
 ପୁଲସର ବିବାଦରେ ଅନାଦର ଗରବ ପ୍ରକା
 ମାନେ ଲଗୁହଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମି-
 ଶ୍ୱରଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇ ଗଲେ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଜାଣୁ ଯେ ପ୍ରକାକ ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ତର
 ପଲଟନ ଏବଂ ପୁଲସର ସୃଷ୍ଟି ଦୁଃଖର ବିଷୟ
 ସେ ସେମାନେ ଆସଣା ମଧ୍ୟରେ କଳ ଇଆର
 ପ୍ରକାକ ସୁଖସୁଜନତା ପ୍ରତି ଅକାରଣ ହସ୍ତକ୍ଷେ-
 ପଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ଦେଲେ ଏବଂ ଜଳର
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ସୁସ୍ଥ ବନ୍ଦର କରି ନ
 ପାର ତହିଁରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ଏ ଭଳି
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଜଳର ଭାର ସମ୍ଭାଳିବାକୁ କେତେ
 ଯୋଗ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ଏହା ବିଚାର କରିବା
 ଉଚିତ ଅଟଇ ।

ଅବକାଶ ଗୁଜୁର ବିଜ୍ଞାପନା ।

ସନ ୧୮୮୨-୮୩ ସାଲ ବାବୁର ବଙ୍ଗ
 ପ୍ରଦେଶର ଅବକାଶ ଗୁଜୁର ବିଭାଗର ଶାସନ
 ବିଜ୍ଞାପନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନ୍ୟଦର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ବାହାଲଅଛି । ତହିଁରୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସବୁଠରେ ଅବକାଶର କର୍ମ ।
 ସରକାରୀ ଗୁଜୁର ମଧ୍ୟରେ ଅବକାଶ ପରି କେହି
 ସ୍ଥିରଭାବରେ କ୍ରମାଗତ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବାକୁ
 ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହିଁ । ସବୁ ଗୁଜୁର ହ୍ରାସବୃଦ୍ଧି
 ଅଛି ଅଲଗା ଇଚ୍ଛା କଲେ ଉଣା କରି ବିଷ୍ଣୁ
 ଯାଇ ପାରେ ମାତ୍ର ଅବକାଶ ଗୁଜୁର ସେପରି

ନୁହଇ । ଏହା କ୍ରମାଗତ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏବଂ
 ଉଣା କରିବାର ତେଣୁ ସୁଦା ଏଠାରେ କମଳ
 ହେଉଅଛି । ଗଜ ଭିନ୍ନ ବରଷର ଚାଳିକାରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ସନ ୧୮୭୯-୮୦ରେ ମୋଟ ଅୟ
 ୭୨ ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ ଅଡ଼େଇ ଲକ୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚା ଯାଇ
 ନିଟ ଅୟ ୨୯୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ସନ ୧୮୮୨-୮୩ ରେ ମୋଟ ଅୟ ୯୭୯ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଅଡ଼େଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚା ଯାଇ ନି-
 ଟ ଅୟ ୯୫ ଲକ୍ଷ ରହିଲା । ଏକ ପକ୍ଷରେ
 ଅୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଳ୍ପ
 ସାମାନ୍ୟ ସୁଖର ବିଷୟ ନୁହଇ । ସବୁ ଗୁଜୁର
 ଏହି କ୍ରମରେ ସ୍ଥିତିସ୍ଥାପନକାରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ
 କିଛି ଭାବନାର ବିଷୟ ନ ଥିଲା । ଫଳତଃ ଭିନ୍ନ
 ବର୍ଷରେ ଅବକାଶ ଗୁଜୁର ୨୫୯ ଲକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଅଛି । ଏହା ଭାଗଲସର ଛୁଡ଼ା ଆଉ
 ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ ଗୁଜୁର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଯେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
 ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କଟକର ନାମ ଲେଖାଅଛି ।
 ଅବକାଶ ଅନୁର୍ବିତ ଶୁଣିଲ ଓ ପାଣିଆ ମିଶି
 ୧୨ ଟ ମାତ୍ର ପଦାର୍ଥ ଅଟଇ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 କେବଳ ସାମାନ୍ୟ ପାଖ ଦୁବ୍ୟ ଯଥା ରମ ତାଡ଼
 ଚରସ ପ୍ରଭୃତିରେ ବିକ୍ରି କିଛି ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି
 ନୋହିଲେ ଆଉ ସମସ୍ତ ଉଠିଆ ଏବଂ ଚାହିଁ-
 ରେ ଦେଖା ମଦ, ଗଞ୍ଜାଳ ଏବଂ ଅପାମ ସବୁ-
 ପେଶା ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଗଜ ବର୍ଷଠାରୁ ଏ ବର୍ଷର ନିଟ
 ବୃଦ୍ଧି ୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ଏଥିରୁ ଏହା ଦେଖାୟୁ
 ମଦ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଗଞ୍ଜେଇ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ି ଲକ୍ଷ
 ଏବଂ ଅପ୍ତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଧଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶ
 କରାଅଛି । ପୁଣି ଦେଖାମଦରୁ ଯେଉଁ ଦୁଇଲକ୍ଷ
 ଅଧିକା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ମୋ-
 ଫସଲ ଭାଞ୍ଜର ଭାଗ ଟ ୧,୯୮,୦୦୦ ଟଙ୍କା
 ଏବଂ ସଦର ଭାଞ୍ଜର ଭାଗ ଟ ୮୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ।
 ଉପରଲିଖିତ ଅଙ୍କରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ହେଉ-
 ଅଛି ଯେ ଉତ୍ତରୁଦ୍ୟ ଦେଖା ମଦ ବୁଦ୍ଧି ଉପରେ
 ଅଛି ଏବଂ ଏହା ମୋଫସଲ ଭାଞ୍ଜ ବିସ୍ତାର ହେ-
 ତୁ ଯେ ମଦ ପିୟା କେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି
 ଏକଥା ବୋଲିବାର ବିଶେଷ ହେଉ ନାହିଁ ।
 ବାସ୍ତବରେ ମୋଫସଲ ଅପେକ୍ଷା ସଦରରେ
 ମଦର ଖର୍ଚ୍ଚ ବିସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ମୋ-
 ଫସଲ ଭାଞ୍ଜ ସଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଠାରୁ ଏ ବର୍ଷ
 ଅନେକ ଉଣା କରିଦେବାରେ ସୁଦା ଗୁଜୁର
 ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସଦର
 ଭାଞ୍ଜ କେବଳ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସଦରରେ ଏବଂ

ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯେତେ ସମ୍ପର୍କ ଗୁଡ଼ି ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ିର ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ୧୯୮୦-୦୦୮ କା ଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇ ଆଜ୍ଞା କାରଣ ସମୟ ଗୁଡ଼ିର ପ୍ରାପକ କେବଳ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଏବଂ ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ିର ପ୍ରାପକ ୨୩୫ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ଫଳ ଦେଖି ଲେଖକଙ୍କ ଗର୍ବର ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି ତ ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ିର ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ସେତେଦୂର ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ଏହା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେ ମୋଫସଲ ହିମାଳୟାଳୟ ଦେଖିଅଛନ୍ତି କି କେତେ ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ସେତେ ମନ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରା ଯାଇ ପାରେ ତତପେକ୍ଷା ଅଧିକ ମନ ଲୋକେ ପାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦେଖୁ ବେ ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ିର ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଚନ୍ଦ୍ର କର ଉପୋକ୍ତକରିବା କାରଣ ଗୋଟିଏ କମିସନ ନିୟୁତ କରବାର ମାନସ ରଖିଅଛନ୍ତି । କରଣା ହୁଅଇ ଏହାଦ୍ୱାରା ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ି ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସୁଖର କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

ସହରମାନଙ୍କରେ ସମୟ ଗୁଡ଼ି ନ ରହିଲେ କଳକ ନାହିଁ । ମୋଫସଲରେ ଅନେକ ସନ-ରୁ ଗୁଡ଼ି ରୁ ଯାଇଥିଲା ପୁଣି କେତେ ବର୍ଷ ହେଲେ ବସିବାରୁ ମଦର ପ୍ରଚଳ ମୋଫସଲରେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏହି ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ି ବସିବାରୁ ଛାଡ଼ି ଆଦର ଗୁଣ ପଡ଼ିବାର ଦେଖାଯାଏ କାରଣ ଛାଡ଼ିର ଗ୍ରାମ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷା ପଡ଼ିଅଛି । ଛାଡ଼ି ବଦଳରେ ମଦ ଯୋ-ଗାଇବା କ୍ୱଚିତ୍ତ କରୁଛନ୍ତି ନୁହେଁ ଏବଂ ଅମ୍ ମାଳକ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁରୂପ ଏହି ଗୋଟିଏ ମନ ଫଳ ମୋଫସଲ ଗୁଡ଼ିଦ୍ୱାରା ପଡ଼ିଣା ହୋଇ ଥିବୁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗୁଡ଼ି ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ ଶକ୍ତିର ମାତ୍ର ପ୍ରତି ସେଇରେ ଟଙ୍କାଏ ଲେଖାଏଁ ଏହି ବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ତଥାତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବେତନର ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । କେବଳ ଦୁବନ୍ଧ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ପୁର ସରମାଣ ଜଣା ପଡ଼ିଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗରବର୍ତ୍ତମ ୨୫୩୯ ହଜାର ଏ ବର୍ଷ ମଂ ୨୫୫୨୭୩ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ଫଳ ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅର୍ଥାମର ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପର୍କରେ କିପରି ହୁଅଇ ସେ କେତେକ ପ୍ରାଚୀନରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଚାହିଁ

କାରବାର ହେଉଥିଲା ପ୍ରଧାନ ଚୋରମାନେ ଧନ ପଡ଼ିବାରୁ ଉଲ୍ଲୁ କାରବାର ରହିତ ହୋଇ ସରକାରୀ ଅର୍ଥାମ ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ଅଛି । ଏ ଫଳ ସୁଖକର ଅଟଇ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ଏହା ଖଟିବ ନାହିଁ । କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଚୋର କାରବାରର ବିଶେଷ ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଅଥଚ ଏଠାରେ ଗର ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଏ ବର୍ଷ ମଂ ୧୨ ଅଧିକ ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ବାଲେ-ଶ୍ୱରରେ ମଂ ୧୯ ର ଗୁଣା ପଡ଼ି ଅଛି । ଅର୍ଥାମ ଖାଇବାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ବହୁତାଳ ପ୍ରଧାନ ସ୍ତାନ ପାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏତେବେଳେ କଟକ ପାଖରେ ଦାଉଗଲା । କଟକର ମଦରୁ ଏପରି ପ୍ରଶଂସା ପଦକ ଦେବାର ଉଚିତ ।

ମୋଟ କଥା ଏହିକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ନିବାରଣ କରିବା କଥା ଯେତେ କଠୁର ଓ ସେ ପକ୍ଷରେ ଯେତେ ଉପାୟ କରନ୍ତୁ ତଦ୍ୱାରା ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ବୃଦ୍ଧି କିମ୍ବା ଦ୍ୱାସ ହେଉ ନାହିଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୋଲନ୍ତି କି ଲୋକଙ୍କର ସାଧାରଣ ସୌଜନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଏଥିର ଦେଉ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ପ୍ରକାଶ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ମଦ ମଦତ୍ ଓ ଗଞ୍ଜା ଲୋକଙ୍କର ସର୍ବନାଶ ବଢ଼ାଇ ଅଛି । ସରକାର କଠୁର ଅଧିକ ଅବକାଶ ରଖିବୁ ଲୋକଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକ ଦେବାର ଜଣାଯାଉ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ସରକାର ଏହି ବାଟରେ କୌଣସି ଦୂରଦୃ-ଶ କରି ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବେବନରେ ବହୁତାଳ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର ଏବଂ ଦଶଦୁମାନେ ଅପଣା ଅବସ୍ଥା ଉପର କରବାକୁ ଅପାରଣ ଦେବାର ସର୍ବଦା ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଏ ସବୁ ଘଟଣା ଦେଖି ଅନୁମାନେ କେବେତା କରୁ ତ ଅବକାଶ ଦୋକାନ ଗୁଣା ନ ଦେଲେ କୌଣସି ଅବକାଶ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ଗୁଣା ହେବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଅବକାଶ ଦୋକାନ ମାନ ପ୍ରଥମ ସ୍ତାପନ ବେଳେ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସକାଶେ ନ ହୋଇ ଅବକାଶ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ କାର କରିଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ କଥାକୁ ଦେଖୁ ନାହାନ୍ତି ।

ନୂତନ ମହାଗ୍ରାଭର ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଦେଇ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସରେ ଓଡ଼ିଶା ମହାଗ୍ରାଭର ଗୁଣା ଦେବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଏଥିର ପ୍ରଥମ

ପୁସ୍ତକା ଦେଖିଅଛୁ । (ଏଥିରେ କେବଳ ଅନୁକମଣିକାଆୟୁ ବାଦାଉ ଅଛି ଏବଂ ଗାଦା ପାଠ କରବାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଗୁଣା ସ୍ୟାମା-ନକ ଦେ ଏହି ମହାଗ୍ରାଭରର ପ୍ରକାଶକ ଏବଂ ବଡ଼ ଫଳରମୋଦନ ସେନାପତି ଏଥିର ରଚ-ୟିତା ଅଟନ୍ତି । ଫଳରମୋଦନ ବାବୁ ତୌବ ଅଷ୍ଟାୟୁ ବୃଦ୍ଧରେ ଏହାକୁ ମୂଳ ସମ୍ପର୍କରୁ ଅନୁବାଦ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁକମଣିକାଆୟୁ ପାଠ କର ଅନୁମାନେ ଅନେକ ସହଜ କହୁଅଛୁ ଯେ ଉପସ୍ତୁତ ଦସ୍ତରେ ଏପ୍ରକାର ଗୁଣୁତର ଗୁର ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ରଚନା ସତ୍ୟା ସମ୍ପଦ ସରଳ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବୋଧଗମ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସୁଗୁଣାକାଳର ଗୁଣା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ମିଶି ଯାଉଅଛି । ବଙ୍ଗଳାରେ ବାଳାପ୍ରସାଦସିଂହ ଏବଂ ବକ୍ସମାନର ମହାଗ୍ରାଭା ମହାଗ୍ରାଭରର ପ୍ରକାଶକ ବଙ୍ଗଳା ଅନୁବାଦମାନ ପ୍ରକାଶ କରି ଯେମନ୍ତି ଶାହି ରଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୁଣ ଶ୍ୟାମାନକଦେ ଏହି ମହାଗ୍ରାଭର ଶ୍ରେଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି ଗଲେ ସେପ୍ରକାର ଶାହି ରଖି ଯିବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ଗୁଣାରେ ପ୍ରଥମ ସାରନାବାସ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରପର ବୃଷ୍ଟିସିଂହ ମହାଗ୍ରା-ଭର ପ୍ରକାଶ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଆଗାଧାରୀ ମହାଗ୍ରାଭର ଏସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଖଗରୁପେ ପଠିବ । ମାତ୍ର ଏହା ଭାଲପଡ଼ିରେ ରହିଅଛି । ବୃଷ୍ଟିସିଂହ ମହାଗ୍ରାଭର ତେଡ଼େ ସାଧାରଣରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ ନ ଦେଲେଦେଁ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃତ କାରଣ ଏହାର ରଚନା ଉତ୍ତମ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସହଜ ଭାବ ପଦ ଗୁଣା ବୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ କିମ୍ବଦ୍ଧି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ । (ସମାଲୋଚିତ ମହା-ଗ୍ରାଭର ସର୍ବମାତ୍ର ନୂତନ ଏବଂ ନୂତନ ପ୍ରକ୍ତ ପ୍ରକ୍ତ ଏଦେଶବିଧିର ସେପ୍ରକାର ଶକ୍ତିଗ୍ରା ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଏହା ଶ୍ରୀ ଦେଲେ ସେ ଶାସ୍ତ୍ର ଏଥିର ସ୍ୱାଧିକ ଦେବେ ଏମନ୍ତ ଅଶା କମ୍ପ ସାଇ ନ ଠାରେ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରବଚନର ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୁଣା ମହାଗ୍ରା-ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟୟସାଧ ରାଜ୍ୟରେ ଦସ୍ତଦେୟ କରିବା ଅବଶ୍ୟ ଅପାର ପ୍ରଶଂସାର ବାଧ୍ୟ ହେଲେଦେଁ ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଏଥିରେ ଯେତେଟିକା ବ୍ୟୟ ଦେବ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ପରିମାଣ ଫଳ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ନାହିଁ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟଠାକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ଗୁଣୁତର ପ୍ରକାଶ ଅଛି ତ ସହିଁ ପ୍ରତି ପାଠ ମନୋଯୋଗ

ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଅଳ୍ପ କ୍ୟପୁରେ
ଅଧିକ ଉପକାର ସାଧିବ ହୋଇ ଯାରେ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଏତେବେଳେ ଶ୍ୟାମବାହୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରମାନେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀମାନ
ଙ୍କର ସାକ୍ଷୀ ଗ୍ରହଣ ଶେଷ ହେବ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିଷ ସାକ୍ଷୀ
ସମ୍ମେଳନ ଶେଷ ହେବ । କୌଣସି ସାକ୍ଷୀ ସାକ୍ଷୀ ଏବେବେଳେ ଶେଷ
ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଶ୍ୟାମବାହୁଙ୍କ ଶେଷସମ୍ମାନରେ
ଅନୁପାଳନ ଗତ ହୋଇ ଗଲା । ମୁଁଦେଇ ପଞ୍ଚମେ ୨୦ମ
ଠିକଣା ଓ ପୁରୀର ଅଧିକାରୀ ପୁରୀର ଶେଷ ସାହେବ ଓ
ମୁଦାସର ପଞ୍ଚମେ ଦୁଇଦିନ ଠିକଣା ଓ ପଲଟନର ମେଜର
ସାହେବ ଏହିପ୍ରକାର ଅଭିଯୋଗରେ ମାମଲ ତଳ ଅସୁଅଛି ।
୧୯୦୧ ଅସାମାଜ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁରୁଦିନ ପଞ୍ଚମେ ଅପୌ
ଶ୍ରମଣ ନ ପଞ୍ଚକାରୁ ସେମାନେ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ବାଳା ନଅ
କଣକ ପ୍ରତି ଦୁଃଖୀନା କରବା ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡଦଣ୍ଡ ଅନୁର
ଧ୍ୟାୟକମୁଖ୍ୟରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇ ମଞ୍ଜର ନେବା କାର
ଏ ସମାପ୍ତ ତା ୧୯୦୧ର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଶୁଣିବାରେ
ସଂପାଦକ ସାକ୍ଷୀ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ।

ମତ ଶୁଣିବାରେ ଶୁଣିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନରେ
କାଳ ହୋଇଅଛି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

ଏତ ବୁଧବାର ଦିନ ଶ୍ରୀମତ ଉଦ୍‌ଧୂରୀଦେବ ଶ୍ରୀମତମରେ
କବି ବଦେଇଥିବା ପ୍ରମୁଖରେ ବାଟରେ ତାଙ୍କର ଘୋଡ଼ା
ତମକ ଦଉଡ଼ି ଶିକାରୁ ଶ୍ରୀମତମ ଲେଉଟି ପଡ଼ି ଉଠି ଗଲା ଓ
ସାହେବ ବଶେଷ ଅପାତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ହୋଇ ତତ୍ପରୀକ୍ଷା ହୁଏ
ତାଙ୍କୁ ଶେଷତ ହେଲେ । ଶୁଣି ଅନନ୍ତତ ହେବୁଁ ଯେ
ସାହେବ ବଦଳ ଅପେକ୍ଷା ଲାଭ ଅନୁକ୍ରମ ।

ଦେହାପତା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତର ଅଧିକର ବାବୁ ତତ୍ପରୀକ୍ଷାରେ
ଦେହାପାଆସୁ ଏତ ସୋନକାର ତଳ ବାଟିକ ମଞ୍ଜର
ସମୁଦ୍ର ବାହାର ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ପ୍ରଥମେ ସାକ୍ଷୀ ବଦଅଛି ।

ଓଭରଠାରେ ଉପୁତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତର ତାମ
କରାହୁଁ ତାମସର ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୁଣି ଘୋଳ ଘଣ୍ଟିଅଛି ।

ଅକ୍ଷର ତଳେ ଜଣେ ଓଭର ଗ୍ରାହଣ କେନ୍ଦ୍ରପତାରେ
ମୁଖମାନ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରାଅଛି ।

ଦେହାପତାରେ ଉତ୍ତର ଓ ଶେଷ ମହାଜମ ଉତ୍ତର
କରୁଅଛି । ମୋଟ ଉତ୍ତର ଶକାବ୍ଦ ସେ ୧୦ ର ଲେଖାଏ
କଣି ହେବୁଅଛି । ମାତ ତତ୍ପରୀକ୍ଷାରେ ଅର୍ଥ ଧନ ସଂକ୍ର
ସୁଖାପାଏ ।

କେଉଁଠି ମହାବଳା କରାବତା କଳ ଚାଟ ନମିର
ପଠା ଦୁବିହାର ନକଟକୁ ହୁଅନ୍ତୁ ନମିର ଉତ୍ତର ଓ ପୁର
କାଳୀନ ଲୋଡ଼ ନମିର ଶିକାରୀ ଓ ଅପାରାଧ ଏବଂ
ତତ୍ପରୀକ୍ଷାରେ ନାମା ପ୍ରକାର ବୁଦ୍ଧାବାର କାକ୍ଷ ଅଧ
ପଠାଇ ଅଛି ମଧ୍ୟ ସେଠା ଗୁପ୍ତିକ ତାର ନମିର ଏକ ନାମ
ସର୍ବ ଅଧିଅଛି ।

ଜାପାନ ସୁନା ଉତ୍ତରୀକାର ସକଳମାନ ଶକ୍ତିକୃଷ୍ଣା
ହେଉ ବର୍ଷ ହେଲା ଏକ ଇଂରାଜ ଉତ୍ତରରେ ବାର୍ଯ୍ୟ କର
ରୁଁ ଅଛି । ଅପୁରୋହିତ ଅଳସ ଓ ମିଥ୍ୟା କଳାସ ଶ୍ରୀ
ସୁନାମରେ ଏହା ଶୁଣି କମ୍ପାପଲ ହେବେ ।

ହୃଦୟେ ଅତି ଶୁଣି ଅଛି ଯେ ଜାପାନ ସୁନା ନିଜ
ଦେଶର ଧର୍ମସ୍ତା ଉତ୍ତରୀ ଓ ମୋନକର କଳ୍ୟାଣ ପୁରସ୍କାର
ଦେବାହୁଲାପରେ ସେମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ଉଠାଇବା
କାରଣ ଏକ ମନ୍ତ୍ରାଳ ପ୍ରଥ ଅପେକ୍ଷ କରାଅଛି ।

ସମ୍ଭାବ ଏବୁପ ସେ ଗତ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ହଟକାର
ମହାସୁନା ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ ଅନୁରଣ କର ଘୋଡ଼ା ଦେଇଥିଲେ
ମହାନଦରେ ଇଂରାଜମାନେ ଶିଅପିଅ କର ଶେଷ ଲଟ
ସାହେବଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରରେ କମ୍ପୁଅର ଦେଲୁ ତାଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ କଣେ କଳ ଘଟକ ନାମ ନ ପଡ଼ିବାର କାରଣ
ପରୁଲରେ ଏଥକୁ ଅନ୍ୟ କଣେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ କଳ
ଘଟକର ଉତ୍ତର ପୁରୀ ଲାଲକଟକରେ ଜଣତ ହୋଇ
ମହାସୁନା ଘୋଡ଼ାଶାଳ ପଡ଼ିଅଡ଼େ ପଦ୍ମ ହେଉଅଛି ।
କ ଉତ୍ତର କାଣ୍ଡ । ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଗଳା ବରେ ଏକଦି
ନିତାନ୍ତ ଜାତକନୋପତ ଅପମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଘଟକାର
ଶୁଣି ଅସେମାନେ ସମ୍ଭାବେ ନାହିଁ ହୁଅନ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ।

ଏଥର ଭାରତରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅଲକ୍ଷ ୧୦୦୦ର ମଦ୍ୟ ଗୁ
ଉତ୍ତର ହେବ । ମହାଶେ ଗୁର ମୂଲ୍ୟ ସବ ୧୯୦୦କା
ଧର ଯାଏ ତାହା ହେଲେ ୨୦୦୦୦ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କାର ମାଲ
ଉତ୍ତର ହେବ । ତେବେ ଅଧ ଅସାମା ଗୁ କରମାନେ ଏକ
ଦତ୍ତୋକ୍ତ ନ ହେବେ ବାହିକ ?

ସଂପାଦି ଉତ୍ତର ଠାରୁ ଗରପଟ ଉତ୍ତର ବଦବାବୁ ଉତ୍ତର
କର ଦେବେ ୨୦୦୦ ବେଦେସିକ ଦେଲ ଏକ ୧୦୦୦
ଦତ୍ତ ଗୋଷ୍ଠି ବୋତଲରେ ପୁରୁ ଉତ୍ତରରେ ଦୁଇଦିନ
ଦୁଇ ପ୍ରକା ବେଶ ମିଶିଲେ ୧୫ ସେର ଜଳରେ ଦୁଇ
ଘଟାକି ସେହି ପ୍ରକା ମିଶ୍ରିତ କର ଗର ମୂଲରେ ସେତେ
ଦରକାର ତାତକ ତାହା ହେଲେ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରୀ ଏବା
କେଳକେ କମ୍ପାସିକ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନଗର କୋମଳ ବସିକର
ମାତ ଉତ୍ତର ସାହେବ ଏହି ଦୁଃଖୀ ଅବସ୍ଥାର କର
ଅଛି ।

ପଞ୍ଜାବ ହୃଦୟ କୋଳର ସେ ପଞ୍ଚା ବଦରରେ ଏତ
ଦତ୍ତ ଉତ୍ତର ମା ୧୦୦୦ ହୃଦୟ ମାତ ଅଳ୍ପ ଦିନ ହେବ
ଅନେକ ସମୟରେ ଅର୍ଥ ମା ୧୦୦୦ ହୃଦୟ ଦେବାର ଦେଶିକା
ରେ ଅସୁଅଛି ।—ଦତ୍ତାକାସିମାନେ କେଉଁ ଶା ୧୦୦୦ ଅଧିକ
ପୁନିକ ଓ ସାକ୍ଷୀର ବୋଲି ଦେଶରୁ ଦାକ୍ଷିକ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଲହୁଏ ।

କରକା ବକ୍ତ ଚାଟରୁ ପ୍ରତ ହେବା ପୁରସ୍କାର ନମିର
ସେଠାର ଶାଳକରୁ ନଦୀର ବସୁ ବାହାର ୧୯୦୦ କା
ଦାନ କରାଅଛି । କମିଟି କରୁ କର ସେଇ ଉତ୍ତର ଶିକାରୀ
ପ୍ରକାକୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ଶୁଭ ବଦେବ ଦେବକ ସେହି
ଉତ୍ତର ବାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହା ସମ୍ପାସିକ ।

ଶ୍ରୀମତ ବଦଦେବସକ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସୁଖିକ ଉତ୍ତରରେ
ପଦାର୍ପଣ କାରରେ ତାଙ୍କର ଅଧାର୍ଯ୍ୟକା ନମିର ଦୋସାଦ
ଠାରେ ଗୁଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅବା କଷ୍ଟ ଅସେମାନେ
ପାଠକକୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ସଂବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ
ସେ ତତ୍ପରୀକ୍ଷାରେ କେବଳ ଘୋଷଣ ସୌକର ଚାଟକସିକ
ଓ ନାମାପ୍ରକାର ଶେଳ ନୀତାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେବ ଓ ଶେଷକୁ
ଅପରକାରର ଶେଳ ହେବ । ଗତ ମାସ ତା ୨୮ ରଖରେ
ଏମାନେ ଭାରତେସକ ନକଟକୁ ବଦାସୁ ଗ୍ରହଣ କର
ତତ୍ତ ମାସ ତା ୧୦ ରଖରେ ବଦଦର ସାକ୍ଷୀ କର
ଅଛି ।

ମହାଠାରେ ଓଭରଠା ସେନ ସତ ମାସ ମଧ୍ୟସକରୁ

ଅଦ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସମ୍ଭାବ ଏବୁପ ସେ ପ୍ରକଳ
ନ ହୁଏତୁ କି ୧୦ ଶ ମହୁଅଛି ।

ନୌଲମାନ ଶେଷପନ ବୋଲନ୍ତୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁତ୍ର
ସାହେବଙ୍କ ବରଠାରେ ରୁତ ଅପୁ ସେକାଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ରୁତକ ଗ୍ରାସୁ ଏ ଘେକମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପୁ ନ ଦେଖାଦି
ଶତ ଉପରୁ ପଦସା ପକାଉଅଛି ଏକ ଅଳ୍ପକର ମାସ ତା ୧୯
ରଖରେ ପାଞ୍ଚ ଅଣା ପଦସା ମିଳାଅଛି । ସେବେ ଏ ରୁତ
ପଦସା ବଦଲରେ ଟଙ୍କା ପକାନ୍ତା ତାହାହେଲେ ଘରଟର
ଭକ୍ତା ଅଧିକ ବଦବାରେ କରାହୁଁ କଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।—
ସଂପାଦି କଥା । ତତ୍ତ କର ଦେଶରେ ବୋଧ ହୁଏ ଏକ
ମନୁଷ୍ୟରୁପି ଜାତକରୁ ରୁତ ରୁତରେ ପଦସା ହେବ ! ପଦସା
ସାହେବଙ୍କ ସରେ ରୁତର ଅବର୍ଦ୍ଧିକ ଏକ ନୂତନ ହୁଅନ୍ତା
ଅଛି ।

ତାର ସଂବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ମେଲକୋଷ୍ଠିଠାରେ
ଅଶାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ନାମାପ୍ରକାର ମଦର ପ୍ରଦର୍ଶନ
ହେବ ।

ଗତ ମାସ ତା ୧୯ ରଖ ସଞ୍ଚରେ ବଦଦ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରୀ
ସଦାରେ ବଦଦେଶୀୟ ପ୍ରକା ସୁଦ୍ଧ କଷ୍ଟକୁ ପାଶୁରୁପି ସଦ୍
କରେ ବାହାନ୍ତା ହୋଇଅଛି । ସାଧାରଣ ଭାବ ପାଶୁ
ପି କରୁକରେ ସୁକାର ବସତ ହୁଏ ।

ଗତ ସିତସର ମାସ ତା ୨ ରଖ ଅପଦରୁ ତାଳରେ
ଶିକାରୀଠାରେ ସୁବ୍ୟବେକ ଜଳକର୍ମି ଶାରଣ କରସକାର
ସମ୍ଭାବ ଅଧିଅଛି । ଏଥର କାରଣ କର କଣା ଶାଉ ନାହିଁ ।

କସତ ହୁଏ ସେ ହାଉଦବାବଦର ଜନମ ଅଶାମୀ
ସେଠାସା ମାସରେ ବଦଦସିକ ହେବେ ବୋଲି ଉତ୍ତରୀ
ଘକର୍ମନେଶ ସିକାନ୍ତ କରାଅଛି ।

ଉତ୍ତରୀ ଶାଉସର ଲେଖିଅଛି ସେ ମହାଦେଶାଠାରେ
ଜଣେ ମୋଟ ବଦେଠା ମୋଟ ଦେଶାଉତ୍ତରୀ ସମୟରେ
ଦୁଠାକ ୧୯୦୧ କା ମୂଲ୍ୟର ଏକ ମୋଟ ଗର ପଡ଼ିବ ।
କରୁଅଛି କଣେ କଣିଅ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବକ ସଦେ ଘୋଡ଼
ମୋଟ ପାଇ ତାକୁ ଗିରଗର । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଧୃତ
ହୋଇ ଦୁଷ୍ଟତାତାଳକ ମତ ହେବ ସେ ସେଠାରେ ତାକୁ
ନୁପପ ହସରର ।—କଣିଅମାନେ ଏକଦି ବଦମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକା
ଶିତ ଦେବାର ଅନେକ କଥା ଶୁଣା ଯାଇଅଛି । ଏ ପଞ୍ଚା
ଠହୁଁ ଏକ ଭଟକା ଉତ୍ତରାଅଛି ।

ପତ୍ରି ତା ରମାବାହ ବଦଦରେ ଶୁଣି ଧର୍ମ ଉତ୍ତରସକ
କରସକାର ନିର୍ଦ୍ଦିତ ସମ୍ଭାବ ଅଧିଅଛି । ଏହାକ ସଦେ
ସଦା ଅନନ୍ତା ବାହ ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ବଦକାର ପୁକେ ଶୁଣିସୁକ
ହେବାର ଉତ୍ତର କରସକରେ ।—ଦୁର୍ଦ୍ଦମମା ରମଣି ତରୁଣ
ରେ ଏହା କଟ କଟକୁ ନୁହେଁ । ଏବିକ ରମା ବାହ ଜଣେ
ଇଂରାଜକର ସାକ୍ଷୀଗ୍ରହଣ କଲେ ସବୁ କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ଭାରତବର୍ଷ ସମ୍ଭାସୁ ବସୁସମାନ ଅସେତନା କରବା
କାରଣ ବଦଦରେ ଅନୁକର ହେବ ସେଇଁ ନୂତନ ସମାଜ
ଶ୍ରୀପିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ "ଉତ୍ତରୀ ଉତ୍ତରୀ"
ଅର୍ଥାତ୍ "ଭାରତ ସମ୍ଭାସୁ" ନାମ ଧାରଣ କରାଅଛି ।

ବନ୍ଦୀର ବଦଦା ଉତ୍ତରକୋ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାହେବଙ୍କର
ଉତ୍ତରୀ ଦେଶିକା ଠାଉ ମାର୍ଚ୍ଚମାନେ ଏକେ ମାତଅଛି
ସେ ଉତ୍ତରୀରେ ପ୍ରଥମ ଦିନ ୨ ପକା ମଧ୍ୟରେ ୨୦୦୦କା
ଟଙ୍କାର ଟକଟ ବଣା ହୋଇଅଛି ତେଇଁ ପଞ୍ଚର ଅନୁସା
ଅଧିକ ମନୋଜ୍ଞ; ଅଭିହେତାକର ନା ଦର୍ପବଦନକର ?

ଦେବଦାସ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଗପ ପାମ ପାଳ କୌଣସି
 ଦେବ ପାଇ ଏକ କୌଣସି କାରଖାନାରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇ
 ବସୁନ୍ଦରୀ ନିଶ୍ଚୟ ପାଠକର କଥା ଅଛି ସେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚେତନା ଅଟେ ଭାରତୀୟ କୃଷିର ଉପଯୋଗୀ
 ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରକାରରେ ନିର୍ମୂଳ କରବା କାରଣ
 ଏକ କାରଖାନା ଶିକ୍ଷାପାଇ ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉଭୟ
 ଦୁଇ ଉପାୟ ସଫଳ ହେବ ।

କଲିକତା ଗଜେଟ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଣାଦେବୀ ପୁସ୍ତକ କଲେକ୍ଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ତପସ୍ୱୀ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଣାଦେବୀ ପୁସ୍ତକ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀମତୀ
 ପୁସ୍ତକ ମାତ୍ରରେ ମନେରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ନବ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ହେବ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ମେଦନପୁରର ନବ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀମତୀ ଶିଳ୍ପପୁସ୍ତକ
 କଲେକ୍ଟର ଭାବରେ ପଦ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶିଳ୍ପପୁସ୍ତକ କଲେକ୍ଟର ଅନନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦାଧିକାରୀ
 ପୁସ୍ତକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କଲେକ୍ଟର ପଦରେ ଏକତ୍ର ଗ୍ରହଣ
 ହେଲେ ।

ଖୋରଧାର ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଣାଦେବୀ
 ଅଭୀମାନୀ ହେବାର ମାତ୍ର ଅନୁପମ ଏକ ମାତ୍ର କୃଷି ପାଠକର
 ଏହାକ ଅନୁପମ ହେଲେ ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଣାଦେବୀ କଲେକ୍ଟର
 ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଖୋରଧା ସବକଲେକ୍ଟର ଭାବ
 ପାଇଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ନାଳମାନଙ୍କରେ ପାଠାପାଠ କରୁଥିବା ଲୋକ
 ଓ ବାଉଁଶ ଓ କାଠ ଲୋକ ନିମନ୍ତେ ସେହି ମାସୁଲର
 ଉପରେ ସନ ୧୯୮୦ ଶାଳରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି
 କରୁଥିବା ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଉପକ୍ରମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ
 ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉପକ୍ରମ ଅଭୀମାନୀ ହେବାର ମାତ୍ର ଚାହିଦେଇ
 ଗୁରୁତର ହେବ ଏକ ସମୁଦାୟ କର୍ତ୍ତା ସମାଜର ଏକ ଉପକ୍ରମ
 ହିଁ ହେଉଅଛି । କୋରାପୁଟ ନୌକା ଏକତ୍ର ମହାସଭା
 ଟ୍ୟାଣ ଏକ ଶାଳ ନୌକା ଟ୍ୟାଣ ଲୋକୀୟ ମାସୁଲ ବସିବ ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

କେତେକଗ୍ରାମକାରି ଭବିଷ୍ୟେକ କୋରାପୁଟ—
 ଅଭିଳାଷ ଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶ ନହେଲା ।

ପ୍ରେରକ ପତ୍ର ।

ପ୍ରେରକପତ୍ରର ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ
 ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଧୀରୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ମାନ୍ୟବରେଷୁ !

ଅନୁମାନକର ଏ ପ୍ରବେଶୀୟ (ସମଗ୍ର ଓଡ଼ି-
 ଶାଳ) ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ସମୟ
 ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ଅନୁକର ଭ୍ରମ ଦେଖାଯାଏ
 କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହି ସେ ସେ ଭ୍ରମମାନ
 ସଂଶୋଧନ ଦେବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ।
 ଗ୍ରାମୀଣ କର୍ମଗୁରୁମାନେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌ-
 ଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବା କାଳରେ
 ଗ୍ରାମୀଣ ସେ କରୁଣାଦେବୀ କର୍ମଗୁରୁମାନଙ୍କର ମନୋଗା

ଦେଖାନ୍ତି ଅର୍ଥ ସେମାନେ ସେ ମନୋଗା ଦସ୍ତ-
 ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ ପ୍ରାୟ ବେଦରଗାର ହୁଏ । କିନ୍ତୁ
 ଶିକ୍ଷା କରୁଣାଦେବୀ କର୍ମଗୁରୁମାନେ ବହୁ ନୁହନ୍ତି
 ସେ ସେମାନଙ୍କର ସକଳ କଥା ଶୁଣି ରହିବ
 ହୋଇ ପାରେ ? ସୁତରାଂ ସମୟରେ ସେମା-
 ନେ ସେ ଏକ 'ଅଧ୍ୟୟନ' କଥା ବିଲକ୍ଷଣ
 ପକାନ୍ତି ତାହା କେବଳ ହୋଇ ପଡ଼ଇ ।
 ଫଳେ ଏ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସାଧାରଣରେ
 ଅନୋଳନ ହୋଇ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗନା-
 ନୁସାରେ ଚାହିଁ ସମୟ ପ୍ରତିବାଦ ହେଉଥାନ୍ତି ।
 କେବେ ଏଭେବେଲେ ଅବଶ୍ୟ ସମୟରେ
 ପୁଣି " ଗୋପିସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଏମ୍ ଏ ବି ଏଲ ସ୍ୱପ୍ନ
 ବାଦାଉଁ " ଦେବାର ପଥ କେତେକ ପର-
 ମାଣରେ ପରିଷ୍କାର ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ଏ
 ଅନୋଳନ—ଏ ପ୍ରତିବାଦ କରିବ କିଏ ?
 ଅପଣ ପ୍ରାପ୍ତନମ'ନେତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଉ ବା
 ବାକିକ୍ୟ ସୁଲଭ ମନୋହର ଦମନର ଶକ୍ତି
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯୋଗୁଁ ହେଉ କିଛି ନ କିଛି ଭୁଲି
 ହୋଇ ରହିଲେ । ଅର୍ଥ ଅନୁ ମୁଦକମାନେ
 କେହି ଅନୁସର ଦାସ, କେହି ବିଳାସପ୍ରିୟ,
 ଅଧିକାରୀ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଓ ଦୁଆରମାନ; ଗର୍ବରେ
 ପଲ୍ଲ ପାଟି ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଏଭେବେଲେ ଅନୁ-
 ମାନେ କେହି ମୁଦକର ବାବୁ, କେହି କର୍ମଚାରୀ
 ର ବାବୁ, କେହି ମହାଜନ ବାବୁ, କେହି
 ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ଆସି ବାବୁ । ଏ ବେତୁଦା
 କଥା ନେଇ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପୁଣି ରବି-
 ବାର ଦିନ ଅବସର ସମୟରେ ତାସ ପାଖରେ
 ଲିଖିତ ସରା ଗୁହରେ କାଷ୍ଠରୂପେ ମୁସରି
 ଦୋର ବସିବା କି ଅନୁମାନକୁ ଶୋଭା ପାଏ ?
 କେବେ ଅର୍ଥ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା କଥା ବୁଝି
 କିଏ ? ସୁତରାଂ ଶିକ୍ଷା କରୁଣାଦେବୀ କର୍ମଗୁରୁମାନେ
 ଅମଗ୍ନ ବଳଦ ପର ସେହିଅକ୍ତେ ମାତ୍ରରେ
 ସେହିଅକ୍ତେ ମୁଲିଲେ । ବାତକର ଅନୁଗ୍ର
 ନାହିଁ । କେହି କୌଣସି କଥାର ଭ୍ରମ ଦେଖାଇ
 ଚାହିଁ କାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ " ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର
 ଏହିପରି ଅଭିମତ " ବୋଲି କିଛି ଫିକ ଦେ-
 ଲେ । କିରେ ଭୁମ୍ବେମାନେ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ-
 କର କାନ କୁହା ? ଏକଥା ଶୁଣି କିଏ !
 ସେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାରେ ଏଭେବେଲେ ଉତ୍କଳ-
 ବାସୀ ବିଲକ୍ଷଣରେ ଭ୍ରମକୁ ଅନୋଳନ ଉପସ୍ଥିତ
 କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ସେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କେ ଶିକ୍ଷିତ
 ସୁବଳମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦାସୀନ ଏହା କି ସାମାନ୍ୟ
 ଦୁଃଖର ବିଷୟ ! ପୁଣି ଉଦକଂଶିତ ଶକାକିର

ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଶିକ୍ଷିତ ସୁବଳକୁ ସେ ଶିକ୍ଷାର
 ପ୍ରୟୋଗନାପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ବୁଝାଇ ଦେବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି ଏହା ଉଦାସୀନ ଦୁଃଖର
 ବିଷୟ !!!

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ନଗ-
 ର କଟକଠାରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ସଭାରେ
 ଏ ବିଷୟରେ ତର୍କା ସମୟରେ ହେଲେ କି
 ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ ? ଅଥବା ଗୋଟିଏ ସଭା
 ସଭା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭ୍ରମ ହୋଇପାରେ ।
 କିନ୍ତୁ କେବଳ ସଭା ହେଲେ କି ହେବ ତାହା
 ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀର ଅବଶ୍ୟକ ପୁଣି ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କର
 ସହଯୋଗୀ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥକାମୀ ନ ଥିଲେ ଏପରି
 ଘୋଷଣା ସଭାରେ ଫଳ କଣ ? ଅର୍ଥ ସେତେ
 ସଭା ଦେଖାଯାଏ ଚାହିଁ କେ ଦେଖାଯାଉ ଶିକ୍ଷିତ
 ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକ ଦେଖାଯା-
 ଶୁଣି । ଏ ସଭାରେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ହେଲେ ଉପକ୍ରମ
 ନାହିଁ । ତାହାକି ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଏପରି
 ସଭାରେ ଏକ ପ୍ରକାର ମୁଖ କଳ, ଅର୍ଥ ସମ-
 ମାନଙ୍କର ପିଲା କଥାରେ କିଏ କର୍ଣ୍ଣପାତ କରୁ-
 ଣ, ତାହାକୁ " Boys love noise " ବୋଲି
 ବୋଲି ବୋଲି ଦାବିମତୁରୁମା ସମୟେ
 ବୋଧ ।

କେହି କି ପରୁଷପାତ୍ର କି ଶିକ୍ଷାକରୁଣାଦେବୀ
 କାର୍ଯ୍ୟର ଭ୍ରମ କଥା ? ଚାହିଁ କି ଭୁଲି ଏହି
 ସେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଅନୁସର
 କରି ଧୀରେ ମନ ଗଳାଅ ଭ୍ରମ ଭ୍ରମ
 ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରି ଉଦାସୀନ ସାଧାରଣ
 ସମ୍ପର୍କରେ, ତାହାହେଲେ " ଶିକ୍ଷା ବାବୁ
 ଅଗେ ପଡ଼େଗା " ଲା ।

ଖୋରଧା } ବସନ୍ତ
 ୧୯୮୦-୮୧ } ଗ

ଅନୁମାନେ ଅଧା ବର୍ଷ କି ପତ୍ର ପ୍ରେରକ ଦେବକ
 ଦୁର୍ଗା ଲେଖି ଉପକ୍ରମ କି ରହି ଗୋଟାକେତେ ପ୍ରକାର
 ଭ୍ରମ ଦେଖାଇବାକୁ ଦେଖା କରୁବେ ଏକ ସେମାନ ସ୍ୱପ୍ନ
 ସମ୍ପର୍କ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ ବାଦାଉଁ ସମ୍ପର୍କରୁ ପର କି
 ବାବୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । ସମ୍ପାଦକ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଧୀରୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ସମ୍ପାଦକ !

ଅପଣକ ପତ୍ରିକା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ହିତ
 ସାଧନା ଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ଅନୁକମଳକରଣ
 (ଅଲନ ପାଠ୍ୟ ଲିଖିତ ଅନୁବାଦର ରୂପ)
 ସେହି ପତ୍ରିକାଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କ

ଜଗାନ୍ନବାର ବହୁତ ବୁଦ୍ଧି ଭଲଲେଖିବ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଲେଖୁଅଛି । ଅପଣ ପତ୍ନିକାହାଣୀ ଲୋକ ସାଧା-
ରଣକୁ ଜଗାଇ ପଣେମ ସାର୍ଥ କରବା ଦେବେ ।

ଅମ୍ ଏହି ଓଡ଼ିଆ ଦେଶର ଲୋକମାନେ
କେତେ କୃତବ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ସେ ଇଂରାଜୀ କ
ବ୍ୟାକରା ଉତ୍ତମରୂପେ ପଢ଼ିଶୁଣି ଆଇନ ଓ
ପାଣ୍ଡୁ ଲିପିର ମର୍ମ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ! ଏଥିକୁ ବର୍ତ୍ତ
ମାନରେ ଯେଉଁ ନୁହଇ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦକ
କମ୍ପୁକୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଭାବଦ୍ୱାରା ଅନୁବାଦ
କରିପାରି ଥିବା ବଙ୍ଗଦେଶ ପ୍ରକାସକୁ ବସ୍ତୁକୁ
ଆଇନର ପାଣ୍ଡୁ ଲିପିର ଯେପରି ଭୁଲ କର୍ମମା
କାହାର ଅଛି ତାହା ଏବ ଚାହିଁର ଯେଉଁ
ଅମୂଳକ ସଂଶୋଧନ ସେହି ଗେଜେଟରେ
କାହାରଅଛି ତାହା କପରି ଅଛି କୃତବ୍ୟ ମା-
ଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି ସେ ବସ୍ତୁରେ
କଣେକ ଲେଖିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ଅର୍ଥ ଏହି ସନ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସ୍ଥିତ
ଅନୁବାଦକ ମହାଶୟ କମ୍ପୁକୁ ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯେଉଁ ପାଣ୍ଡୁ ଲିପି ସବୁ (ଉତ୍ତରୁ
କାହାର ବସ୍ତୁକୁ, ସୌଦାଗରୀ ଜାହାଜ ବସ୍ତୁ
କୃତ, ପ୍ରୋବେଟ ଓ ଧନାଧିକାରୀ ବସ୍ତୁକୁ ଆଇ-
ନର ପାଣ୍ଡୁ ଲିପି ସବୁ) ଅର୍ଥ କେତେ ସର-
ଳିଭୁଲ ଯେପରି କର୍ମମା କରଅଛନ୍ତି ତହିଁର
ଲୁପା ଓ ଅନୁବାଦର ଏପରି ଅସଂଗତ ଘଟଅଛି
ଯେ କେହି ପ୍ରଦେଶୀୟ ପ୍ରକାମାନଙ୍କ କଥା ଦୂରେ
ଆଉ କୃତବ୍ୟମାନେ ତାକୁ ପଢ଼ି ମର୍ମ ବୁଝି
ପାରିବାର ସମ୍ଭବନୁହଇ ଏବ ଏଥିରେ ଭରଣା
ଦେବ ଓ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଏତେ ପ୍ରକାର
ସଂଶୋଧନା ପ୍ରକାଶେ

ଏପେ ନିରୁଦ୍ଧକାର ବସ୍ତୁକୁ
ଅଇନ ପାଣ୍ଡୁ ଲିପିର ଗୋଟିଏ ଧାର ଓଡ଼ିଆ
ଗେଜେଟରୁ (ଯହାକୁ ଉଲ୍ଲ ଅନୁବାଦକ
କମ୍ପୁ କର ଗେଜେଟରେ ବାହାର କରିଅ
ଛନ୍ତି) ନମ୍ବରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ତହିଁ ପ୍ରତି ସାଧା-
ରଣକ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଅମ୍ପେ
ଅଶାବରୁ କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଏହି ଗୁହାର
ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବ । ମାତ୍ର ଯେପ୍ରକାରେ ଅନୁବାଦ
କରିବାର ଭାର ଏହି ଅନୁବାଦକଙ୍କ ହସ୍ତରେ
ସେ ଯେ ଅପଣା ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ଅନୁବାଦ କରି ଜଣା-
ଇବେ ଏ ଅଶା ଦୁର୍ଗଣା ମତ୍ର ଏପରି ବସ୍ତୁ
ସବୁର ଇଂରାଜୀ ଭର୍ଜନା ରିପୋର୍ଟ ପାଇ କଦାପି
ପଠାନ୍ତି ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ ଡବଲିଉ ଲେଖି
ବାଦେବ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନ

କରି କେବଳ ଅମଲମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅପ-
ସ୍ତୁଲେ ତେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଅଇନ, ପଣ୍ଡ-
ଲିପି ଓ ସରକାରୀ ପ୍ରକ୍ତ ଭର୍ଜନା ହୋଇ-
ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟକୁ କେହି କୌଣସି କୋଷ
କେବେ ଦେଖାଇ ନ ଥିଲ, ଏବେ ବଶେଷ
ଉପସ୍ତୁଲ ଲୋକ ଅସିବାରୁ ଅଧିକ ଭଲ ଦେବାର
ଦୂରେ ଆଉ ମୁଲକୁ ଅକାର, ଏପରି କର୍ମ-
କାରକ ଦାଭରେ ସରକାର ଗୁରୁତର ଭାର
ଦେଇ ସାଧାରଣଙ୍କର କେଉଁ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ
କରଅଛନ୍ତି କିଛି ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ଅଇଏକ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଏଥିର
ସଂପାର୍ଥ ବଗୁର କରବାର ଭରଣା ରଖଅଛି ।

ପ୍ରେ । କେହି ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ଓଡ଼ିଆ ।
ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ।

(୧) ସେହିଧାରରେ ନମ୍ବଲେଖିତ କଥା-
ଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗ କରିବାକୁ ଦେବ ।

“ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେଉଁ ସର୍ଟିଫିକେଟ ସମ୍ପର୍କରେ
ଯଦ୍ୟପି କୋଟିଫିସ ଦାଖଲ ହୋଇ ନ ଥାଏ
(କୋଟିଫିସ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକଳତ ଅଇନାନୁସା-
ରେ ବସ୍ତୁର ସର୍ଟିଫିକେଟ ନିମନ୍ତେ କୋଟିଫିସ
ଦେୟ ଦେବ) କମ୍ପା ଯଦ୍ୟପି ସର୍ଟିଫିକେଟ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କୋଟିଫିସ ସେହି ଅଇନାନୁ-
ସାରେ ବସ୍ତୁର ସର୍ଟିଫିକେଟ ନିମନ୍ତେ ଦେୟ
କୋଟିଫିସଠାରୁ ମୂଲ୍ୟରେ କମ୍ ହୁଏ କେବେ
ବସ୍ତୁର ସର୍ଟିଫିକେଟ ନିମନ୍ତେ ଦେୟ କୋଟିଫିସ
ବା (ଅବ୍ୟାଧିକାରରେ) ଦତ୍ତ କୋଟିଫିସଠାରୁ
ବହୁତ ସର୍ଟିଫିକେଟ ନିମନ୍ତେ ଦେୟ କୋଟିଫି-
ସର ଯେତେ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ହେବ ତାହା ଅଦା-
ଲତରେ ବା ତହିଁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସରକାରୀ କର୍ମ-
ରୁକ୍ତ ହେବା ନ ଗଲେ ସର୍ଟିଫିକେଟ ବସ୍ତୁର
କରଯିବ ନାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ହୃଦୟର ହୃଦୟ ତାଜିତ ରକ୍ଷା କବିତା ।

ଭାଉଜପ୍ରାଣ-ସ୍ୱରୂପ ରକ୍ତର
ଜୀବନ-ଶକ୍ତି ।
ଏତେ ଦିନେ ଅବିଷ୍ଟ !
ତାଜିତର ଶକ୍ତି !
ମନୁଷ୍ୟ ଯେତେ ପ୍ରକାର ରୋଗରେ ଆକାନ୍ତ
ହୁଅନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଏହି କବିତା ଧାରଣା କଲେ

ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ନିବରତ ଓ ଉପସମର ହୁଏ ।
ଏ କବିତା ନାନା ପ୍ରକାର ଧାତୁଦ୍ୱାରା
କୌଶଳକ୍ରମେ ନିର୍ମିତ । ଦେହରେ ଲାଗିଥିଲେ
ଶରୀରର ଲବଣାକ୍ତ ଓ ଅମୁରସ ସ୍ୱସ୍ତୁକୁ ଦୋଇ
ମୃତ୍ ଭାଉଜଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରଇ । ପିଲାମାନଙ୍କ
ପକ୍ଷେ ବିଶେଷ ଉପକାରୀ ଓ ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହାକୁ ପିଲାଲେ ନମ୍ବଲେଖିତ ରୋଗ
ସମ୍ପର୍କ ନିବାରଣ ହୁଏ । ଯଥା—ଉଦରମୟ,
ରକ୍ତମାଣସ୍ୟ, ସକୃତ ରୋଗ, ମୂତ୍ରାଦାହ, ହୃଦ-
କମ୍ପ, ଦାହ, ସଜିବାହ, ବସ୍ତୁଶୂଳ, ସ୍ୱପ୍ନଶୂଳ,
କଷ୍ଟରକ୍ତ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବ-
ଳତା, ହୃଦ୍‌ଦାହ, ପକ୍ଷାଘାତ, ସର୍ବାପ୍ରକାର
ଦେହନା, ବାତାଧିକ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ୱଚ୍ଛଦ୍ରୁଂଶ, ବସ୍ତ-
ନୁତା, ପିତ୍ତୋଦାହ, ନିଦ୍ରାନାଶ, ଶିରରୋଗ
ମସ୍ତକ ଦୁର୍ଗ୍ଣନ, କ୍ଲେଶକର ସ୍ୱପ୍ନ, ବାନ୍ତରୋଧ,
କ୍ଷୀଲକମାନଙ୍କର ଦର୍ପ ମର୍ତ୍ତା, ମୂତ୍ରରୋଗ ସମ୍ପର୍କ,
ବସ୍ତୁଶୂଳର ଦୁର୍ବଳକରତୋଧ୍ୟ ସର ଶାଶିତା,
ସ୍ୱପ୍ନ ଏବ ଶୋଣିତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ରୋଗ ।

ଶରୀର ଯେପରି ଭାଉଜର ଦ୍ରାସ ହେଲେ
ରକ୍ତର ଦୋଷ ଜନ୍ମିଯାଏ, ଏହି ହେତୁ ପର-
ମିଚ୍ଛରୂପ ଭାଉଜ ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଏବ
ତାହା ଉଲ୍ଲ ଭାଉଜକବିତା ପିଲାଲେ ସାଧକ
ହୁଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୂପକୁ ଗୋଟିଏ ରେଶମ
ସୂତାଦ୍ୱାରା ଗଳଦେଶରେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ,
କମ୍ପା ଶରୀରରେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରାଣରେ ପିନ୍ଧ-
ସାର ପାରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତା ଓ ରେଶମର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨
ଲେଖିଏ ଅଟଇ । ନାଟରେ ପଠାଇବା ପାଇଁ
ଦୁଇଅଣା ମାସୁଲ ଲାଗିବ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅମ୍ପେ ଏଥିର ଏକ ମାତ୍ର
ସର୍ବକେନ୍ଦ୍ର ଅଛି ।—

ଅମ୍ ନିକଟରେ ଏବ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର
ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଏହା କିଣିବୁ ହେଉଅଛି ।
ଏହି କବିତାକୁ ବସ୍ତୁକାର ଫଳ ହେଉଅଛି
ତାହା ଜଗାଇବା କାରଣ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ର-
ଶଂସାପତ୍ର ନମ୍ପେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମକୁମାର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଭୋକାନିଳ ଅର୍ଚ୍ଚକ୍ଷୁଣ୍ଣ ସର୍ଜନ
ପ୍ରଣଂସା ପତ୍ର ।

ଅଗ୍ରମ ରେଲ ବାଟର କେଶ ହେମେ ମାଗର ଲେଖି
ପଢ଼ନ୍ତୁ ସେ ଅପମାନକର ପ୍ରେତବ କବିତା ପ୍ରାପ୍ତ

ଶ୍ରୀକାର ଓ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରି ସେ ମହା ଉପକାର
 ସର କରିଅଛୁଁ ସେହି ଠାରେ କୁତୁହଳୀ ଦୂରକ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦାନ ହେବୁ ଅନ୍ୟ ଅପମାନକ ନକଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର
 ବର୍ମାମାନ କୁତୁହଳୀ ସହଚ ନିଶାଦ ଅଛୁଁ ସେ ଅନ୍ୟ ବହୁ
 ବାଳର ବେଦନା ଓ ଶାନ୍ତିରାଜ ରାଜକାହାଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ
 ସର କରିଅଛୁଁ ଏ ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟ ସେ ଉପକ୍ରମ ପାଠା ସହଜ
 ବେତେବୃତ୍ତ ପଦଦାୟକ ତାହା ଅଭେଦ ବ୍ୟବହାର କଲେ
 ସାଧାରଣ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷର ବ୍ୟାଧି ।

ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ବେଦନାଦ୍ୱାରା କଳ୍ପ
 ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ବର୍ମାମାନ କବଚ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଭେଦ୍ୟ
 ସର କରିଅଛୁଁ ।

ଉପକ୍ରମ ତା ୨୨ ରାଜ ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା

କେ, ସମ୍ପ୍ର, ବୋଷ ହେବୁ ମାଣ୍ଡର ମିଶ୍ର ସ୍ୱର

୩୩ ଜଣର ପଦାଧିକାର ମୁକ୍ତି ସର ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତା ୪ ରାଜ କୁଳ ୧୮୮୩

ପରମଅଭାବରେ ପ୍ରକାର କରୁଅଛୁଁ ସେ ଅପମାନକର
 କବଚ ନ୍ୟାୟର ବେଦନା କଳ ଦେବର ଅମାତ୍ୟ ସହଚ
 ଧୂଳିର ବାତ ଆଦିକଳତା ଧୂଳିର ପଶାଦାନ ଓ ମୁନ
 ବହୁକଳତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠା ଅଭେଦ୍ୟ ପ୍ରକାରକ କରିଅଛୁ
 କାସ୍ତୁରୀ ଏହା ସୁବଚନ ପାଠା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ ମହୋଷୟ ।

ମାନବର ଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ର ବାହୁ ବନମାନ ସିଂହ ହେବାଜାଳ
 ମେତେବେ ମହୋଦୟବର ପଞ୍ଚ ପାଠେ ଉତ୍କଳ ବାସିମାନ
 କରି ବ୍ୟାଧି ହୋଇ ପାରେ ପଥା ।

ଶ୍ରୀ ସୁବଚନ ବାହୁ ଅନ୍ୟ ସାଧକ ଶିଳ ସେବ ବହୁକଳତା
 ନୁର କାଶ ଓ ଶାନ୍ତିରାଜ ଦେବରେ ଅନ୍ୟ ସର
 ତାହା ଅପମାନ ବୋଧ୍ୟ ତାହା ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ
 ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟ ବେଦନାରେ ଏକ ସେ ବସନ୍ଦ ଅଭ ବେଦନା
 ମହୋଷୟ ସହଚ ବେଦନା ସେ ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟ ପିତାକାହାଣୀ
 ଉତ୍କଳ ସୁଧାବ୍ୟାରେ ଅଛୁ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ବାହୁ ବହୁକଳମାନ ଉତ୍କଳଶ୍ରୀ ମହୋଷୟ
 ସମୀପେଷୁ

ମହୋଷୟ ।

କୁତୁହଳୀ ସୁବଚ ଶ୍ରୀକାର ବହୁ ଅଛୁଁ ସେ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାସ
 ମାତ୍ର ବହୁ ହେବ କୁଳ ବେଦେ ଅନ୍ୟ ହୋଇ ନିଦାସ
 ଚୋକନାକରାକୁ ପାଠାଅଛୁଁ ମାଣ୍ଡ ସେହି ବନୁ ଅପମାନକ
 ବହୁକଳତା ତାହା କବଚ ଉପକ୍ରମେ ଧାରଣ କରୁଁ ସେହି
 ପଦଠାରୁ କୁଳ ଏକାବେଳେ ହୁଏତ ହୋଇଅଛୁ ଶରଣ
 ଅପ ସୁଖ ଓ ସବନ ହୋଇଅଛୁ । ଏହା କାସ୍ତୁରୀ ଶୋଧ୍ୟ
 ବନମାନ ବହୁକଳତା ଉପକ୍ରମେ ଶରଣ ଅଛୁ ଓ ଶରଣକ
 ଜୀବନ ଶକ୍ତିକୁ ରକ୍ଷେଇତ ବସଏ ।

ତା ୧୭ ରାଜ ଅକୋବର ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା
 ଶ୍ରୀ ସରମୋଚନ ସିଂହ
 କଟକ ଗୁଡ଼ମାତୁର

ମହୋଷୟ ।

କୁତୁହଳୀ ସହଚ ଶ୍ରୀକାର ବହୁ ଅଛୁଁ ସେ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାସ
 ଉପକ୍ରମେ ହେବ କୁଳ ବେଦେ ଅନ୍ୟ ହୋଇ ନିଦାସ
 ଚୋକନାକରାକୁ ପାଠାଅଛୁଁ ମାଣ୍ଡ ସେହି ବନୁ ଅପମାନକ
 ବହୁକଳତା ତାହା କବଚ ଉପକ୍ରମେ ଧାରଣ କରୁଁ ସେହି
 ପଦଠାରୁ କୁଳ ଏକାବେଳେ ହୁଏତ ହୋଇଅଛୁ ଶରଣ
 ଅପ ସୁଖ ଓ ସବନ ହୋଇଅଛୁ । ଏହା କାସ୍ତୁରୀ ଶୋଧ୍ୟ
 ବନମାନ ବହୁକଳତା ଉପକ୍ରମେ ଶରଣ ଅଛୁ ଓ ଶରଣକ
 ଜୀବନ ଶକ୍ତିକୁ ରକ୍ଷେଇତ ବସଏ ।

ତା ୨୨ ରାଜ ଅକୋବର } ଶ୍ରୀ ସମତର ବହୁପଣା
 କୁଳ ୧୮୮୩ ମସିହା } । କ । ଦେବାନାଥ

ମହୋଷୟ ।
 ଅନ୍ୟ ସୁଖ ଅଛୁଁ ଉପକ୍ରମ ୪ ସ ହେବ କୁଳ ବେଦେ
 ଅନ୍ୟ ହୋଇଅଛୁଁ ତାହା ଅପମାନ ବୋଧ୍ୟ ତାହା
 ଉପକ୍ରମେ ଧାରଣ କରୁଁ ସେହି ପଦଠାରୁ କୁଳ ଏକାବେଳେ
 ହୁଏତ ହୋଇଅଛୁ ଶରଣ ଅପ ସୁଖ ଓ ସବନ ହୋଇଅଛୁ ।
 ଏହା କାସ୍ତୁରୀ ଶୋଧ୍ୟ ବନମାନ ବହୁକଳତା ଉପକ୍ରମେ
 ଶରଣ ଅଛୁ ଓ ଶରଣକ ଜୀବନ ଶକ୍ତିକୁ ରକ୍ଷେଇତ ବସଏ ।
 ତା ୨୨ ରାଜ ଅକୋବର } ଶ୍ରୀ ସମତର ବହୁପଣା
 କୁଳ ୧୮୮୩ ମସିହା } । କ । ଦେବାନାଥ

ଏକଶିଶୁର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକ୍ରମକ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାଣ ।
 ଏଥିରେ ପାରଦ କମ୍ପା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷାୟୁକ
 ପଦାର୍ଥରୁ ଲେଖନୀ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଲବଣ ୪୯
 ପ୍ୟାକେ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ଅଣା ।

ନୂତନ ସାଲସା । ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବିଲଗ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦୂଷିତ ରକ୍ତଦୋଷ
 ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେ ହୋଇଯାଏ । ପାଶର ଘା,
 ଗରମା ଘା, ନାଲ ଘା, ବେକ ଓ ନାକ
 ଉତ୍ତର ଘା, ଶୋଲ ଘା, କାନ ଘା, କାନର
 ପୁକ, କୋଷ୍ଠା କାଠିକ୍ୟ, ଅକାଶିକା, ସେଟ୍ଟୁଲ,
 ଉତ୍କଳବ୍ୟା, କାଶ, ଉପକ୍ରମ, ପ୍ରସ୍ତୁତପାଠା,
 କୁଶିଆ, ଆଦିକୋଷ୍ଠା ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟ କୁଳ
 ଉପକ୍ରମ ଶୀଘ୍ର ଏକ ବିଷୟ ଅନ୍ୟ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ୫ ୯୯ କା,
 ପ୍ୟାକେ ୫ ୦ ଅଣା । ତଳନ ୫ ୦୫ ଅଣା ।

ମାମର ତୈଳ ।

ତ କ୍ରମେ ଉପକ୍ରମେ ମାମରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତୈଳ ।
 ଧବଳ ଓ କୁଷ୍ଠ ରୋଗର ଯେବେ କିଛି ଉଷଧ
 ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାମ । ମାମର ତୈଳ
 ଅପେକ୍ଷାରେ ବହୁ ବିଷୟରେ ଓ ବହୁ ବିଷୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛୁଁ । କାହୁ, ଯାହୁ, କୁଶିଆ,
 ହୁଲ, ପଦ୍ମାହୁ, ଧବଳ, କୁଷ୍ଠ, ଗଳିକକୁଷ୍ଠ,
 ଉପକ୍ରମ ରୋଗର ମହୋଷୟ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 ଯେବେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛୁ, ରକ୍ତ ଏହା
 ସମପ୍ରକାରରେ ଉପକ୍ରମ ଅଛୁ । ପ୍ରତି ବଡ଼
 ବୋତଲ ୫ ୯୯ କା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋତଲ
 ୫ ୯୯ କା ।

ପାଠା ଅନ୍ୟ ନ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରିବ
 ଦିଅଯିବ । କଲିକତା ଦେବୁ ଗୁଡ଼ିଆ ଷ୍ଟିଟ
 ୪୭ ନମ୍ବର ଗୁଡ଼ିରେ, ଏ, ଘୋଷ, କେମିଷ୍ଟ୍ରୀ-
 କ୍ରମାସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

FOR SALE.

A Palkey Garry, a set of plated harness, all in very good condition and a fine grey emasculed horse 4 years old.

Apply to Professor Babu Obinash Chunder Chatterji Cuttack College.

VALUABLE TIMBERS FOR SALE.

Saul and other timbers of the very best quality are for sale in our godown in Manglabag to the east of the Commissioner's Office. For particulars apply to the undersigned. Timbers are open to inspection at any time of the day.

Chintamony Das Agent of Atmullik Cuttack.

ଉତ୍କଳ କରକାଠ ।

ନାନାଜାତୀୟ ଅତି ଉତ୍କଳ କରକାଠ ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଠମାନ ମଙ୍ଗଳାଗରେ କମିଶନ-
 ନରୀ କଠେଇ ପ୍ରକାରରୁ ଅମ୍ବୁ କାଠ ଗୋ-
 ଦାମରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
 ବିକ୍ରି ହେବ । ଉକ୍ତ ଗୋଦାମଠାକୁ ଯିଲେ
 କଠମାନ ଦେଖି ଯାଇବେ ଓ କର ଓ ଅନ୍ୟା-
 ନ୍ୟ ଜାତୀୟ ବିଷୟ ଜାଣି ପାରିବେ ।

କଟକ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ ଦାସୋଗା
 ୨୮୧୮୩ । କ । ରାଜା ଅଠକୋବର

ଗରୁଡ଼ିମେଘ ସିନ୍ଦୋନା ଫେରିପୁସ୍ତକ ।

ଏହା ନୂତନବେଦେ ବୁଝାଯାଇଥିବା ପଦବର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍କଳ
 ଉଷଧ ବୋଧ୍ୟ ବିଷୟ । ବିଭବଦାୟ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
 ଦେବପାତ୍ର ଓ ଦେଶୀୟ ଉଷଧାଦି ।
 ଦୋଷାଦିକରୁ ବାର୍ତ୍ତମାନ
 ନିକଟରେ ଦେଖିବେ ତରଳେ ମିତ
 ତାହାମାତ୍ର ସହଚ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ
 ୫ ୯୯ କା । ୧୦ ଅକୋବର ୫ ୨୦୦ ମୂଲ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳଜାତିକାରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ଉପକ୍ରମକ୍ରମେ ହୋଇ ତରଳ
 ଶିତ ରୂପେ ଧାରଣ ହୋଇଅଛୁ ପଥା ।—

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସହାୟକ	
ଧାତୁ ପତ୍ର	୫ ୦୫
ଅଧ ସୁମରୁ	୫ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସୁମରୁ	୫ ୯୯

ମାତ୍ର କୌଣସି ଲେଖନ ଯେବେ ଶୁଣୁ ହେଲେ
 ତହିଁର ବର୍ଣ୍ଣ ୫ ୯୯ ରୁ ଉପା ହେବ ନାହିଁ ।
 ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟର ସତ୍ୟତା ବର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ରଣ ଅଭବ
 ଦେବା ଓ ତତ୍ତ୍ୱରାସ୍ୟର ପଥା ହେବ ।
 ଅଧିକ ବିଷୟ ସତ୍ୟତା ହେବ କୋଷ୍ଠାସ୍ୟ ହୋଇ
 ପାରିବ ।
 ଉତ୍କଳମାନ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳମାନ ସତ୍ୟତା ହୋଇ ହେବ ।
 ଉତ୍କଳମାନ ଉତ୍କଳମାନ ସତ୍ୟତା ହୋଇ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୧୮ ଗ
ପୃ ୪୫ ଖଣ୍ଡା

ତା ୧୭ ରଖ ମାତ୍ରେ ନବେସର ସତ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମା ମାର୍ଚ୍ଚର ୧୦ ତା ୧୧ ୧୯୧୧ ସାଲ ଗଣବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାୟ
ଗାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୧	ଟ ୨ ୧
ଜାନମାସଲ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧ ୧

ଅଗ୍ରେମାନେ କୂଳଜଗାସହର ସ୍ୱୀକାର କରୁ-
ଅଛି ବ ସତର ପାଠମାନା ନମରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ କ୍ରମାବଳିକ୍ରମେନାଥ ଦେବ-
ଠାରୁ ଉପହାର ପାଇଅଛି । ଏଥିରେ ଚେରକା-
ଚେରନ ପଦାର୍ଥର ବିବରଣ ବ୍ୟବହାରକ ଦ-
ବ୍ୟର ଗୁଣାଗୁଣ ଭୂଗୋଳ ଇତିହାସ ବଜ୍ରାନ
ଜୀବଚକ୍ର ଉଦ୍ଭିଦଚକ୍ର ମାତୃଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ବିଷ-
ୟକ ନାନା ପାଠ ବହିର ଦୋଇଅଛି । ଦେ-
ବେବ ଅଧ୍ୟାୟକେ ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ଅଛି ଏବ
କେବେ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ରୂପରେ ପ୍ରକା-
ଶିତ ଦୋଇଅଛି । କଠିଣ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ
ସ୍ତୁତ୍ୟସରରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୋଇଅଛି ଏବ ନାନା
ବିଷୟର ଚିତ୍ର ଏଥିରେ ଦୟା ପାଇଅଛି । ଏ
ପୁସ୍ତକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଗୁ-
ପ୍ତାଦ ଦୋଇଅଛି । ଏଥିର ମୁଦ୍ରାକନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଉତ୍ତମ ଦୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଲେଖା ନ ଥିବାରୁ
ଜାଣି ପାର ନାହିଁ ।

ମୋହରମସକ ସେମନ୍ତ ସଖରେ ଏ ବର୍ଷ
ନିବ୍ୟାଦ ଦୋଇଅଛି ସ୍ତାନାନ୍ତରେ ବହିର ଦୋ-
ଇଅଛି । କଲ ରତ୍ନର ମିଳନ ଅତି ପ୍ରାଚୀନା-
ଳରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲ ଏବ ଏ ବର୍ଷ ଯାଦିକ
ସଖ୍ୟା ଏଡ଼େ ଉତ୍ତମ ଥିଲ ସେ ଗୁଣକତୈକ ବ
ସେହିଠାରେ ପୁସ୍ତକ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଛିଡ଼ା ଦେ-
ବାର ସ୍ତାନ ମିଳ ନ ଥିଲ ସେଠାରେ ଅଦୌ
ଉଡ଼ କଶାଗଲ ନାହିଁ । ଏ ବର୍ଷ ଫସଲର

ଦୁଇବସ୍ତା ଏଥିର କାରଣ ବୋଲି ଅନେକ
ଲୋକ ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ଅନୁମାନ
ହୁଅଇ ଭାବି ଅସଙ୍ଗତ ନୁହଇ । ବାସ୍ତବରେ
ସେଟର ଚନ୍ଦ୍ରା ଏଣିକି ଲୋକଙ୍କୁ ଏମନ୍ତ ଧନା
ରେ ପକାଇ ଦେଇଅଛି ସେ ଯାଶାସକ ଦେଖି-
ବାକୁ ଅନେକ ଲୋକର ଅବସର ଦେଉ ନାହିଁ ।
ଅଲବିଦା ଦନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଯାହା ଉତ୍ତମ ଥି-
ଲ । ସର୍ବସୁଦା ଗୋ ୧୭ଟା ଚାକିୟ ଦୋଇଥିଲ
ପଲଟନ ଚାକିୟର କାରଗରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ଏବ
ପୁରାଦାଟ ଚାକିୟ ସେହି ଶ୍ରେଣୀର ମାତ୍ର ଅକାର
ଓ ଗୁଣ ଉଦ୍ଭୟରେ ନୁହନ । ସହରର ଚାକିୟ-
ମାନ ଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପରାଦୋଇଥିଲ ଏବ ଚାହିଁ
ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆବକାରର ଚାକିୟ ଅତି ପରିଷ୍କାର
ଦିଶୁଥିଲ । ବକ୍ସିବଜାର ଏବ ଲାଲବାଗ
ଚାକିୟମାନ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଦୋଇଥିଲ । ମସ୍ତାନଙ୍କ
ଚାକିୟ ଏ ବର୍ଷ ନିଜନ୍ତ ସ୍ତୁ ଦୋଇଥିଲ ।

ଚଳଇ ମାସ ତା ୨୦ ଖ ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ
ଅନୁମାନଙ୍କର ସାମ୍ରାଜୀକ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳଅର୍ଥକନାଟ
ସୁସହୀ ସମଲବ୍ୟାକାରେ ବୋମ୍ବେଠାରେ
ଜାହାଜରୁ ଓହ୍ଲାଇବେ । ଭେଡେବେଲେ
ସମ୍ପାଦକସତ ଗୋ ୨୧ ଟ ଭୋପଧୁନ ଦେବ ।
ସଭା ଗୁଡ଼, ସୈନ୍ୟ ସମାଗେତ୍ତ ଇତ୍ୟାଦ ନାନା-
ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କୁ ସମାଦର କରିବାର ଉଦ୍ୟୋଗ
ଲଗିଅଛି । ସହରର ଅହ୍ଲାନକାମାନ ସୁସଜ୍ଜିତ ଓ
ଆଲୋକିତ ହେବାର ଉଦ୍ୟମ ଦେଉଅଛି ।

ପ୍ରେସ୍ତାନକଦରମସକକମା ନାମକ ଜଣେ ଧନାତ୍ୟ
ଲୋକ ଯାହାବିଦ୍ୟା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏକ ଦ୍ରବପାତାଳ
ନମିଶ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ଟ ୧୨୦୦୦୦ କା ସାପତ୍ତ୍ୟରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଦାତାକୁ ଧନାଦ ଦେଇ ଭାବି ପ୍ରସଙ୍ଗ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏବ କଥା ଦେଉଅଛି ସେ ଉତ୍କଳଅର୍ଥ-
କନାଟ ଏହି ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଶୁଭ ଦେବେ । ଏହି
ପ୍ରକାରେ ରକ୍ତପରିବାହୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚିତ
ସମାଦର ପ୍ରଦାନ କରବା କାରଣ ବ୍ୟାଧି
ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇ ଯାଇଅଛି ମଧ୍ୟ ନିକଟରେ
କଲକତାକୁ ଆସିବେ ବୋଲି ସେଠାରେ ସୁଦା
ସମ୍ପାନ ପ୍ରଦର୍ଶନାର୍ଥ ଉଚିତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଲଗିଅ-
ଛି । ଇଂରାଜ ରାଜାଙ୍କୁ ସମାଦର ଓ ଉଚିତ
ରକ୍ତକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଉତ୍କଳ ଅଜିଆ-
ଏ ଯେଉଁ ସୁଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରି ଆସିଅଛି
ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଲକ୍ଷରେ ସେଥିର କୌଣସି
ଅଂଶରେ ତୁଟି ନ ଯାହାର ଆଶା କରଯାଏ ।
ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁଦପୂର ଅନୁସ୍ଥଳରୁ
ସୁଖପ୍ରୋତ୍ସିତ ରକ୍ତକ୍ରି ଆନନ ଏବ ଅଜ୍ଞାତି
ଚିତ୍ତରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏହରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଏବ ଏଦା ମଧ୍ୟ ଆଶା କରିବା ସଙ୍ଗତ
ସେ ରକ୍ତକ୍ରିୟ ଲୋକେ ଚାହିଁ ବଦଳରେ ଅନୁ-
ଲ୍ୟ ବିଶାସ ଅର୍ପଣ କରି ଉତ୍ତମ ଶୁଭର ଚାହିଁ
ଶ୍ରୀରୁକି ସାଧନର କାରଣ ଦେବେ ।

ବନ୍ଧୁଦେଶର ଭାବୁ ଲୋକମାନେ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲରେ ସାଧାରଣ ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ଅପଣାଏ ବ୍ୟୟରେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ନିର୍ମାଣ କରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଭାଲିକା କଲିକା ଗଜେଟରେ ଶ୍ରୀମା ଦୋଇଅଛି । ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଦର ୮ ଗୋଟା ସତରକ ଗୋଟା ପୁସ୍ତକଗଣୀ ଗୋ ୧୨ଟା ଏବଂ କୁଅଗୋ ୨୯ଟା ଓ ପକ୍ଷାଦାଟି ଗୋ ୨ଟା ଅଟଇ । ଏମାନଙ୍କର ନିଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୩୪୨୦୪୯ କା ଏପର ଦୁଇ-ଶତ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟୁନ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୪୧୪୯୯ କା ଅଟଇ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କଲେ ଦେଖା-ଯାଏ ଯେ ସନ ୧୮୮୦ ରେ ମୋଟ ଟ ୨୭୨୭-୪୫ ସନ ୧୮୮୧ ରେ ଟ ୩୧୮୦୭୫ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୨ ରେ ଟ ୧୭୮୩୪୯ କା ହୋଇ ଅଛି । ସରକାର ଗତ ଦୁଇବର୍ଷଠାରୁ ବର୍ଷିକ ବର୍ଷର ଦାବବଦା ଉତ୍ତମା ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ସନ ୧୮୮୧ ସାଲରେ ବର୍ଷମାନର ଏକ କୃତ-ବେଦାରର ମହାବଳମାନେ ବିଶେଷ ଦାନ କରିଥିବାରୁ ସେ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଉତ୍ତର ସନ ୧୮୮୦ ସାଲ-ଠାରୁ ସନ ୧୮୮୩ ସାଲରେ ଏହଲକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତମା ପଡ଼ିଅଛି । ଉଲ୍ଲମାନଙ୍କର ତୁଳନା କରାଗଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରେଣୀପରଗଣା ଗଜସାଗ୍ର ଓ ଦରୁକାରେ ଦଶହଜାରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଟଙ୍କାର ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଚିତ୍ର ପୁସ୍ତକ ବା-ଲେଖର ଦକାଶବାଗ ମାନଭୂମ ଏବଂ ଗାକା ଏ ପ୍ରଭେଦ ଜିଲ୍ଲାରେ ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଏହାଦକାରରୁ ଉତ୍ତମା ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ନିର୍ମାଣ ଦୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଉପସିଲ ଯଥା:—
 କଟକରେ କେବଳ ଦୁଇପକ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟୁନ ମୂଲ୍ୟର କର୍ମମାନଙ୍କର ମୋଟ ଦାମ ଟ ୨୦୭
 ପୁସ୍ତକ
 ଭାରତୀୟ ଏକ ପୁସ୍ତକଗଣୀ ଟ ୩୦୦
 ଗୋପୀବନ୍ଧୁ ” ଟ ୩୦୦
 ଦୁଇଶତ ଟଙ୍କାର ଉତ୍ତମା ମୁ-
 ଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୨୦୦
 ବାଲେଶ୍ୱର ଟ ୧୪୦୦
 ନରସିଂହପୁରୀ ଏକପୁସ୍ତକଗଣୀ ଟ ୩୦୦
 ମାର୍କଣ୍ଡ ନାୟକ ” ଟ ୩୦୦

ପଦ୍ମଲୋଚନ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ” ଟ ୨୧୭
 ଦୁଇଶତ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟୁନ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୨୭୫
 ଟ ୧୦୯୧
 ଟ ୨୭୧୨
 କଟକଠାରୁ ପୁସ୍ତକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସା-
 ଧାରଣ ହିରକର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକଳ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ
 ଉତ୍ତମା ଦେଖାଯାଏ ।

ପୁଲିସର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
 ଗତ ବର୍ଷର ପୁଲିସ ସଂଗ୍ରହମାନର ସମାଲୋ-
 ଚନା କରି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ସାହେବ
 ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ସଦୃଶଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛ-
 ନ୍ତି । ପୁଲିସ ସାହେବ ଓ ଅନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ
 ମାନେ ମୋଟସଲ ଭୂମଣକୁ ଯାଇ କେବଳ
 ଥାନା ଓ ଅଭିଯୋଗର ସିରସ୍ତା ଭଦାରଖ
 କରି ନିହିନ୍ତି ଦୋଇ ଫେରି ଆସନ୍ତି । ଏଥିକୁ
 ବଜାଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଛାଡ଼ାକୁ ବ୍ୟାଧିଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀମାନ ଠିକ
 ରଖିବା ପୁଲିସର ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ।
 ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଳିମିଶା କରି ପୁଲିସ ପ୍ରତି
 ସେମାନଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ଜାତ କରିବା ପୁଲିସ
 କର୍ମଚାରୀର ମୋଟସଲ ଭୂମଣର ପ୍ରଧାନ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଯେତେ ଅଧିକ ପରମା-
 ଶରେ ସେମାନେ ଲୋକଙ୍କର ମନୋରଞ୍ଜନ
 କରି ପାରନ୍ତେ ତେତେ ଅଧିକ ପରମାଶରେ
 ଛାଡ଼ାକର କାର୍ଯ୍ୟର ସୁଧା ଦେବ । କାରଣ
 ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଳିମିଶା ନ ହେଲେ ସେମା-
 ନଙ୍କଠାରୁ ସକାଳ ସାଲବାର ଆଶା ନାହିଁ ।
 ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ପୁଲିସକୁ ଲୋକମାନେ
 ଯମ ପ୍ରାୟ ବୁଝି କରନ୍ତି ଏବଂ ପୁଲିସ ପ୍ରତି
 ଲୋକଙ୍କର ଏକାଦୃଶ ଅବଧାସ ଯେ କାଲେ
 କେଉଁ କଥା କହିଲେ ଅପଣା ଉପରେ ତ
 ବସନ୍ଦ ପଡ଼ିବ ବା କେତେ ପ୍ରକାରେ ଦରବ
 ରରେ ପଡ଼ିବେ ଏହି ବୁଝିରେ କୌଣସି ଅସମ୍ଭବ
 ଦକ୍ଷିଣା ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ସମ୍ମୁଖରେ ଛାଡ଼ା ପ୍ରକାଶ କର-
 ନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଯେ କେତେ ସମୟରେ
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରେ କେତେ ମାମଲା
 କରାଯାଏ ଛାଡ଼ା କାହାରିକୁ ଅବଦାନ ନାହିଁ ।
 ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯେବେ ଲୋକଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ମିଳିମିଶା ବଦଳୁ ପ୍ରଭୃତ ହେବେ

ତେବେ ଛାଡ଼ାକର କର୍ମଚାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଲୋ-
 କଙ୍କଠାରେ ଆଉ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ନାହିଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ଛାଡ଼ାଗ ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ସାଧାରଣ
 ହେବ । ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନେ ବିବେଚନା କରୁ
 ତ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଅସଲ କଥା
 ରହି ଯାଇଅଛି ସେ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
 ର ପୁଲିସ ଦାବମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ାବ କରବେଦାର
 ଉଚିତ ଥିଲା । ସୁଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେତେକାଳ ପୁଲିସରେ ଅଧିକ
 ପରମାଶରେ ବୁଲିବ ନ ଦେବେ ତେବେକାଳ
 ପୁଲିସ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତମରୂପେ ମିଳିମିଶା
 କରି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । କାରଣ ମିଳିମିଶାର
 ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ପରସ୍ପର ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମାଦବା
 ଅଟଇ । ଲୋକମାନେ ଯାହାକୁ ବୁଝିଲେ
 ବୋଲି ଜାଣିବେ ଏବଂ ଯାହାକୁ ଚପ୍ପଟ ବିଶ୍ୱାସ
 ଓ ସଲଖ ଜାଣିବେ ଛାଡ଼ାକରାରେ ବିଶ୍ୱାସ
 ପ୍ରାପନ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରକାର ଚପ୍ପଟ
 ଯାହାର ନ ଦେବ ଛାଡ଼ାକରାରେ କହାତ ବିଶ୍ୱା-
 ସ ପ୍ରାପନ କରିବାକୁ ପ୍ରଭୃତ ହେବେ ନାହିଁ ।
 ଅବଧାସୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ବୁଝି କରନ୍ତି
 ଏବଂ ମନ ଫେଡ଼ି କଥା ନ କହିଲେ ମିଳିମିଶାର
 ଆଶା କରବା ଉତ୍ତମା ଅଟଇ ।
 ଏହି ସଂଗ୍ରହମାନରେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଥ୍ୟା ମୋକଦ୍ଦମାର
 ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭମାନେ ପୁଲିସ ଏହି
 ପସିକାରେ ଦେଖାଇଅଛୁ ଯେ ଅଧିକାଂଶ
 ମିଥ୍ୟା ମୋକଦ୍ଦମା ସଜାଣେ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁଲିସଦାରୀ
 ଏବଂ ଦାଲହୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାଡ଼ା ପୁଲିସ ପ୍ରକା-
 ଶ ହେଇଅଛି ଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଚତର ବ୍ୟକ୍ତି
 ସଂଖ୍ୟା ପୁଲିସରେ ବୁଝି ହେଲେ ଏଥି ପ୍ରସଙ୍ଗେ
 ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ଦେଖାଯିବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ
 ବିଦାୟ ଶ୍ଳୋକ ।
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ସା-
 ହେବଙ୍କ ବିଦାୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଛାଡ଼ାକର
 ଦେଶୀୟ ବନ୍ଧୁମାନେ ଯେଉଁ ଶ୍ଳୋକ ଦେଖାଯି
 ଅଯୋଜନ କରୁଥିଲେ ତାହା ଗତ ଶତାବ୍ଦୀ
 ବାବୁ ବିଦାୟଲଲ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଦୈନିକାଳୀନ
 ସମ୍ପାଦ ହେଲା । ଏନଗରବୀସି ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଏବଂ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ବନ୍ଧୁଲୋକଙ୍କୁ ଅମ୍ଭମାନେ
 ହୋଇଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ସମୟରେ ତାହା
 ଟ ୩୦ ଶ ଉତ୍କଳ ଖାଲୀ ଖାଲିବାକୁ ବସିଲେ